

Školní vzdělávací program

„ Umělecké vzdělání pro harmonický život “

OBSAH:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
<i>2.1 Počet oborů, velikost</i>	<i>5</i>
<i>2.2 Historie a současnost</i>	<i>5</i>
<i>2.3 Charakteristika pedagogického sboru</i>	<i>6</i>
<i>2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce</i>	<i>6</i>
<i>2.5 Vybavení školy a její podmínky</i>	<i>7</i>
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	10
5.1 HUDEBNÍ OBOR	10
<i>5.1.1 Studijní zaměření –Hra na klavír</i>	<i>10</i>
<i>5.1.2 Studijní zaměření –Hra na EKN</i>	<i>17</i>
<i>5.1.3 Studijní zaměření –Hra na housle</i>	<i>23</i>
<i>5.1.4 Studijní zaměření –Hra na violu</i>	<i>29</i>
<i>5.1.5 Studijní zaměření –Hra na violoncello</i>	<i>35</i>
<i>5.1.6 Studijní zaměření –Hra na kontrabas</i>	<i>41</i>
<i>5.1.7 Studijní zaměření –Hra na zobcovou flétnu</i>	<i>45</i>
<i>5.1.8 Studijní zaměření –Hra na příčnou flétnu</i>	<i>50</i>
<i>5.1.9 Studijní zaměření –Hra na hoboj</i>	<i>57</i>
<i>5.1.10 Studijní zaměření –Hra na klarinet</i>	<i>63</i>
<i>5.1.11 Studijní zaměření –Hra na fagot</i>	<i>68</i>
<i>5.1.12 Studijní zaměření –Hra na trubku</i>	<i>75</i>
<i>5.1.13 Studijní zaměření –Hra na lesní roh</i>	<i>81</i>
<i>5.1.14 Studijní zaměření –Hra na baskřídlovku</i>	<i>87</i>
<i>5.1.15 Studijní zaměření –Hra na pozoun</i>	<i>93</i>

5.1.16 Studijní zaměření –Hra na tubu	99
5.1.17 Studijní zaměření –Hra na kytaru	105
5.1.18 Studijní zaměření –Hra na elektrickou kytaru	111
5.1.19 Studijní zaměření –Hra na bicí nástroje	116
5.1.20 Studijní zaměření –Sólový zpěv	123
5.1.21 Studijní zaměření –Sborový zpěv	130
5.1.22 Studijní zaměření –EZHZT	139
5.1.23 Studijní zaměření –Hra na akordeon	154
5.1.24 Studijní zaměření – Základy hudební skladby	161
5.1.25 Vzdělávací obsah kolektivních předmětů, které jsou realizovány pro všechna studijní zaměření	167
5.1.25.1 Komorní hra	167
5.1.25.2 Souborová a orchestrální hra	169
5.1.26 Recepce a reflexe hudby	172
5.1.26.1 Studijní zaměření – Přípravné obecné studium	172
5.1.26.2 Nauka o hudbě	174
5.2 VÝTVARNÝ OBOR	179
5.2.1 Studijní zaměření –Výtvarné studium	179
5.2.2 Studijní zaměření – Grafika	190
5.2.3 Studijní zaměření – Keramika a modelování	198
5.3 TANEČNÍ OBOR	205
5.3.1 Studijní zaměření –Taneční studium	206
6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	218
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	219
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	220

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy v Hranicích

Motivační název: „ Umělecké vzdělání pro harmonický život “

Předkladatel:

- Název školy: Základní umělecká škola, Hranice, Školní náměstí 35
- Adresa školy: Školní náměstí 35, 753 01 Hranice I
- IČO: 47184477
- Jméno a příjmení ředitele: Mgr. et Bc. Miroslav Smrčka
- Kontakty:
 - Tel: 603 908 334
 - E-mail: zushranice@raz-dva.cz
 - Web: <http://www.zushranice.cz>

Zřizovatel:

- Název: Olomoucký kraj
- Adresa: Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
- Kontakty:
 - Tel.: 585 508 111
 - E-mail: posta@kr-olomoucky.cz
 - Web: <http://www.kr-olomoucky.cz>

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2012

Č.j.: ZUHR 780/2023

Platnost aktualizovaného dokumentu od 1. 9. 2023

Podpis ředitele školy a razítko:

2. Charakteristika školy

2.1 Počet oborů, velikost

Škola je tříoborová. Poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním (HO), výtvarném (VO) a tanečním (TO) oboru.

Škola má dvě působiště v Hranicích a tři místa poskytovaného vzdělávání (detašovaná pracoviště) mimo město:

Školní náměstí 35, 753 01 Hranice (hlavní budova - ředitelství školy), Masarykovo náměstí 71, 753 01 Hranice a detašovaná pracoviště na ZŠ Běloutín, ZŠ Hustopeče nad Bečvou a ZŠ Všechnovice

Výuka probíhá na jednotlivých pracovištích takto:

Budova Školní náměstí 35

HO – přípravné obecné studium (POS), oddělení dechových a smyčcových nástrojů, kytara, elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba (nahrávací studio MINI), nauka o hudbě (NH), VO, TO

Budova Masarykovo náměstí 71

HO - klavír, akordeon, elektronické klávesové nástroje a pěvecké oddělení

Detašované pracoviště ZŠ Běloutín

HO - výuka přípravného hudebního studia, NH, klavír, zobcová flétna, některé dechové nástroje

Detašované pracoviště ZŠ Hustopeče nad Bečvou

HO - výuka přípravného hudebního a obecného studia, NH, klavír, elektronické klávesové nástroje, zobcová flétna, některé dechové nástroje

Detašované pracoviště ZŠ Všechnovice

HO - výuka přípravného hudebního a obecného studia, NH, zobcová flétna, některé dechové nástroje

Kapacita školy dle zařazení do rejstříku škol je 820 žáků, z toho 570 žáků hudebního, 150 žáků výtvarného a 100 žáků tanečního oboru.

2.2 Historie a současnost

Hudební škola v Hranicích byla otevřena v roce 1924 u příležitosti oslav stého výročí narození Bedřicha Smetany. Jejím zakladatelem byl absolvent pražské konzervatoře František Brož. Jeho zásluhou získala nově vzniklá škola prostory v budově u fary, kde začínala výuku se sedmdesáti osmi žáky hudebního oboru. Postupně rozšiřovala nabídku uměleckých oborů, měnila názvy i působiště. Od roku 1948 poskytovala škola umělecké vzdělání pod názvem Lidová škola umění v Hranicích, budovu u fary načas opustila, a v roce 1990 se pod názvem Základní umělecká škola v Hranicích k faře zase vrátila.

Měnily se počty pedagogů, žáků i budovy užívané školou, měnila se nabídka oborů.

Největšímu zájmu se trvale těšily předměty tradičního hudebního oboru. Žáci byli úspěšně směřováni především ke sborové, souborové, orchestrální a komorní hře. Vedle hudebního oboru byl na škole otevřen v roce 1962 výtvarný a v roce 1968 krátkodobě i literárně-dramatický obor. Nejmladším oborem otevřeným v roce 1992 je obor taneční.

Od roku 1992 byl ředitelem Základní umělecké školy v Hranicích Mojmir Chuda.

S jeho nástupem přešla škola do právní subjektivity. Jejím zřizovatelem se stal ŠÚ Přerov a následně po delimitaci v roce 2001 Olomoucký kraj.

Škola začala naplňovat své poslání za zcela nových legislativních podmínek. Byla vytvořena nadčasová vzdělávací strategie, zohledňující ve své koncepci především analýzu tradic a dlouhodobých zkušeností z místa působení školy.

Byla nastoupena cesta k dosažení maximální aprobovanosti pedagogů pro výuku na ZUŠ, byla zahájena postupná modernizace budov a vybavení školy a obnova učebních pomůcek. Již v této době byla připravována vize pro výuku záznamových technik ve spojitosti s vybudováním nahrávacího studia.

Škola se začala intenzivně rozvíjet, přibývalo pedagogů, vznikala nová detašovaná pracoviště, vybavení školy získalo nadstandardní úroveň. Narostla a nadále roste četnost úspěšných zapojení školy do místních, regionálních i republikových aktivit, konaných i o volných dnech a svátcích. Zvyšuje se počet pravidelných a žádaných vystoupení žáků pro jiné subjekty, rozvíjí se zahraniční spolupráce.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Škola zaměstnává průměrně 40 aprobovaných pedagogických a odborně způsobilých nepedagogických pracovníků.

Aprobovanost zaměstnanců a zvyšování jejich kvalifikace formou dalšího vzdělávání je základní prioritou školy: učitelé absolvují vzdělávací kurzy, zvyšují svoji počítačovou gramotnost - díky technické vybavenosti školy jsou všemi učiteli využívány PC ke zpracování třídní administrativy (iZUS), řada učitelů pracuje s hudebními editačními programy, učitelé VO využívají videoprojekci a zavádějí výuku animace. Učitelé pracují s videoprojekcí při třídních předehrávkách, technologie podporují dosažení cílů v pedagogickém procesu.

Ke zvyšování úrovně spolupráce oborů, předmětových komisí i jednotlivců přispívá průběžné i plánované sebehodnocení s cílem analyzovat a pozitivně rozvíjet společně s vedením školy kolegiální vztahy a vytvářet optimální pracovní klima. Od školního roku 2018/2019 je novým ředitelem Mgr. Bc. Miroslav Smrčka, který evolučně navazuje na výše uvedené vize.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola realizuje dlouhodobé motivační projekty ve spolupráci s mateřskými školami v regionu. Učitelé ZUŠ při pravidelných návštěvách předškolních zařízení aktivizují u předškoláků zájem o hudbu, tanec i výtvarné umění, podněcují jejich chuť k aktivní účasti na umělecké interpretaci. Pedagogové objevují a zaznamenávají přirozené dispozice dětí k spontánnímu uměleckému projevu a doporučují jejich rozvoj odborným pedagogickým vedením.

Škola zabezpečuje kulturní programy pro městská a regionální kulturní zařízení, projektuje a realizuje umělecké programy, prezentační akademie, koncerty, veřejná vystoupení a výstavy, výukové pořady i jevištní inscenace pohádek pro děti.

Škola dlouhodobě prezentuje cyklus didaktických a výchovných programů hudebního divadla Abraka Muzika. Programy jsou zaměřeny na praktickou interaktivní výukovou realizaci pořadů zaměřených na průřezová témata ŠVP pro základní školy. Každoročně pořádá metodický seminář dechových orchestrů, se zaměřením na tradiční interpretaci české dechovkové školy, kterého se pravidelně pod vedením profesionálních lektorů účastní průměrně cca 200 muzikantů.

Škola trvale a dlouhodobě spolupracuje se školami a uměleckými tělesy na republikové i mezinárodní úrovni. Formou výměnných uměleckých dílen, seminářů a vzájemným hostováním uměleckých souborů rozvíjí výměnu zkušeností mezi ZUŠ Hranice a partnerskými institucemi na Slovensku, v Polsku a Holandsku, které spolupráci dlouhodobě a perspektivně zakládají na partnerství mezi městy.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola disponuje dostatečným prostorem, odpovídajícím počtem učeben a kvalitní výbavou v oblasti učebních pomůcek, výukových prostředků, technických a technologických zařízení, nástrojů a výukových i spotřebních materiálů.

Jednotlivá pracoviště jsou vybavena adekvátně svému účelu a svým vzhledem respektují přísný interní požadavek na vysokou estetickou a kulturní úroveň realizované výuky.

Učebny určené pro výuku hudebních zaměření jsou přizpůsobeny nárokům na akustické vlastnosti prostoru.

Učebny výtvarného oboru jsou přizpůsobeny požadavkům na dobře organizovaný prostor pro soustředěnou tvůrčí činnost.

Taneční obor využívá prostorný sál s kvalitní a pro tanec vhodně zvolenou podlahovou krytinou.

Hudební studio disponuje velmi kvalitním hardwarovým i programovým vybavením a jeho technické a technologické možnosti i organizace prostoru jsou podřízeny vysokým nárokům na výuku elektronického zpracování hudby a zvukové tvorby.

Učebny jsou vybaveny esteticky hodnotným a účelným nábytkem, kvalitní práce pedagogů je na všech pracovištích podporována možnostmi použití klasických i interaktivních tabulí, zvukových aparatur, hudebních nástrojů a technických doplňků pro činnost komorních souborů i orchestrů, výpočetní technikou, projekční technikou.

Výtvarný obor disponuje pomůckami a materiály pro výuku mnoha výtvarných technik, používá multimediální technologie, grafické lisy, hrnčářský kruh, vypalovací pec.

3. Zaměření školy a její vize

Dlouhodobě stanovený cíl i cestu za naplněním představ o činnosti této školy vyjadřuje „preambule“ vytvořená na základě poznatků vycházejících z tradic a praktických zkušeností shromážděvaných již od roku 1992. Představuje filosofický princip, směr i perspektivu školy a je nosným prvkem naší vzdělávací koncepce a vodítkem pro komplexní přístup k pedagogické práci, jejímž cílem je poskytovat

Umělecké vzdělání pro harmonický život

Preambule reprezentuje smysl a význam pedagogického působení školy a formuluje zároveň vizi, která je východiskem pro rozhodování ředitele školy:

Cílem uměleckého vzdělávání je soustavnou a cílevědomou snahou a veškerými možnými prostředky dosáhnout takové úrovně uměleckých a technických dovedností žáků, aby je jako kvalitně připravení aktivní i pasivní účastníci kulturního života mohli uplatnit při provozování amatérského umění i při studiu na školách s uměleckým zaměřením či na vyšších stupních uměleckých škol.

Cílem uměleckého vzdělávání je soustavným, trvalým a důsledným pedagogickým působením nenásilně začlenit radost a uspokojení z uměleckého vyžití do systému přirozených životních potřeb budoucích absolventů a kultivovat tak jejich hodnotovou orientaci ve prospěch harmonické rovnováhy mezi materiálními a duchovními rozměry jejich života.

Trendem školy je bezesporu směřování k nové organizační, provozní, technické a na tomto zázemí vybudované pedagogické kvalitě, která bude, na základě dlouhodobých i krátkodobých analýz všech aspektů fungování školy a zásluhou volby optimálních řešení, vykazovat parametry moderního, metodicky autonomního a pedagogicky úspěšného vzdělávacího zařízení, které přispívá k harmonickému rozvoji vzdělávaných osobností a k

rozšíření jejich kulturního obzoru prostřednictvím kvalifikované pedagogické péče, která se odrazí v jejich znalostech a uměleckých dovednostech a obohatí jejich život láskou k hudbě, výtvarnému umění nebo kráse pohybu a slova.

Specifikem školy je již řadu let snaha provázat pomocí moderních technologií umění všech žánrů, prolomit bariéry mezi klasickými a digitálními technologiemi a zároveň využít technických možností k renesanci vnímání klasiky.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie pro kompetence k umělecké komunikaci

Žáky vedeme k dobrému zvládnutí základů uměleckého řemesla a schopnosti své umělecké představy realizovat, k návyku svou práci i práci jiných kriticky hodnotit, k prezentaci výsledků své práce na veřejnosti (předehrávky, koncerty, výstavy, taneční představení, školní akademie, soutěže), k využití všech multimediálních prostředků, jež má škola k dispozici

- Praktickými ukázkami, příklady a konkrétními uměleckými zážitky budujeme žákův vztah k umění a potřebu aktivní účasti na umělecké tvorbě
- Všemi formami hodnocení poskytujeme žákovi informace o výsledcích jeho práce, budujeme a tříbíme jeho schopnost sebereflexe a zodpovědného a náročného přístupu k vlastnímu výkonu
- Pochvalou a podporou úspěchu posilujeme u žáků pozitivní vztah k učení, využíváme účinnou argumentaci k podpoře píle, svědomitosti a odpovědnosti
- Podněcováním a prostřednictvím vnější i vnitřní motivace rozvíjíme schopnost vytrvale, soustředěně a cílevědomě dosahovat požadované umělecké kvality
- Systematicky prostřednictvím řízených a kontrolovaných samostatných úkolů posilujeme samostatnost a tvořivost žáků
- Učíme žáky vyhledávat informace a pracovat s nimi, seznamujeme je s postupy při využívání informačních zdrojů a informačních technologií
- Uplatňujeme individuální přístup při volbě metod a výukových postupů. Respektujeme žákovu osobnost a specifika jeho uměleckých dispozic i handicapů
- Volíme formy a metody výuky, které jsou vzhledem k stanovenému cíli nejefektivnější
- Pravidelně a soustavně zapojujeme žáky do umělecké praxe, podněcujeme jejich zájem o kulturní dění, učíme je umělecké zážitky poučeně komentovat, srovnávat a hodnotit
- Návodem i osobním příkladem vštěpujeme žákům potřebné pracovní a interpretační vlastnosti a návyky a učíme je překonávat problémy a překážky

Strategie pro kompetence osobnostně sociální

Žáky vedeme k pravidelné a cílevědomé práci a k vědomí, že bez poctivé práce nelze v umění, ale i v životě ničeho dosáhnout, k týmové práci a osobní zodpovědnosti za její výsledek, k úctě k práci druhých, k vzájemné pomoci a toleranci, k prohloubení vzájemných vztahů, k péči a ochraně majetku, nástrojů a pomůcek ve škole i mimo ni.

- Zařazujeme žáky do uměleckých týmů, využíváme metody skupinového a projektového vyučování
- Budujeme u žáků zkušenosti získané praktickou kooperací, vytváříme příležitosti pro uměleckou spolupráci v komorních hudebních formacích a

orchestrech, tanečních skupinách, výtvarných realizačních týmech a při společných uměleckých projektech, prezentacích a přehlídkách

- Zdůrazňujeme a na konkrétních příkladech dokazujeme odpovědnost jednotlivce za výsledek týmové spolupráce
- Pochvalou a pozitivním hodnocením komentujeme projevy, které týmové spolupráci prospívají: ochotu, poctivý přístup, ohleduplnost, vzájemnou pomoc, vstřícnost, uznání, přátelství, sounáležitost, podporu
- Projevem nesouhlasu a odmítnutím komentujeme projevy, které týmové práci neprospívají: neochotu, lajdáctví, bezohlednost, nepřátelství, rasismus, škodolibost, povýšenost, sobectví
- Výrazně a viditelně hodnotíme týmový úspěch a jeho společné sdílení stejně jako týmový nezdar.
- Chválíme pracovitost, cílevědomost, obětavost a ochotu poradit a rozdělit se o umělecké zkušenosti
- Průběh týmové spolupráce soustavně kontrolujeme, bráníme nežádoucím projevům a vysvětlujeme, čím týmovou práci poškozují
- Jsme součástí týmu, respektujeme pravidla týmové spolupráce a poskytujeme žákům svým chováním osobní příklad

Strategie pro kompetence kulturní

Žáky vedeme: žáky a rodiče vedeme k pravidelné návštěvě školních akcí (koncertů, výstav, tanečních představení apod.) k posílení obecného povědomí o škole a její práci, žáky vedeme k potřebě setkávat se s uměním pravidelně, nejlépe každý den, žáky vedeme k úctě ke všem kulturním hodnotám

- Zprostředkováním kontaktu s kulturními projevy, akcemi, projekty a událostmi nejrozličnějšího druhu podněcujeme u žáků zájem o kulturní dění a budujeme schopnost poučeně a soustředěně kulturu vnímat
- Aktivním zapojením žáků do umělecké reprezentace školy, města, regionu nebo státu zabezpečujeme jejich podíl na vytváření kulturní hodnoty
- Soustavnou kultivací chování žáků účastnících se kulturní akce podporujeme respektování pravidel slušnosti, zdvořilosti, úcty k uměleckému výkonu i schopnost reprezentativního vystupování
- Informujeme žáky o kulturních tradicích národa, regionu, města i školy a učíme je tradice ctít, zachovávat a rozvíjet
- Učíme žáky kulturní zážitky vyhledávat, zasvěceně je prožívat, hodnotit je a diskutovat o nich

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1. HUDEBNÍ OBOR

5.1.1. Studijní zaměření – Hra na klavír

Klavír řadíme mezi strunné klávesové nástroje. Hra na tento nástroj byla rozšířena hlavně v období romantismu, ale i dnes patří mezi nejoblíbenější a nejvíce vyučované nástroje na ZUŠ. Typ nástroje umožňuje hudební realizaci všech stylových období a hudebních žánrů, takže žák může optimálně rozvíjet své nadání a hudební vkus. Má možnost nejenom sólového uplatnění, ale může své schopnosti získané při studiu uplatnit také v komorní hře (čtyřruční hra, korepetice, hudební skupiny různých žánrů)

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Hra na klavír	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty Komorní hra Čtyřruční hra Doprovod Sborový zpěv Tvořivá dílna EZHZT modul B nebo C			1	1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na klavír		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra Čtyřruční hra Doprovod Sborový zpěv Tvořivá dílna EZHZT modul B nebo C	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- v předmětu hra na klavír se přípravné studium vyučuje ve skupince dvou až čtyřech žáků a ostatní typy studia pouze individuálně
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.

Přípravné studium I. stupně Učební osnovy

Žák se naučí

- komunikaci s učitelem (učitel se snaží proniknout do individuality žáka)
- popsat svůj hudební nástroj, správně sedět u klavíru, kontrolovat postavení ruky
- pozitivnímu vztahu k hudbě a svědomitému cvičení
- rytmicky deklamovat říkadla, hrát lidové písně podle sluchu
- technickým základům klavírní hry pomocí pohybové – pocitových cvičení
- vyjádřit určité představy prostřednictvím jednoduché improvizace na klavíru
- základům dynamické představivosti při hře na nástroj (p, f)
- zahrát z paměti lidovou píseň

Pololetní a postupová zkouška:

2 lidové písně odlišného charakteru nebo 2 jednoduché skladbičky
zpěv, rytmus

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- pravidelné a cílevědomé přípravě na vyučování za aktivní pomoci rodičů
- jednoduché veřejné interpretaci při aktivní účasti na třídní předehrávce
- používat a rozvíjet technické návyky (hra portamento, legato), melodickou a rytmickou představivost
- vnímat a provádět dynamické odlišení skladeb
- rozumět základům notace a hrát jednoduché skladby z not
- používat a procvičovat hudební paměť hrou jednoduchých lidových písní z paměti
- hrát s doprovodem toniky a dominanty
- základům ve hře stupnice a kvintakordu
- při nácviku čtení not hrát z listu jednoduché skladbičky
- v souladu se společenskými pravidly vystupovat na třídních předehrávkách, koncertech

Pololetní a postupová zkouška:

- 2 skladby odlišného charakteru, z toho 1 z paměti
- lidová píseň C – A s doprovodem T, D

2. ročník:

Žák se naučí

- pravidelné a cílevědomé přípravě do vyučování za pomoci rodičů
- samostatně kontrolovat správné sezení u nástroje a držení ruky
- pokročilejším dovednostem hry z not, hry z listu, koordinaci čtení not a prstokladu
- intonační a zvukové sebekontroly (kvalita tónu)
- využívat pedál
- aplikovat dynamické cítění, hrát ve dvou, případně ve třech dynamických rovinách – f, p (mf)
- uplatnit hudební paměť hrou lidových písní a drobných skladbiček z paměti
- hrát stupnice dur od bílých kláves v protipohybu 2 oktávy + obraty tonického kvintakordu
- hrát lidové písně a jejich transpozice C – H s doprovodem T, D, S
- zodpovědně účinkovat na třídních předehrávkách, navštěvovat koncerty, společně s učitelem diskutovat o tom, co se mu líbilo, co ho zaujalo

Postupová zkouška:

- stupnice dur od bílých kláves – výběr v protipohybu
- 1 etuda
- 2 skladby odlišného charakteru, z toho 1 z paměti
- lidová píseň C – H s doprovodem T, D, S

3. ročník

Žák se naučí

- pravidelné přípravě do vyučování za dohledu rodičů
- základním pianistickým návykům (základní úhozy, prstová technika)
- kontrolovat a rozvíjet dynamickou a výrazovou stránku hry, hrát f, p, mf, crescendo, decrescendo, rozlišovat hru vesele – smutně, pochodově – tanečně
- hrát stupnice dur od bílých i černých kláves
- studovat skladby s větší samostatností
- hrát lidové písně s doprovodem T, D, S v plném tvaru akordů
- hodnotit s pomocí učitele svůj výkon i výkony svých spolužáků na třídní předehrávce, školních koncertech

Postupová zkouška:

- stupnice durové – výběr v protipohybu nebo rovném pohybu
- 1 etuda
- 2 skladby různého stylového období a charakteru, z toho 1 z paměti
- píseň C – H s doprovodem T, D, S

4. ročník

Žák se naučí

- připravovat se do vyučování samostatně
- prohlubovat samostatně dovednosti z předchozích ročníků
- využívat sebekontroly ke zdokonalení intonace a přesného rytmu, za pomoci učitele vyhledat obtížná místa a zvolit způsob nácvičku
- kontrolovat dynamiku a agogiku svého projevu, dbát na kvalitu tónu a vyrovnanou hru v rychlých tempech
- orientovat se v akordových značkách včetně septakordů
- hrát stupnice dur, moll v rovném pohybu
- hrát lidové písně s propracovaným doprovodem akordů a jejich transpozice od bílých kláves
- utvořit si vlastní názor na slyšené skladby, konfrontovat je s názorem učitele

Postupová zkouška:

- stupnice dur, moll – výběr v rovném pohybu
- 1 etuda
- 2 skladby různého stylového období a charakteru, z toho 1 z paměti
- píseň C – H s propracovaným doprovodem T, D, S

5. ročník

Žák se naučí

- využívat sebekontroly ke zdokonalení kvality tónu a přesnosti rytmu
- vyhledat obtížná místa a navrhnout způsob jejich nácvičku
- samostatně podporovat technickou zručnost
- rozeznávat různá stylová období a žánry a dbát na správnou stylovou a žánrovou interpretaci
- transponovat píseň a zapsat doprovod akordickými značkami
- hrát stupnice dur, moll v rovném pohybu alespoň přes 3 oktávy
- hrát rozklady 4hlasého akordu nebo septakordu

- kriticky zhodnotit svůj výkon na školním koncertě, prezentovat své dovednosti za podpory učitele a rodičů

Postupová zkouška:

- stupnice dur, moll – výběr v rovném pohybu
- 1 etuda (přiměřená úrovni daného ročníku)
- 2 skladby různého stylového období a charakteru (přiměřené úrovni daného ročníku), z toho 1 z paměti
- lidová píseň C – H s propracovaným doprovodem, složitější píseň ve 3 tóninách nebo vlastní improvizace

6. ročník

Žák se naučí

- pracovat samostatně, při nácviu skladeb používat sebekontroly a svých vlastních zkušeností a poznatků
- rozvíjet samostatně získané pianistické a technické dovednosti, usilovat o tvorbu kvalitního tónu
- pod dohledem učitele nastudovat drobnější skladbu dle vlastního výběru, navrhnout sám prstoklady a pedál, uplatňovat vlastní hudební představu
- hrát stupnice dur, moll v rovném pohybu přes 4 oktávy nebo kombinovaně
- za pomoci učitele rozeznat různé formy skladeb
- samostatně budovat návyk pravidelné návštěvy koncertů
- k poslechu studovaných skladeb využívat internet nebo jiná média

Postupová zkouška:

- stupnice dur, moll – výběr v rovném nebo kombinovaném pohybu
- 1 etuda (přiměřená úrovni daného ročníku)
- 2 skladby různého stylového období a charakteru (přiměřené úrovni daného ročníku), z toho 1 z paměti
- lidová píseň C – H s propracovaným doprovodem, složitější píseň ve 3 tóninách nebo vlastní improvizace

7. ročník

Žák se naučí

- pracovat samostatně, aktivně využívat dosud získané dovednosti, vědomosti a návyky
- usilovat o tvorbu kvalitního tónu v různých dynamických hladinách
- rozeznávat skladby různých slohových období a rozlišovat základními rysy jejich interpretace
- samostatně nastudovat vybranou skladbu a uplatnit vlastní hudební představu
- zahrát z listu drobnější přednesovou skladbičku
- aktivně a analyticky poslouchat reprodukovanou i koncertní klavírní hudbu
- hrát stupnice dur, moll v kombinovaném pohybu a velký rozklad akordů

Závěrečná zkouška:

- stupnice dur, moll – výběr v kombinovaném pohybu
- 1 etuda (přiměřená úrovni daného ročníku)
- 2 skladby různého stylového období a charakteru (přiměřené úrovni daného ročníku), z toho 1 z paměti

- lidová píseň C – H s propracovaným doprovodem, složitější píseň ve 3 tóninách nebo vlastní improvizace

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným vystoupením v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně Učební osnovy

Učební osnovy doplňují, upevňují a prohlubují látku I. stupně a postupně na ni navazují. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům individuální roční studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost.

1. – 4. ročník

Žák se naučí

- využívat všech dovedností, vědomostí a návyků z předchozího studia a dále je rozvíjet
- hrát podle akordických značek, jednoduše improvizovat a hrát z listu
- vytvořit si vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a na veřejné kulturní dění, tento názor zformulovat a vyjádřit
- samostatně vyhledat a nastudovat nové skladby
- při hře z paměti využívat znalosti o harmonii a formě, o obsahu a výrazu dané skladby
- podle svého zájmu a časových možností rozvíjet umělecké aktivity mimo rámec školy
- kriticky zhodnotit svůj i jiný umělecký výkon
- hrát stupnice dur, moll v kombinovaném pohybu a velký rozklad akordů

Postupová zkouška žáků 1., 2., 3. ročníku:

- stupnice dur, moll – výběr v kombinovaném pohybu
- 2 skladby rozdílného charakteru (přiměřené úrovni daného ročníku), z toho 1 z paměti
- lidová píseň C – H s propracovaným doprovodem, složitější píseň ve 3 tóninách nebo vlastní improvizace

Závěrečná zkouška žáků 4. ročníku:

- stupnice dur, moll – výběr v kombinovaném pohybu
- 2 skladby rozdílného charakteru (přiměřené úrovni daného ročníku), z toho 1 z paměti
- lidová píseň C – H s propracovaným doprovodem, složitější píseň ve 3 tóninách nebo vlastní improvizace

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným vystoupením v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Doprovod

Komorní hra nabízí široké možnosti uplatnění všech nástrojů, které jsou na ZUŠ vyučovány. Její předností je neomezené množství nástrojových kombinací a dostatek literatury. Žáci mohou být do komorní hry zařazováni na doporučení vyučujícího hlavního předmětu s ohledem na svou technickou a hudební vyspělost. Výsledky práce v komorní hře uplatní na školních vystoupeních a v soutěžích v komorní hře.

Učební osnovy

Žák se naučí

- dovednosti, získané v individuální výuce, správně uplatňovat v komorní hře
- chápat základní principy komorní hry – rytmická a intonační souhra, zvuková vyrovnanost
- uvědomělému přístupu komorního hráče schopného přizpůsobit se výkonu kolektivu a cítit zodpovědnost za společné dílo
- rozlišovat interpretační styl skladeb různých období
- používat dostupné zdroje poznatků pro rozvoj vlastní umělecké činnosti

Čtyřruční hra

Je předmět, ve kterém žák zúročí své dovednosti technické i intonační a spoluvytváří kolektivní dílo. Není zde důležitá dominance, nýbrž souhra a vzájemná úcta, soustředění a zodpovědnost za společné dílo.

Učební osnovy

Žák se naučí

- samostatně a pohotově hrát z listu
- orientovat se v různorodé hudební literatuře – úpravy komorní, operní a symfonické hudby (nevyžaduje dokonalé technické zvládnutí)
- detailněji propracovat přiměřeně obtížnou skladbu původní čtyřruční literatury určenou k veřejnému provedení
- samostatně improvizovat doprovod k písním
- individuálně se uplatnit v souborech různého zaměření

Komorní hra

Je předmět, ve kterém žák zúročí své dovednosti technické i intonační a spoluvytváří kolektivní dílo. Není zde důležitá dominance, nýbrž souhra a vzájemná úcta, soustředění a zodpovědnost za společné dílo.

Učební osnovy

Žák se naučí

- chápat principy komorní hry – rytmická a intonační souhra, zvuková vyrovnanost, přizpůsobení vlastní hry při společném díle
- orientovat se v různorodé hudební literatuře – úpravy komorní, operní a symfonické hudby
- hrát přiměřeně obtížnou skladbu původní čtyřruční nebo víceruční literatury
- samostatně improvizovat doprovod k písním podle akordických značek
- samostatně a pohotově hrát z listu
- základům různých forem doprovodů jiného nástroje

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

*Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Sborový zpěv – 5.1.21,
EZHZT modul B nebo C – 5.1.22, Základy hudební skladby – 5.1.24*

5.1.2 Studijní zaměření - Hra na Elektronické klávesové nástroje (EKN)

Elektronické klávesové nástroje (keyboard, syntezátor, el. klavír) byly zařazeny do výuky v rámci ZUŠ teprve v nedávné době. Rozvoj a rozšíření těchto nástrojů souvisí s rozmachem moderních technologií, které se neustále vyvíjí a zdokonalují. Od klasických klávesových nástrojů se EKN liší hlavně způsobem tvorby tónu, ale i způsobem hry na konkrétní nástroj.

EKN mají obrovské možnosti využití nejen v samotné hře sólové, komorní či souborové, ale mohou sloužit i v jiných oborech (např. tanečním) jako doprovodné nástroje. Keyboard (přesněji Portable Keyboard – přenosné klávesy) je elektronický klávesový hudební nástroj, jehož vývoj vycházel z elektronických varhan a který vznikl v 70. letech minulého století. Zvuk keyboardu je vytvářen čistě elektronickou cestou, takže není možné na něm takzvaně tvořit tón. Ale tento „nedostatek“ je vyvážen rozvojem hudebního sluchu, hudební fantazie a improvizace žáka, který se v průběhu studia seznámí s maximálním využitím nástroje a všech jeho zvukových, rytmických a dalších technických možností.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Hra na EKN	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na EKN		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C Tvořivá dílna				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na EKN		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra Sborový zpěv EZHST modul B nebo C Tvořivá dílna	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- výuka předmětu hra na EKN probíhá individuálně nebo ve skupince dvou až čtyřech žáků,
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.

Přípravné studium I. stupně

Žáci, kteří projeví dostatečné komunikační, intonační a rytmické předpoklady pro studium na ZUŠ, projdou úspěšně výběrem a projeví zájem o hru na keyboard, mohou být už od začátku přípravného studia zařazeni do výuky skupinky PHS.

Učební osnovy

Žák se naučí

- znát svůj nástroj a jeho základní funkce (dbát na bezpečnost při obsluze nástroje, provést zapnutí a vypnutí, nastavit volume)
- kontrolovat správné sezení a držení rukou při hře
- zahrát jednoduché lidové písně pravou nebo levou rukou v rozsahu 5 tónů podle sluchu
- rytmizovat a hrát říkadla a jednoduché lidové písně
- pravidelně se za pomoci rodičů připravuje do vyučování

Komisionální ověření předpokladů pro hru na keyboard:

2 jednoduché lidové písně pravou rukou v rozsahu pěti tónů
ověření rytmických a intonačních předpokladů pomocí zpěvu jednoduchých lidových písní

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1. ročník:

Žák se naučí

- pravidelně se za pomoci rodičů pečlivě připravovat do výuky
- správně a šetrně zacházet s nástrojem
- pečlivě kontrolovat dosud získané správné návyky při hře na nástroj (sezení, držení rukou)
- ovládat základní funkce nástroje (volba zvuku a stylu, tempo, funkce start – stop, synchro start), aktivně je využívat při hře
- orientovat se v notaci v houslovém klíči a řídit se základními akord. značkami (C, G, F, Am)
- orientovat se na klaviatuře
- využívat při hře s automatickým doprovodem jednorstvý automatický doprovod
- uplatnit hudební paměť (pomocí jednoduchých lidových písní)
- spolupracovat na prezentaci třídních předehrávek (aktivně nebo pasivně)

Postupová zkouška:

1 jednoduchá skladba nebo lidová píseň klavírním způsobem v rozsahu pěti tónů (bez organizátoru času)

1 jednoduchá skladba nebo lidová píseň s jednorstvým automatickým doprovodem transpozice jednoduché lidové písně C – G pravou rukou podle sluchu

2.ročník:

Žák se naučí

- pravidelně se za pomoci rodičů a pečlivě připravovat do vyučování
- neustále kontrolovat a upevňovat získané návyky (sezení, držení rukou)
- ovládat a využívat další funkce nástroje (Fill – in, intro – ending, OTS – dle technického vybavení nástroje), aktivně je uplatnit při hře
- využívat při hře nahraný podklad (dle technických možností nástroje)
- sledovat notaci v basovém klíči, orientovat se v notaci v houslovém klíči
- zdokonalovat svou orientaci na klaviatuře
- další dovednosti prstové techniky (hra legato a staccato, počátky hry stupnic)
- dle svých schopností nahradí jednorstvý automatický doprovod režimem Fingered (víceprstvý doprovod)
- další akord. značky, které používá při hře s doprovodem
- uplatňovat základní dynamiku (f, p)
- intonační a sluchové sebekontroly
- uplatňovat svoji hudební paměť hrou lidových písní
- při studiu skladeb využívat dostupnou audiotechniku, resp. elektronickou paměť nástroje (dle technického vybavení nástroje)
- aktivně spolupracovat na prezentaci třídních předehrávek
- navštěvovat s podporou rodičů kulturních akce
- uplatňovat při umělecké spolupráci a v kontaktu se spolužáky, učiteli i veřejností slušné a ohleduplné chování

Postupová zkouška:

1 dur stupnice + kvintakord zvlášť (C,G,D,A,E – výběr)

1 jednoduchá skladba nebo lid. píseň klavírním způsobem (bez organizátoru času)

1 jednoduchá skladba nebo lidová píseň s automatickým doprovodem (akordy C,G,F,Am)

transpozice jednoduché lidové písně C – H pravou rukou podle sluchu

3.ročník:

Žák se naučí

- pravidelně se připravovat do vyučování za občasného dohledu rodičů
- upevňovat a rozvíjet získané hráčské návyky
- číst noty v houslovém i basovém klíči
- uplatňovat prstovou techniku s ohledem na svoje individuální schopnosti (hra dur.stupnic C,G,D,A,E,H,F dohromady v úhozových obměnách, hra dvojhmatů a akordů)
- chápat a hrát složitější rytmické útvary (noty s tečkou, trioly, synkopy)
- hrát s automatickým doprovodem v režimu Fingered
- používat další akord. značky (dur., moll.)
- využívat další funkce nástroje (Dual, Split, Touch Response, použití disketové mechaniky)
- dle možností daného nástroje využívat dynamiky při hře (f, mf, p)
- rozeznávat různé žánry a styly
- při studiu skladeb využívat audiotechniku, resp. elektronickou paměť nástroje (dle technického vybavení nástroje)
- uplatňovat při umělecké spolupráci a v kontaktu se spolužáky, učiteli i veřejností slušné a ohleduplné chování
- aktivně spolupracovat na prezentaci třídních předehrávek
- navštěvovat s podporou rodičů rodiči školní a kulturní akce

Postupová zkouška:

- 1 dur stupnice dohromady + dur. kvintakord (C,G,D,A,E,H,F – výběr)
- 1 přiměřeně obtížná skladba klavírním způsobem (bez organizátoru času)
- 1 přiměřeně obtížná skladba s aut.doprovodem (dur a moll.akordy)
- lidová píseň s použitím základních harmonických funkcí ve třech tóninách

4.ročník:

Žák se naučí

- samostatně se připravovat do vyučování
- upevňovat a rozvíjet získané hráčské návyky
- uplatňovat techniku hry pravé i levé ruky (hra všech dur stupnic v úhozových a rytmických obměnách + dur.akord s obraty, hra v rychlejších tempech)
- spolehlivě se orientovat v rozsahu celé klaviatury
- používat další akord. značky (septakordy) při hře
- ovládat další funkce nástroje (Pitch Bend, Modulation, DSP, multi pad, mixer, pedál – dle možností daného nástroje)
- při hře využívat registrační paměť nástroje (dle možností daného nástroje)
- spolupracovat po konzultaci s učitelem na výběru repertoáru, příp.na úpravách skladeb
- při studiu skladeb využívat audiotechniku, aktivně vyhledávat a poslouchat nahrávky s hrou na EKN
- navštěvovat s podporou rodičů rodiči školní a kulturní akce
- aktivně spolupracovat na třídních předehrávkách, školních koncertech a akcích
- uplatňovat při umělecké spolupráci a v kontaktu se spolužáky, učiteli i veřejností slušné a ohleduplné chování

Postupová zkouška:

- 1 dur stupnice probraným způsobem
- 1 přiměřeně obtížná skladba klavírním způsobem (bez organizátoru času)
- 1 přiměřeně obtížná skladba s automatickým doprovodem (dur, moll a septakordy)
- lidová nebo populární píseň s použitím základních harmonických funkcí ve třech tóninách

5.ročník:

Žák se naučí

- připravovat se do vyučování zcela samostatně
- rozumět dalším akordickým značkám (maj7, dim) a využívat je při hře
- při studiu skladeb využívat dostupných elektronických médií (internet, CD, DVD a pod.), rozšiřovat si poslechem nahrávek přehled v oblasti různých žánrů a stylů
- aplikovat pokročilejší technickou zručnost hlavně při hře stupnic (ovládá hru mollových stupnic)
- základním dovednostem hry z listu
- aplikovat pokročilejší sluchovou sebekontrolu, dbát na správnou interpretaci skladeb
- využívat v maximální míře funkce daného nástroje
- spolupracovat s učitelem při výběru a úpravě skladeb
- aktivně spolupracovat na třídních předehrávkách, školních koncertech a akcích
- uplatňovat při umělecké spolupráci a v kontaktu se spolužáky, učiteli i veřejností slušné a ohleduplné chování

Postupová zkouška:

1 dur nebo moll stupnice + kvintakord probraným způsobem

1 přiměřeně obtížná skladba klavírním způsobem (bez organizátoru času)

1 přiměřeně obtížná skladba s automatickým doprovodem

lidová nebo populární píseň s použitím základních harmonických funkcí ve třech tóninách

6.ročník:

Žák se naučí

- pracovat samostatně, aktivně využívat dosud získané vědomosti, dovednosti a návyky, usilovat o jejich další rozvoj
- spolupracovat s učitelem na výběru a úpravě skladeb
- využít keyboard jako doprovodný nástroj
- pohotově číst akordové značky a používat je při hře
- hrát skladby různých žánrů s důrazem na jejich správnou interpretaci
- při studiu skladeb využívat dostupnou audio a PC techniku
- aktivně spolupracovat na třídních předehrávkách, školních koncertech a akcích
- kultivovaně vyjádřit vlastní názor na umělecké dílo
- uplatňovat při umělecké spolupráci a v kontaktu se spolužáky, učiteli i veřejností slušné a ohleduplné chování

Postupová zkouška:

1 dur nebo moll stupnice probraným způsobem

1 přiměřeně obtížná skladba klavírním způsobem (bez organizátoru času)

1 přiměřeně obtížná skladba s automatickým doprovodem

libovolná píseň v transpozicích nebo skladba KH

7.ročník:

Žák se naučí

- připravit a provést hudební skladbu v náročnosti přiměřené absolventskému vystoupení
- spolupracovat s učitelem při výběru a úpravě skladeb
- samostatně dle svých možností a schopností nastudovat vybranou skladbu
- při hře využívat všech technických možností svého nástroje
- při studiu skladeb využívat dostupnou audio a PC techniku
- systematickému a analytickému poslechu hudby prezentované nahrávkami, koncerty a dalšími kulturními akcemi

Závěrečná zkouška:

- 1 dur nebo moll stupnice probraným způsobem
- 1 přiměřeně obtížná skladba klavírním způsobem (bez organizátoru času)
- 1 přiměřeně obtížná skladba s automatickým doprovodem
- libovolná píseň v transpozicích nebo skladba KH

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně**Učební osnovy****1-4. ročník:**

Učební osnovy nejsou rozděleny do ročníků, ale učitel vypracuje každému žákovi roční individuální studijní plán s ohledem na jeho technickou a hudební vyspělost.

Žák se naučí

- uplatňovat vědomosti, dovednosti a návyky získané předchozím studiem a dál je rozvíjet
- ve spolupráci s učitelem se podílet na výběru a úpravě skladeb
- dle svých možností samostatně studovat vybrané skladby
- samostatně rozšiřovat a zdokonalovat výrazovou stránku hry
- rozumět pokročilým funkcím nástroje a ovládat je
- využívat všech zvukových možností daného nástroje
- uplatňovat získané dovednosti v různých hudebních seskupeních na neprofesionální úrovni (v rámci školy i mimo ni)
- shromažďovat novinky z oblasti EKN (nástroje, technologie, programy...)
- kultivovaně vyjadřovat vlastní názor na umělecké dílo
- aktivně vyhledávat posluchačské příležitosti návštěvou koncertů a dalších kulturních akcí

Postupová zkouška 1.-3. ročník:

- 2 náročnější přednesové skladby rozdílného charakteru
- 1 píseň s doprovodem nebo vlastní improvizace

Závěrečná zkouška:

- 2 náročnější přednesové skladby rozdílného charakteru
- 1 vlastní improvizace

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22, Základy hudební skladby – 5.1.24

5.1.3 Studijní zaměření Hra na housle

Hra na smyčcové nástroje má na naší škole dlouhou tradici. Již v prvním roce existence školy (školní rok 1924/25), kdy se přihlásilo k výuce 78 žáků, bylo plných 50 na housle. V průběhu let byly pro potřebu školního orchestru vyučovány i další smyčcové nástroje: violoncello, viola a kontrabas. Souborem, který úspěšně reprezentuje oddělení je smyčcový orchestr, který již od roku 1985 patří k nejlepším v naší republice. V posledních letech již pětkrát získal 1.cenu v Ústředním kole soutěže ZUŠ. Vedle smyčcového orchestru věnujeme zvláštní pozornost i výuce smyčcových souborů, které slouží jako příprava pro orchestrální hru.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Hra na housle	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Hudecká muzika Příprava do orchestru Smyčcový orchestr Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C			0-1	1	1	1	1	4
	Nauka o hudbě	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na housle		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Hudecká muzika Příprava do orchestru Smyčcový orchestr Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C	1	1	1	1	4
	Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- v předmětu hra na housle se přípravné studium vyučuje ve skupince dvou až čtyřech žáků a ostatní typy studia pouze individuálně
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován od třetího ročníku
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a potřeby školy, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných volitelných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra a Hudecká muzika se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Souborová hra, Příprava do orchestru, a Smyčcový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Přípravné studium I. stupně

Housle patří k nejkrásnějším a rovněž také nejnáročnějším nástrojům vyučovaným na ZUŠ. Pokud chceme být ve výuce houslové hry úspěšní, je třeba věnovat velkou pozornost už samotnému výběru žáků pro tento nástroj. Vedle nezbytných intonačních a rytmických předpokladů je nutno přihlížet k jejich manuálním schopnostem, hudební paměti a stavu motorických nervů. Žáci, kteří projeví o hru na housle zájem a projdou úspěšně výběrem, mohou být už od začátku školního roku zařazeni do skupinky PHS. Cílem výuky je ověřit si předpoklady žáka pro houslovou hru. Praktické komisionální ověření se uskuteční v pololetí a na konci školního roku. Na žádost rodičů nebo doporučení učitele může žák v pololetí nebo na konci roku přejít na jiný nástroj. Vyučování skupinky PHS je jednou týdně 45 minut.

Učební osnovy

Žák se naučí

- znát svůj nástroj a pečovat o něj, pojmenovat jednotlivé části houslí a smyčce
- kontrolovat správné držení nástroje a za pomoci učitele nástroj popsat
- kontrolovat správné kladení prstů na hmatník a dodržování zvoleného prstokladu
- orientovat se sluchově i hmatově ve zvoleném prstokladu a hrát pizzicato od 0. k 4. prstu a zpět
- provádět nácvik hry smyčcem na střed, u žabky, u špičky, polovinami smyčce a celým smyčcem
- hrát oběma rukama současně jednoduché cvičení s využitím všech prstů levé ruky
- zahrát z paměti jednoduchou lidovou píseň

Komisionální ověření předpokladů pro hru na housle v pololetí

Podle individuálních schopností žáka:

Zpěv písně

Intonační a rytmická ozvěna

Předvedení držení nástroje
Případně ukázka hry na nástroj

Komisionální ověření předpokladů pro hru na housle na konci školního roku

Smykové cvičení
Předvedení hry ve zvoleném prstokladu od 0. ke 4. prstu a zpět
Píseň na 1 struně
Vyjádření vyučujícího

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- se za aktivní pomoci rodičů pravidelně a cílevědomě připravovat do vyučování
- uplatňovat přirozený a uvolněný postoj při hře, kontrolovat a upevňovat správné držení nástroje, podle potřeby a pokynů učitele držení nástroje opravovat
- orientovat se sluchově i hmatově v durovém a mollovém prstokladu
- hrát intervaly od sekundy po kvintu na jedné struně v obou prstokladech
- hrát smyky détaché a staccato třetinami, polovinami a celým smyčcem
- dbát na přesnější intonaci a kvalitu houslového tónu podle svých schopností
- orientovat se v notách, realizovat hru z not
- uplatňovat hudební paměť při hře jednoduchých lidových písni z paměti

Postupová zkouška:

Prstové cvičení na jedné struně ve zvoleném prstokladu
Podle schopností žáka případně stupnice + akord
Etuda na úrovni obtížnosti V. Krůčka - Škola houslových etud sešit 1, č. 12
Drobná skladbička, případně písnička z paměti

2. ročník

Žák se naučí

- za podpory rodičů se pravidelně a cílevědomě připravovat do vyučování
- samostatně opravovat držení nástroje
- pokročileji hrát z not, rychleji číst noty a prsty
- podílet se na intonační a zvukové sebekontrolě, sám doladřovat
- používat nejprve sluchově, pak hmatově hru ve dvou dalších prstokladech podle volby učitele
- za pomoci učitele volit hru polovinami a celým smyčcem
- hrát smyky détaché, staccato, legato na dvou vedlejších strunách
- hrát ve dvou, případně ve třech dynamických rovinách – f,p (mf)
- uplatňovat hudební paměť při hře lidových písni a drobných skladbiček z paměti
- odlišovat náladu skladby: vesele-smutně
-

Postupová zkouška:

Stupnice přes 1 oktávu podle probíraných prstokladů, případně přes 2 oktávy
Etuda na úrovni V. Krůčka - Škola houslových etud sešit 1 č. 25
Přednesová skladbička na úrovni B. Kotmela – Drobné skladby starých mistrů

3. ročník

Žák se naučí

- pravidelně se připravovat do vyučování za občasného dohledu rodičů

- za pomoci sebekontroly zdokonalovat zvukovou kvalitu hry
- upevňovat hru v probraných prstokladech a podle volby učitele nastudovat další
- zcela samostatně volit hru polovinami a celým smyčcem
- pokročilejšímu provádění základních smyků a jejich kombinací
- využívat uvolněnějšího pohybového aparátu ke hře v rychlejších tempech
- uplatňovat pokročilejší dynamickou a výrazovou stránku hry, hrát f, p, mf, crescendo, decrescendo, rozlišovat hru vesele-smutně, pochodově-tanečně
- kooperovat v souborové nebo komorní hře, nést zodpovědnost za společný výkon
- podle svých schopností zahrát poněkud delší skladbičku z paměti

Postupová zkouška:

Stupnice přes 2 oktávy (například G, A, B, H, C) + akord

Etuda : dle výběru učitele na úrovni V. Krůčka - Škola houslových etud sešit 1 č. 46, 47

Přednesová skladba závažnějšího obsahu

4. ročník

Žák se naučí

- připravovat se do vyučování zcela samostatně
- využívat důsledně sebekontroly ke zdokonalení intonace a přesného rytmu, za pomoci učitele vyhledat obtížná místa a zvolit způsob nácviku
- hrát v 1. poloze a spojovat prstoklady
- aplikovat pokročilejší prstovou a smyčcovou techniku (hra v šestnáctinovém pohybu a řadové staccato)
- klouzat prsty po hmatníku
- hrát vibráto
- ladit nástroj
- uplatňovat samostatnější hudební projev v přednesových skladbách
- kooperovat v komorní nebo souborové hře s plně uvědomělou zodpovědností za společný výkon

Postupová zkouška:

Stupnice moll přes 2 oktávy v 1. poloze

Etuda z V. Krůčka – 2. sešit na úrovni č. 14

Závažnější přednesová skladba, případně věta z koncertina

5. ročník

Žák se naučí

- při přípravě do vyučování využívat sebekontroly ke zdokonalení intonace a přesného rytmu
- sám vyhledat obtížná místa a navrhnout způsob jejich nácviku
- upevňovat hru ve zvolené poloze dle výběru učitele
- procvičované polohy spojovat pomocí výměn
- pokročileji hrát plynulé výměny smyku u žabky, hrát spiccato
- uplatnit ve výrazovém rejstříku vibráto a výměny poloh
- orientovat se dobře v notovém zápisu a hrát drobnější skladbičky z listu
- za pomoci učitele rozeznávat písňovou formu a rondo
- získávat hudební informace a inspirace návštěvou koncertů a zájmem se o hudební dění
- v přednesových skladbách uplatňovat už samostatnější hudební projev
- v souborové nebo komorní hře využívat všechny své dovednosti

Postupová zkouška:

- Stupnice ve 3. poloze nebo do 3. polohy
- Etuda ve 3. poloze
- Přednes s uplatněním dynamiky a vibráta dle volby učitele

6. ročník**Žák se naučí**

- pracovat poměrně samostatně, při nácviu skladeb používat sebekontroly a svých vlastních zkušeností a poznatků
- užívat hru v dalších polohách dle výběru učitele, provádět pokročileji výměny poloh
- hrát nižší 3oktávové stupnice
- rozeznávat skladby různých slohových období a základní rysy jejich interpretace
- pokročileji uplatňovat vibráto a hrát z listu
- pod dohledem učitele nastudovat drobnější skladbu dle vlastního výběru, navrhovat sám prstoklady a smyky, uplatňovat vlastní hudební představu
- za pomoci učitele rozeznávat písňovou formu, rondo a sonátovou formu
- získávat hudební informace a inspirace návštěvou koncertů a zájmem se o hudební dění
- k poslechu studovaných skladeb využívat internet nebo jiná média
- své dovednosti a vědomosti uplatnit v komorní, souborové a orchestrální hře

Postupová zkouška:

- Stupnice přes 3 oktávy dur, případně moll + akord
- Etuda na úrovni etud Kaysera op. 20
- Přednes s využitím základních výrazových prostředků

7. ročník**Žák se naučí**

- pracovat samostatně, aktivně využívat dosud získané dovednosti, vědomosti a návyky
- hrát v rozsahu 1. – 7. polohy, pokročileji provádět výměny a kontrolovat intonaci
- dbát na tvorbu kvalitního tónu v různých dynamických hladinách
- hrát jednoduché dvojhmaty a akordy
- poznávat skladby dalších slohových období a rozlišovat základní rysy jejich interpretace
- samostatně nastudovat vybranou skladbu a uplatnit vlastní hudební představu
- zahrát z listu drobnější přednesovou skladbičku nebo souborový part
- rozeznávat písňovou formu, rondo, sonátovou formu, za pomoci učitele pak i stavbu melodie a tóninové vztahy
- aktivně vyhledávat poslech hudby, navštěvovat koncerty, poslouchat hudbu z médií
- všechny své dovednosti a vědomosti využívat v souborové, komorní nebo orchestrální hře

Závěrečná zkouška:

- Stupnice přes 3 oktávy + akord nebo dvojhmatová stupnice v oktávách, sextách případně terciích
- Etuda na úrovni etud V. Krůčka - Škola houslových etud, sešit 4, Mazas op. 36
- Melodické etudy
- Přednes – závažnější přednesová skladba nebo část sonáty, koncertina, koncertu, s využitím všech žákovi známých výrazových prostředků

Závěrečná zkouška může být nahrazena absolventským vystoupením v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

Učební osnovy doplňují, upevňují a prohlubují látku I. stupně a postupně na ni navazují. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům roční individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost.

Učební osnovy

Žák se naučí

- využívat všech dovedností, vědomostí a návyků z předchozího studia a dále je rozvíjet
- hrát stupnice dur i moll s akordy přes 3 oktávy
- využívat a zdokonalovat výměny poloh a hru v polohách
- užívat hru dvojhmatů, hrát dvojhmatové stupnice
- další smyky a sautillé
- prohlubovat výrazovou stránku hry – dynamiku, vibráto, kvalitu tónu, vhodné použití agogiky
- ke hře z listu využívat i souborové nebo orchestrální party
- uplatnit dovednosti v komorní nebo orchestrální hře
- podle svého zájmu a časových možností provozovat i další umělecké aktivity mimo rámec školy
- aktivně vyhledávat poslech hudby, navštěvovat koncerty, poslouchat hudbu z médií
- kriticky zhodnotit svůj i jiný umělecký výkon

Postupová zkouška žáků 1., 2., 3. ročníku:

1 stupnice přes 3 oktávy Dur, moll + akord nebo dvojhmatová stupnice v oktávách, sextách nebo terciích

1 etuda z probíraných (např. Kayser, Mazas, Kreutzer)

Závažnější přednesová skladba nebo věta ze sonáty případně z koncertu

Hra z listu

Závěrečná zkouška žáků 4. ročníku:

1 stupnice přes 3 oktávy Dur, moll + akord nebo dvojhmatová

1 etuda z probíraných (Mazas, Kreutzer)

Závažnější přednesová skladba nebo věta ze sonáty nebo koncertu

Hra z listu

Závěrečnou zkoušku lze nahradit absolventským vystoupením v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.4 Studijní zaměření - Hra na violu

Viola neodmyslitelně patří do komorní, souborové a orchestrální hry. Vedle toho se stále více uplatňuje jako nástroj sólový. Přestože dnes máme k dispozici i malé violy, je vhodnější přejít na tento nástroj až po předchozí průpravě z houslí. Důvodem je větší fyzická náročnost violové hry a obtížnější zvládnutí základních prvků hry. Korpus nástroje je velký, odpor strun silnější, rozpětí prstů větší, smyk pevnější a intenzivnější, vibrato pomalejší. Pokud chceme být ve výuce úspěšní, je třeba vybrat pro tento nástroj také vhodného žáka. Fyzicky zdatnějšího, s většíma rukama a delšími prsty. Doba přechodu z houslí na violu je zcela individuální. Záleží na fyzické a technické vyspělosti žáka a také na jeho zájmu. Čím více si odnese z houslové hry, tím lépe.

Učební plány

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Hudecká muzika Příprava do orchestru Smyčcový orchestr Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C				1	1	1	1	4
	Nauka o hudbě	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na violu		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Hudecká muzika Příprava do orchestru Smyčcový orchestr Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C	1	1	1	1	4
	Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- v předmětu hra na violu se přípravné studium vyučuje ve skupince dvou až čtyřech žáků a ostatní typy studia pouze individuálně
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován od třetího ročníku
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a potřeby školy, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných volitelných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra a Hudecká muzika se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Souborová hra, Příprava do orchestru, a Smyčcový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

Žák, budoucí violista plní nejméně čtyři roky učební osnovy Základního studia I.stupně Hry na housle. Po čtyřech letech může přestoupit na violu. S přestupem není třeba pospíchat, může se uskutečnit i později podle zájmu, individuálních dispozic a předpokladů a podle potřeb školy.

1. ročník

Žák se naučí

- Připravovat se za aktivní pomoci rodičů k pravidelně a cílevědomě do vyučování
- Dbát na přirozený a uvolněný postoj při hře a správné držení nástroje, podle potřeby a pokynů učitele držení nástroje opravovat
- Orientovat se sluchově i hmatově v durovém a mollovém prstokladu
- hrát intervaly od sekundy po kvintu na jedné struně v obou prstokladech
- hrát na základní úrovni smyky détaché a staccato třetinami, polovinami a celým smyčcem
- dbát na kvalitu houslového tónu a podle svých schopností usilovat o přesnější intonaci
- číst notaci a postupně zvládat hru z not
- aktivně procvičovat hudební paměť hrou jednoduchých lidových písní z paměti

Postupová zkouška:

Prstové cvičení na jedné struně ve zvoleném prstokladu, Podle schopností žáka případně stupnice + akord, Etuda na úrovni obtížnosti V. Krůčka - Škola houslových etud sešit 1, č. 12, Drobná skladbička, případně písnička z paměti

2. ročník

Žák se naučí

- samostatné, pravidelné a cílevědomé přípravě do vyučování za pomoci rodičů
- samostatné kontrole držení nástroje
- pokročilejší hře z not, rychlejšímu čtení not a ovládnutí prstů
- intonační a zvukové sebekontroly a samostatnému doladování

- nacvičit nejprve sluchově, pak hmatově hru ve dvou dalších prstokladech podle volby učitele
- volit za pomoci učitele hru polovinami a celým smyčcem
- hrát détaché, staccato, legato na dvou vedlejších strunách
- hrát ve dvou, případně ve třech dynamických rovinách – f,p (mf)
- aktivně rozvíjet hudební paměť hrou lidových písní a drobných skladbiček z paměti
- rozlišovat náladu skladby: vesele-smutně

Postupová zkouška:

Stupnice přes 1 oktávu podle probíraných prstokladů, případně přes 2 oktávy, Etuda na úrovni V. Krůčka - Škola houslových etud sešit 1 č. 25, Přednesová skladbička na úrovni B. Kotmela – Drobné skladby starých mistrů

3. ročník

Žák se naučí

- vyšší úrovni samostatně, pravidelné přípravy do vyučování za občasného dohledu rodičů
- sebekontroly v zájmu přesné intonace a zvukové kvalitu hry
- samostatně upevňovat a podle volby učitele samostatně nastudovat hru v probraných prstokladech
- zcela samostatně volit hru polovinami a celým smyčcem
- na vyšší úrovni provádět základní smyky a jejich kombinace
- využívat uvolněnějšího pohybového aparátu ke hře v rychlejších tempech
- rozvíjet dynamickou a výrazovou stránku hry, hrát f, p, mf, crescendo, decrescendo, rozlišovat hru vesele-smutně, pochodově-tanečně
- spolupracovat v souborové nebo komorní hře, nést zodpovědnost za společný výkon
- podle svých schopností zahrát poněkud delší skladbičku z paměti

Postupová zkouška:

Stupnice přes 2 oktávy (například G, A, B, H, C) + akord, Etuda: dle výběru učitele na úrovni V. Krůčka - Škola houslových etud sešit 1 č. 46, 47 Přednesová skladba závažnějšího obsahu

4. ročník

Žák se naučí

- připravovat se do vyučování už zcela samostatně
- využívat důsledně sebekontroly ke zdokonalení intonace a přesného rytmu, za pomoci učitele vyhledat obtížná místa a zvolit způsob nácvičku
- hře v 1. poloze a spojování prstokladů
- vyšší úrovni prstové a smyčcové techniky (hra v šestnáctinovém pohybu a řadové staccato)
- počátkům hry v polohách (klouzání prstů po hmatníku)
- používat vibráto
- ladit nástroj
- samostatnějšímu hudebnímu projevu v přednesových skladbách
- komorní nebo souborové hře s plným uvědoměním zodpovědnosti za společný výkon

Postupová zkouška:

Stupnice moll přes 2 oktávy v 1. poloze, Etuda z V. Krůčka – 2. sešit na úrovni č. 14, Závažnější přednesová skladba, případně věta z koncertina

5. ročník

Žák se naučí

- znát a respektovat, zvukové a technické vlastnosti violy
- plynule číst noty a prsty v altovém a houslovém klíči
- dbát na kvalitu violového tónu a podle svých schopností usilovat o přesnější intonaci
- ovládat techniku violového vibráta
- ovládat techniku pevného úhozu a hry ve všech prstokladech první polohy
- ovládat durové stupnice do 4# s akordem
- vnímat náladu a obsah skladby, dynamiku, agogiku apod.
- hrát lidové písně a drobné skladby z paměti
- v pravé ruce zvládat détaché, staccato a legato
- zodpovědně spolupracovat v souborové nebo komorní hře

Postupová zkouška:

Durová stupnice přes dvě oktávy s akordem, Etuda v 1. poloze technického nebo výrazového rázu, Přednes s uplatněním dynamiky a vibráta dle volby učitele

6. ročník

Žák se naučí

- hrát všechny prstoklady v 1. poloze
- provádět spolehlivě výměnu do III. polohy jednotlivými prsty
- aktivně kontrolovat a zdokonalovat violový tón
- soustředěně procvičovat violové vibráto a vědomě pracovat na uvolňování levé ruky
- hrát stupnice přes 2 oktávy s výměnou do III. polohy
- provádět smyk martelé, détaché a staccato a hrát i jejich kombinace
- studovat a provést samostatně skladbu podle vlastních schopností, s vlastními prstoklady agogikou, dynamikou a dalšími výrazovými prostředky
- zahrát z listu jednodušší skladbičky, lidové písně nebo etudy
- hrát přiměřeně náročné party v souboru nebo komorní hře

Postupová zkouška:

1 stupnice durová nebo mollová přes 2 oktávy s výměnou do III. Polohy, Etuda ve III. poloze technického, nebo výrazového charakteru, Přednes v rozsahu I. – III. polohy s využitím nastudované techniky a výrazových prostředků

7.ročník

Žák se naučí

- hře v 1. , 3. , a 5. poloze a spojování uvedených poloh
- vnímat kvalitu tónu a pracovat s dynamikou
- hrát, kontrolovat a zdokonalovat vibráto, začlenit je do hry
- pracovat s jednoduššími dvojhmaty (tercie, sexty)
- hrát dvouoktávové durové stupnice do 4# a 4b a nižší tříoktávové stupnice
- ovládat smyky détaché, staccato, martelé a spicato a hraje jejich kombinace
- nastudovat a samostatně provést kratší skladbičky, případně větu z koncertu s využitím výše uvedených technických a výrazových prostředků
- hrát z listu lidové písně, etudy a jednodušší orchestrální party

- hrát přiměřeně náročné violové party v souboru, komorní hře nebo orchestru

Postupová zkouška:

1 nižší durová stupnice přes 3 oktávy s akordem, Etuda s využitím výměny poloh z okruhu: F. Wohlfahrt-etudy op. 45 sešit 1, K. Moravec-Vybrané etudy 1.díl, Přednesová skladba závažnějšího charakteru nebo část sonáty nebo koncertu, hra z listu

Závěrečnou zkoušku lze nahradit absolventským vystoupením v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

1 – 3. ročník

Žák se naučí

- využívat všech dovedností, vědomostí a návyků z předchozího studia a dále je rozvíjet
- hrát nižší stupnice dur i moll přes 3 oktávy s akordem
- využívat a zdokonalovat výměny poloh a hru v polohách
- hrát dvojhmaty (oktávy a sexty) ve stupnici a používat je v praxi
- hrát a zdokonalovat hru vibrata na etudách a přednesech
- ovládat smyky détaché, staccato, martelé, sautillé a hrát jejich kombinace
- ovládat základní frázování v etudách a přednesech
- samostatně využívat dynamiku a agogiku v etudách a přednesech
- hrát z paměti v etudách a přednesech
- hrát přiměřeně náročné party v souborové, komorní, nebo orchestrální hře

Postupová zkouška:

1 stupnice nižší dur nebo moll + akord přes 3 oktávy, 1 etuda technického nebo výrazového charakteru z okruhu Mazas, Moravec, Přednesová skladba s využitím všech probraných technických i výrazových prostředků, Hra z listu

4.ročník

Žák se naučí

- orientaci ve všech základních polohách a výměnách mezi nimi
- ovládat důležité prvky vibrata a zakomponovat je do hry
- hrát durové i mollové stupnice přes tři oktávy s akordem
- hrát intervaly ve stupnici (oktávy,tercie,sexta) a použít je při hře
- hrát všechny probírané smyky (detaché, staccato, martelé, spiccato, sautillé)
- pracovat se zvukem, výrazem a uplatňovat zkušenosti v praxi
- samostatně a aktivně zdokonalovat dovednost hry z listu
- nastudovat a provést závažnější skladbu dle vlastního výběru s vlastní interpretací technických a výrazových prostředků - smyků, agogiky a dynamiky
- hrát přiměřeně náročné party v souborové, komorní, nebo orchestrální hře

Závěrečná zkouška:

1 stupnice dur nebo moll s akordem přes 3 oktávy, Etuda přednesového charakteru s využitím probíraných technických prvků s okruhu Moravec, Mazas-melodické etudy I. a II. , Palaško-výběr etud. Přednesová skladba závažnějšího charakteru nebo část sonáty případně koncertu. Hra z listu.

Závěrečnou zkoušku lze nahradit absolventským vystoupením v sólové, komorní nebo

orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.5 Studijní zaměření - Hra na violoncello

Violoncello patří do skupiny smyčcových strunných nástrojů, protože zvuk vzniká rozechvíváním struny smyčcem. Název je původem z italského (violon piccolo) a znamená v překladu „malý kontrabas“. Violoncello má dlouhou historii sahající do období kolem roku 1600. Violoncello se uplatňuje jako sólový nástroj, v komorních seskupeních (klavírní trio, smyčcové kvarteto ad.), komorních a symfonických orchestrech, v hudbě klasické i populární. Jeho zvuk i výrazové prostředky jsou podobné lidskému hlasu. Je schopno vyjádřit mnoho pocitů díky barevným odstínům různých herních technik. Asi právě proto bylo pro violoncello napsáno mnoho skladeb (suit, sonát, koncertů ad.) snad všemi významnými skladateli. Notový zápis bývá v basovém klíči, pro vyšší tóny se používá klíč tenorový nebo houslový.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Hra na violoncello	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na violoncello		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Hudecká muzika Příprava do orchestru Smyčcový orchestr Sborový zpěv EZHST modul B nebo C				1	1	1	1	4
	Nauka o hudbě	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na violoncello		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra					
	Soubořová hra					
	Hudecká muzika					
	Příprava do orchestru	1	1	1	1	4
	Smyčcový orchestr					
	Sborový zpěv EZHST modul B nebo C					
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- v předmětu hra na violoncello se přípravné studium vyučuje ve skupince dvou až čtyřech žáků a ostatní typy studia pouze individuálně
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován od třetího ročníku
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a potřeby školy, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných volitelných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra a Hudecká muzika se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Soubořová hra, Příprava do orchestru, a Smyčcový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Soubořová a orchestrální hra.

Přípravné studium I. stupně Učební osnovy

Velkou pozornost věnujeme už při výběru žáků. Vedle zájmu o tento nástroj je nutno přihlídnout k nezbytným intonačním a rytmickým předpokladům a dále také k jejich manuálním schopnostem, hudební paměti a stavu jemné motoriky. Pokud jsou vybráni, mohou být od začátku školního roku zařazeni do kroužku PHS. Smyslem výuky je ověřit předpoklady žáky pro hru na violoncello. Praktické komisionální ověření proběhne v pololetí a na konci školního roku. Na žádost rodičů nebo doporučení učitele může žák v pololetí nebo na konci roku přejít na jiný nástroj. Vyučování kroužku PHS je jednou týdně 45minut.

Žák se naučí

- popsat nástroj, pojmenovat jeho části a pečovat o něj
- s pomocí učitele správně sedět a držet nástroj
- kontrolovat postavení ruky a kladení prstů na hmatník
- hrát pizzicato, orientovat se hmatově i sluchově
- provádět nácvik hry smyčcem u žabky u špičky, hrát polovinami a celým smyčcem

- zahrát oběma rukama dohromady jednoduché cvičení
- zahrát jednoduchou lidovou píseň z paměti

Komisionální ověření předpokladů pro hru na violoncello v pololetí

Podle individuálních schopností žáka:

- Zpěv písně
- Rytmická nebo melodická ozvěna
- Předvedení sezení a držení nástroje
- Ukázka hry na nástroj

Komisionální ověření předpokladů pro hru na violoncello na konci školního roku

- Předvedení sezení a držení nástroje
- Smykové cvičení
- Předvedení hry na vybraném prstokladu
- Jednoduchá lidová píseň
- Vyjádření vyučujícího

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- pravidelné a svědomité přípravě na vyučování
- správně sedět a držet nástroj bez pomoci učitele,
- hrát podle sluchu, čist noty a hrát cvičení z not
- prstoklady v 1. poloze
- pracovat na zlepšení intonační představivosti, za pomoci učitele doladit
- hrát základní smyky détaché celým, polovinami a třetinami smyčce a přechody smyčce přes struny,
- kontrolovat správné tvoření tónu i kvalitu tónu,
- hrát podle schopností lidovou píseň z paměti

Postupová zkouška:

- prstové cvičení nebo stupnice durová + akord
- jednoduchá etuda v 1. poloze
- píseň nebo drobná skladba z paměti

2. ročník

Žák se naučí

- pravidelné a uvědomělé přípravě na vyučování
- intonační a tónovou sebekontrolu, tvorbě kvalitnějšího tónu a přesnější intonaci
- podle schopností sám doladit
- čist plynule basový klíč
- procvičovat pohyblivost prstů levé ruky hrát osminový pohyb
- hrát v široké pražcové a široké vyšší poloze
- provádět plynule výměny smyku
- hrát spolehlivě smyčcem détaché a legato na jedné struně a přes struny
- hrát staccato a martelé
- uplatnit hudební projev, využívat dynamiku f, p
- odlišit základní odstínění nálady přednesu smutně - vesele

Postupová zkouška:

stupnice durová + akord

etuda v obtížnosti č. 15 ze sešitu Zlatoidský – Večerný: Základy violoncellové hry,
skladba v obtížnosti probírané látky

3. ročník**Žák se naučí**

- připravovat se do vyučování za podpory a občasného dohledu rodičů
- orientovat se v 1. poloze úzké, široké poloze pražcové a vyšší
- samostatně doladit
- za pomoci sebekontroly zdokonalovat kvalitu tónu a tvořit pěkný znělý tón
- kombinovat smyk detache a staccato
- samostatně volit hru polovinami a celým smyčcem
- základy hry v další zvolené poloze
- rozvinout hudební projev hry, pracovat na výrazu a přednesu skladby
- hrát v dynamice p,mf ,f, dále také crescendo, decrescendo
- uvědoměle nacvičovat skladby
- aktivně kooperovat v souborové nebo komorní hře, spolupracovat se zodpovědností za společný výkon

Postupová zkouška: stupnice dur nebo moll + akord

etuda s využitím prstokladu v široké poloze pražcové nebo vyšší
přednesová skladba

4. ročník**Žák se naučí**

- připravovat se samostatně na vyučování
- s pomocí učitele provádět uvědomělý nácvik obtížnějších míst
- používat důslednou sebekontrolu při zdokonalování přesné intonace a rytmu
- synchronizovat práci obou rukou
- základy hry v v dalších zvolených polohách
- hrát výměny do těchto poloh
- hrát dosud probrané smyky a uplatňovat je v souborové hře
- samostatně rozvíjet svůj hudební projev a pracovat na vlastním hudebním výrazu
- aktivně spolupracovat v souborové hře a uvědomovat si zodpovědnost za společnou práci a výkon
- sbírat hudební zkušenosti návštěvou školních akcí a koncertů

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll + akord

etuda v obtížnosti č. 6 - N. Baklanová: Etudy do poloh
přednesová skladba

5. ročník**Žák se naučí**

- samostatně se připravovat na vyučování, využívat sebekontroly při zdokonalování intonace a přesného rytmu
- při nácviku samostatně volit správný postup ke zvládnutí obtížných míst
- upevňovat hru v probraných polohách
- probrané polohy spojovat plynulými výměnami
- hrát první jednoduchá cvičení v tenorovém klíči
- zvládat správné a plynulé výměny smyku u žabky a špičky

- podle schopností využívat vibrata , orientovat se dobře v notovém zápise a hrát z listu drobné skladby
- aktivně prohlubovat výraz hudebního projevu
- v souborové nebo komorní hře využívat všechny své dovednosti

Postupová zkouška:

stupnice dur, moll + akord do 4. polohy
 etuda v obtížnosti č. 8 J. J. F. Dotzauer: Etudy pro violoncello 1. sešit
 přednesová skladba s využitím dynamiky

6. ročník

Žák se naučí

- při přípravě do vyučování samostatně pracovat, sám zdokonalovat intonaci, přesný rytmus a synchronizaci rukou
- samostatně upevňovat dosud zvládnuté polohy a hrát bez obtíží výměny i do vyšších poloh
- hrát plynule v tenorovém klíči
- hrát v dalších tj. „lubových“ polohách a ovládat výměny do těchto poloh
- samostatně zdokonalovat a zrychlovat smyky dosud probrané
- používat nové výrazové prostředky a cítění, uplatňovat vibrato ve skladbách
- rozšiřovat studiem svůj hudební rozhled a rozlišovat skladby různých slohových období
- samostatně pracovat na nácviku vibrata
- hrát jednoduché skladby spolehlivě z listu
- za pomoci učitele rozeznávat základní hudební formy
- sbírat hudební zkušenosti návštěvou školních akcí a koncertů i poslechem nahrávek různých hudebních žánrů
- své dovednosti a vědomosti využívat v souborové a orchestrální hře

Postupová zkouška:

stupnice dur, moll + akord
 etuda č. 32 N. Baklanová: Etudy do poloh
 přednesová skladba s využitím výrazových prostředků

7. ročník

Žák se naučí

- pracovat samostatně, využívat všech dosud získaných dovedností, vědomostí a návyků
- hrát v rozmezí 1. – 7. polohy, provádět plynulé výměny do všech těchto poloh
- dobře intonovat a tvořit kvalitní tón
- číst noty v houslovém klíči a hrát v palcové poloze, hrát jednoduché akordy a dvojhmaty
- využívat technické zručnosti a tónové kultury při studiu přednesových skladeb
- hrát z listu drobnější skladbu nebo souborový part a samostatně navrhnout prstoklady a smyky, využívat vlastní hudební názor
- samostatně rozvíjet svůj hudební projev
- rozlišovat jednotlivá slohová období
- uplatňovat získané dovednosti a vědomosti ve hře sólové, komorní a orchestrální
- sbírat hudební zkušenosti návštěvou školních akcí a koncertů i poslechem nahrávek různých hudebních žánrů

Závěrečná zkouška:

stupnice dur nebo moll + akord do polohy
etuda v obtížnosti č. 11 - J. J. F. Dotzauer: Etudy pro violoncello 1. sešit
přednesová skladba závažnějšího rozsahu

Závěrečná zkouška může být nahrazena absolventským vystoupením v sólové, komorní, souborové nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

Učební osnovy upevňují, doplňují a prohlubují látku I. stupně a postupně na ni navazují. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům roční individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost.

Učební osnovy

Žák se naučí

- využívat všech dovedností, vědomostí a návyků z předchozího studia a dále je rozvíjet
- pokročile provádět výměny do poloh a hrát ve všech probraných polohách
- využívat hry dvojhmatů
- samostatně pracovat na zdokonalování smyků a hrát další např. spiccato
- samostatně pracovat na intonaci, výrazu a celkovém projevu hry
- hrát podle svých schopností z listu a využívat tuto dovednost ji při hře souborových nebo orchestrálních partů
- aktivně spolupracovat v komorní nebo orchestrální hře
- pracovat samostatně při výběru a studiu skladeb
- podle svého zájmu a časových možností provozovat další umělecké aktivity i mimo rámec školy
- sbírat hudební zkušenosti návštěvou školních akcí a koncertů i poslechem nahrávek různých hudebních žánrů
- obhájit vlastní hudební názor a kriticky zhodnotit svůj i jiný umělecký výkon

Postupová zkouška 1., 2., 3. ročníku:

stupnice přes 2 popř. 3 oktávy + akord
etuda z probíraných
přednesová skladba dle výběru vyučujícího
hra z listu

Závěrečná zkouška 4. ročníku:

stupnice přes 2 popř. 3 oktávy + akord
etuda z probíraných
přednesová skladba

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným vystoupením v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.6 Studijní zaměření - Hra na kontrabas

Hra na kontrabas je nedílnou součástí smyčcového souboru nebo orchestru. Z toho důvodu je vhodné získávat i mladší žáky pro tento nástroj. Velmi vítané je přejít až po předchozí přípravě z jiného nástroje např. violoncella. Důvodem je fyzická náročnost a větší námaha hry. Z toho vyplývá, že pokud chceme být ve výuce úspěšní, je třeba vybrat také vhodného žáka. Fyzicky zdatnějšího s většíma rukama a delšími prsty. Dobu přechodu je třeba řešit zcela individuálně. Záleží na fyzické a technické vyspělosti žáka a také na jeho zájmu.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na kontrabas		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra								
	Souborová hra								
	Hudecká muzika								
	Příprava do orchestru				1	1	1	1	4
	Smyčcový orchestr								
	Sborový zpěv								
EZHZT modul B nebo C									
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na kontrabas		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra					
	Souborová hra					
	Hudecká muzika					
	Příprava do orchestru	1	1	1	1	4
	Smyčcový orchestr					
	Sborový zpěv					
EZHZT modul B nebo C						
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra a Hudecká muzika se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Souborová hra, Příprava do orchestru, a Smyčcový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1. – 4. ročník hra na violoncello, případně jiný nástroj

5. ročník

Žák se naučí

- popsat nástroj a pečovat o něj
- kontrolovat základní postoj a držení nástroje
- správně držet smyčec a vést ho po strunách
- správně postavit levou ruku na hmatník, orientovat se v kontrabasovém prstokladu v basovém klíči, sluchově i hmatově
- cílevědomě a pravidelně se připravovat na vyučování
- usilovat o přesnou intonaci a kvalitu tónu, hrát celým smyčcem a polovinami

Postupová zkouška:

prstové cvičení nebo stupnice
etuda nebo prstové cvičení
lidová píseň

6. ročník

Žák se naučí

- pravidelně se připravovat do vyučování
- hrát smyčcem s důrazem na kvalitu tahu a správné tvoření tónu
- vytvářet pevný znělý tón
- dbát na správné postavení levé ruky na hmatníku
- číst basový klíč v kontrabasovém prstokladu
- orientovat se v základní, popř. v první poloze
- provádět intonační sebekontrolu, doladit tón
- studovat informace o nástroji a popsat možnosti jeho využití
- uplatňovat své dovednosti v souborové nebo orchestrální hře

Postupová zkouška:

stupnice + akord v probrané poloze
etuda nebo cvičení z probírané látky
drobná přednesová skladba

7. ročník

Žák se naučí

- při přípravě do vyučování využívat sebekontroly ke zdokonalování intonace a přesného rytmu
- praktikovat hru v první poloze a následující mezipoloze
- provádět výměny mezi polohami, spojovat nacvičené polohy pomocí výměn
- zdokonalovat tah smyčce, využívat práce zápěstí a měkkých výměn smyku
- hrát smyky détaché, legato a staccato v různých délkách smyčce
- usilovat při hře o vlastní výraz
- hrát f, p, mf
- hrát jednoduchá cvičení z listu a studovat souborové nebo orchestrální paty
- uplatňovat své dovednosti v souborové nebo orchestrální hře, uvědomovat si vlastní zodpovědnost za společný výkon
-

Závěrečná zkouška:

stupnice + akord
etuda v přiměřené obtížnosti
přednesová skladba

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným vystoupením v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

Učební osnovy

Učební osnovy doplňují, prohlubují a upevňují látky I. stupně a postupně na ji navazují. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům roční individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a muzikantkou vyspělost.

Žák se naučí

- využívat všech svých dovedností, vědomostí a návyků z předchozího studia a dále je rozvíjet
- hrát v dalších navazujících polohách
- provádět plynulé výměny do navazujících poloh, pracovat na zdokonalování smyků
- zpřesňovat a opravovat intonaci podle sluchu, realizovat vlastní hudební představy
- spolupracovat v souborové nebo orchestrální hře a využívat všech svých dovedností a vědomostí
- samostatně nastudovat drobnější skladbu nebo orchestrální part s vlastními prstoklady a smyky
- využívat ke zdokonalení další hudební aktivity mimo rámec školy podle svého zájmu a časových možností
- sbírat hudební zkušenosti návštěvou školních akcí a koncertů i poslechem nahrávek různých hudebních žánrů

Postupová zkouška žáků 1., 2., 3. ročníku:

1 stupnice Dur nebo moll + akord
cvičení z probírané školy nebo etuda
přednesová skladba
hra z listu

Závěrečná zkouška žáků 4. ročníku:

stupnice + akord

etuda ze studovaných

1 věta ze sonáty nebo suity, případně vhodná skladba jiného slohového období

hra z listu

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.7 Studijní zaměření - Hra na zobcovou flétnu

Hra na dechové nástroje má na naší škole dlouhou tradici. Tato tradice je úzce spjata s existencí mnoha různých dechových orchestrů, tanečních kapel a různých hudebních uskupení ve městě ať již v minulosti, či dnes.

Souborem, který úspěšně reprezentuje oddělení je dechový orchestr mladých, který byl při škole založen již v roce 1968. Tento orchestr patří k nejlepším orchestrům ZUŠ v ČR po celou dobu své činnosti.

Výuka dechových nástrojů si klade za cíl vychovávat žáky nejen k využití svých interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností jako sólistů, ale i jako platných členů v komorních, souborových a orchestrálních uskupeních.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Hra na zobcovou flétnu	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- výuka předmětu hra na zobcovou flétnu probíhá individuálně nebo ve skupince dvou až čtyřech žáků,
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.

Přípravné studium I. stupně Přípravné hudební studium (PHS)

Žáci, kteří projeví o hru na jakýkoliv dechový nástroj zájem a projdou úspěšně přijímacím řízením, mohou být už od začátku školního roku zařazeni do výuky PHS. Cílem výuky je ověřit si předpoklady žáka pro hru na dechový nástroj. Praktické komisionální ověření se uskuteční v pololetí a na konci školního roku. Na žádost rodičů nebo doporučení učitele může žák v pololetí nebo na konci roku přejít na jiný nástroj. Skupinka PHS je vyučován jednou týdně 45 minut.

Učební osnovy

Žák se naučí

- orientovat se v prostředí školy a přiměřenými způsoby rozvíjet své předpoklady pro studium
- s pomocí rodičů dodržovat pravidelnou přípravu do vyučování
- zpěvem lidových písní rozvíjet intonaci a rytmus
- orientovat se v jednoduchém notovém zápisu
- vytleskat krátké rytmické motivy
- dle svých individuálních schopností držet nástroj a tvořit tóny
- hrát jednoduché lidové písně v rozsahu pěti tónů podle sluchu případně i z not

Komisionální ověření předpokladů pro další studium v pololetí:

ukázka rytmu a intonace

(zpěvem jednoduché lidové písně si ověříme schopnost intonace a správné dýchání po frázích, na krátkém rytmickém cvičení si ověříme rytmiku.)

Komisionální ověření předpokladů pro další studium na konci školního roku:

ukázka rytmu a intonace

dvě lidové písně v rozsahu pěti tónů

Základní studium I. stupně

Zobcová flétna patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. Pochází z lidové píšťaly, způsobem tvoření tónu se podobá píšťalám varhan. Tento nástroj existoval již v 11. Století a obzvláště oblíbený byl v době baroka. Koncem 18. St. Byla zobcová flétna zastíněna flétnou příčnou, ale od počátku 20. Století se zase stává velmi populární a dochází k obrození zájmu o hru na zobcovou flétnu na ZUŠ i na koncertních pódíích. Díky jednoduché počáteční ovladatelnosti je výborným nástrojem pro děti útlého věku.

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- popsat hudební nástroj (zobcovou flétnu), vyložit stručnou historii nástroje
- provádět pravidelnou údržbu a dbát na základní prvky hygieny
- zaujímat při hře uvolněný a jistý postoj, přirozeně držet nástroj, používat lehký stisk prstů při hraní
- tvořit tón se znalostí významu rtů a jazyka při nasazování
- provádět dechová cvičení – posilovat funkci bránice
- rozvíjet intonaci a rytmus zpěvem lidových písní a rytmickými cvičeními
- s pomocí rodičů dbát na pravidelnou přípravu do vyučování

Postupová zkouška:

zpěvem jednoduché lidové písně provede ukázkou rytmu a intonace
2 lidové písně v rozsahu kvinty.

2. ročník

Žák se naučí

- rozvíjet již získané dovednosti dle svých individuálních možností
- hrát jednoduché lidové písně podle sluchu
- orientovat se v notovém zápisu
- uplatňovat hudební paměť při hře písní z paměti
- transponovat lidové písně
- dbát na pečlivou a pravidelnou domácí přípravu

Postupová zkouška:

zpěvem jednoduché lidové písně provede ukázkou rytmu a intonace
1 stupnice durová
2 lidové písně v rozsahu od c1 – d2 .

3. ročník

Žák se naučí

- zdokonalovat prstovou techniku, rytmus a intonaci
- vnímat náladu jednoduchého hudebního útvaru a pomocí snadných výrazových prostředků ho interpretovat
- poslouchat hudbu z různých médií
- spolupracovat v souborové, nebo komorní hře s vědomím zodpovědnosti za společný výkon
- rozvíjet hudební cítění poslechem nahrávek
- aktivně či pasivně podporovat svou účastí akce školy
- praktikovat hudební paměť a transponovat v jednoduchých tóninách
- samostatně a pravidelně se připravovat do vyučování

Postupová zkouška:

- zpěvem jednoduché lidové písně provede ukázkou rytmu a intonace
- 1 stupnice durová + tónický kvintakord
- 2 lidové písně od c1 – g2

4. ročník**Žák se naučí**

- samostatně rozvíjet interpretační schopnosti ve hře na sopránovou zobcovou flétnu
- samostatně kultivovat hudební cítění poslechem CD, analyzovat vlastní nahrávky
- využívat sebekontroly ke zdokonalení intonace a rytmu
- za pomoci učitele vyhledat obtížná místa a zvolit způsob nácvičku
- samostatně a pečlivě se připravovat do vyučování
- podle fyzických předpokladů hrát na altovou zobcovou flétnu základní hmaty v F ladění
- podle potřeby a schopností ovládat nástroje v dalších menzurách (tenor, soprano)
- spolupracovat v souborové, nebo komorní hře s vědomím zodpovědnosti za společný výkon

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord
- 2 lidové písně s využitím legáta, staccata a základního rytmu.

5. ročník

V tomto ročníku se stává základním nástrojem altová zobcová flétna.

Žák se naučí

- pokročileji hrát v F ladění
- orientovat se v notovém zápisu
- pokročileji hrát z listu
- cílevědomě pěstovat smysl pro kolektivní hru
- sbírat hudební zkušenosti návštěvou školních akcí a koncertů i poslechem nahrávek různých hudebních žánrů

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur, nebo moll + tónický kvintakord
- 2 etudy s využitím složitějších rytmických prvků

6. ročník

Základním nástrojem zůstává nadále altová zobcová flétna. U schopných žáků je možno přidat hru na basovou zobcovou flétnu - basový klíč (orientace v klíčích).

Žák se naučí

- připravovat se samostatně, samostatně zdokonalovat techniku i v jiných menzurách
- samostatně kultivovat hudební cítění poslechem CD, analyzovat vlastní nahrávky
- uplatňovat smysl pro kolektivní cítění, ladění a souhru

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur, nebo moll + tónický kvintakord
- 1 etuda s využitím složitějších rytmických prvků
- 1 krátká přednesová skladba s využitím všech osvojených výrazových prostředků.

7. ročník

Žák se naučí

- hrát na různé nástroje, pro které má fyziologické předpoklady, v C i F ladění,
- připravovat se samostatně, využívat již získané návyky, dovednosti a vědomosti
- hrát kultivovaně s důrazem na přesnou rytmickou, artikulační a stylovou reprodukci
- zahrát jednoduchou skladbu z listu
- uplatňovat se v komorních souborech

Závěrečná zkouška:

1 stupnice dur, nebo moll + tónický kvintakord v celém rozsahu nástroje

1 etuda z probrané látky

přednesová skladba podle schopností žáka

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

Učební osnovy doplňují, upevňují a prohlubují látku I. stupně a postupně na ni navazují. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům roční individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost.

Učební osnovy

Žák se naučí

- prohlubovat získané návyky, vědomosti a dovednosti
- využívat hry na všechny typy zobcových fléten, které zvládl
- samostatně rozšiřovat a zdokonalovat výrazovou stránku hry
- hrát složitější skladbu, orchestrální part z listu
- uplatňovat své dovednosti při koncertní činnosti školy
- interpretovat skladby různých žánrů, vnímat hodnoty uměleckého díla
- zhodnotit svůj i jiný umělecký výkon

Postupová zkouška 1. – 3. ročník

1 stupnice (dur či moll) + akord

1 etuda z probrané látky

1 přednesová skladba podle výběru žáka a učitele

Závěrečná zkouška 4. ročník

1 stupnice (dur či moll) + akord

1 etuda z probrané látky

1 přednesová skladba podle výběru žáka a učitele

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.8 Studijní zaměření - Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna se řadí mezi dřevěné dechové nástroje, dřevěné hlavně z hlediska historického, protože dnes už se vyrábí výhradně z kovu. Je velmi oblíbená pro svůj velký tónový rozsah, ale i pro svou jedinečnou zvukovou barvu a proto je tradičně zastoupena ve všech symfonických, dechových i komorních orchestrech. I dechový orchestr ZUŠ Hranice by se bez příčné flétny neobešel. Velké uplatnění má také jako sólový nástroj, ale i v komorní hudbě a využívá se ji v menší míře i v jazzu. Z hlediska fyziologie mohou na příčnou flétnu žáci začít hrát až v pozdějším věku. Od prvního ročníku proto začínají na sopránovou zobcovou flétnu, která je tzv. přípravným nástrojem a na základě individuálních předpokladů a doporučení učitele žák přechází na flétnu příčnou.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium hry na příčnou flétnu je realizováno formou přípravného studia hry na zobcovou flétnu. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem přípravného studia hry na zobcovou flétnu (5.1.7).

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra dřevěných nástrojů								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr								
	Přípravný dechový soubor				1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr								
Sborový zpěv									
EZHZT modul B nebo C									
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra dřevěných nástrojů					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr					
	Přípravný dechový soubor	1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr					
Sborový zpěv						
EZHZT modul B nebo C						
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- z důvodu fyzických dispozic, může být 1. ročník I. stupně vyučován na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. V tomto případě plní vzdělávací obsah studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu – viz. kap. 5.1.7.
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra dřevěných nástrojů se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- s pomocí rodičů dodržovat pravidelnou přípravu do vyučování
- uplatňovat základní intonační a rytmické dovednosti při zpěvu lidových písní, rytmických cvičeních a hře na ozvěnu
- dbát na základní prvky hygieny a zvládat údržbu flétny (čištění nástroje po hře)
- správně držet nástroj při hře a volným způsobem tvořit tóny
- cílevědomě zlepšovat kvalitu tónu, dýchání, nasazení
- vnímat náladu skladby (smutná – pomalá, veselá – rychlá)
- spolupracovat na akcích pořádaných školou
- ctít zásady slušného chování vůči svým spolužákům i dospělým

Postupová zkouška:

Zpívá jednoduché lidové písně provádí ukázkou rytmu a intonace a zahraje dvě lidové písně v rozsahu dle probraných hmatů

Jedna povinná (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok)

Druhá píseň dle výběru učitele a dle individuálních dispozic žáka (hra z paměti není podmínkou)

2. ročník

Žák se naučí

- vědomě a systematicky zdokonalovat všechny získané dovednosti (práce s dechem, prstová technika, kvalita nasazení a pohotovost jazyka, čistota a kultivovanost tónu)
- dodržovat základní pravidla hygieny před hrou a zvládat čištění nástroje po hře
- hrát jednoduché lidové písně v rozsahu kvinty podle sluchu a provádět jejich transpozici dle individuálních schopností a v rozmezí probraných hmatů
- orientovat se v notovém zápisu (základní znalost not v houslovém klíči a rytmu – celá, půlová, čtvrt'ová),
- vnímat náladu skladby (smutná - veselá)
- s pomocí učitele zlepšovat schopnost sebekontroly
- uplatňovat základní intonační a rytmické dovednosti při zpěvu lidových písní, rytmických cvičeních a hře na ozvěnu
- pravidelně a zodpovědně se připravovat do vyučování
- dle svých individuálních možností se zapojovat do kulturního dění v rámci školy

Postupová zkouška:

Zpívá jednoduché lidové písně, provádí ukázkou rytmu a intonace

Zahraje dvě lidové písně v rozsahu dle probraných hmatů

Jedna povinná (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok)

Druhá píseň dle výběru učitele a individuálních schopností žáka (hra z paměti není podmínkou)

transponuje lidové písně v rozsahu kvinty podle sluchu do tónin dle probraných hmatů

3. ročník

Žák se naučí

- vědomě a systematicky prohlubovat nabyté dovednosti (prstová technika, práce s dechem, kvalita tónu a práce s jazykem)
- popsat příčnou flétnu (znát názvy jednotlivých dílů flétny)
- dbát na pravidelnou údržbu flétny (zvládat čištění nástroje po hře)
- vnímat náladu jednotlivých skladbiček a na základě svých individuálních možností ji při interpretaci vyjádřit
- prokazovat schopnost sebekontroly, samostatně nastudovat nový notový materiál
- hrát vybraná komorní díla se spolužáky nebo s učitelem
- transponovat lidové písně v rozsahu kvinty podle sluchu do tónin dle probraných hmatů
- aktivně se zapojovat do kulturních akcí v rámci školy
- pravidelně a zodpovědně se připravovat do výuky

Postupová zkouška:

Zpívá jednoduché lidové písně, provádí ukázkou rytmu a intonace

Zahraje dvě lidové písně nebo etudy v rozsahu dle probraných hmatů

Jedna povinná (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok)

Druhá píseň dle výběru učitele a individuálních schopností žáka (hra z paměti není podmínkou)

transponuje lidové písně v rozsahu kvinty podle sluchu do tónin dle probraných hmatů

4. ročník

Žák se naučí

- vědomě a systematicky zdokonalovat základy hry na nástroj (nátisk, nasazení, tvorba tónů a dýchání, správný a přirozený postoj a držení nástroje)
- dbát na čistotu a kvalitu tónu, pracovat s tónem (zesílení - zeslabení),
- hrát staccato, hrát tenuto, hrát legato
- osvědčovat větší samostatnost při studiu nového notového materiálu
- uplatňovat své dovednosti při hře vybraných komorních děl se spolužákem nebo s učitelem
- hrát lidové písně a melodie v rozsahu kvinty podle sluchu a provádět jejich transpozici do tónin dle probraných hmatů
- svědomitě se připravovat na výuku a uvědomovat si zodpovědnost za vykonanou práci
- aktivně se podílet na kulturních akcích v rámci školy
- ctít zásady slušného a ohleduplného chování

Postupová zkouška:

Předvede jednu stupnici durovou přes jednu oktávu + tónický kvintakord a jeho obraty,

Zahraje jednu povinnou etudu s využitím tenuta, legata (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok) a druhou etudu libovolnou dle výběru učitele

transponuje lidové písně v rozsahu kvinty podle sluchu do tónin dle probraných hmatů

5. ročník

Žák se naučí

- Vědomě a systematicky zdokonalovat prstovou techniku
- dbát na kvalitu a čistotu tónu, samostatně rozvíjet schopnost intonace
- při interpretaci skladeb využívat prvky dynamiky a agogiky (piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, zpomalení či zrychlení)
- zdokonalovat hru staccata a legata
- využívat přirozené chvění tónu (nácvik vibráta)
- aktivně se uplatnit v komorní hře nebo orchestru
- hrát lidové písně a melodie v durové tónině podle sluchu a provádět jejich transpozici dle probraných stupnic
- hrát jednoduché skladbičky z listu
- uplatňovat pečlivost a zodpovědnost při práci na zdokonalení svých dovedností, jak doma, tak i v hodinách
- samostatně nastudovat kompozici v přiměřené obtížnosti
- aktivně se podílet na kulturních akcích v rámci školy

Postupová zkouška:

Zahraje jednu stupnici durovou přes dvě oktávy + tónický kvintakord s jeho obraty
Předvede jednu povinnou etudu s využitím tenuta, legata i staccata (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok) a druhou etudu dle výběru učitele
transponuje lidové písně nebo melodie v durové tónině dle probraných stupnic

6.ročník

Žák se naučí

- rozvíjet samostatně, systematicky, soustavně a cílevědomě prstovou techniku
- praktikovat všechny hmaty v celém používaném rozsahu flétny (c1-h3)
- dbát na kvalitu a barvu tónu, kontrolovat správné dýchání a intonaci
- při interpretaci skladeb více využívat již osvojených výrazových prostředků, dodržovat správnou artikulaci a citlivě vnímat hudební fráze
- za pomoci učitele získávat povědomí o problematice interpretace skladeb různých stylových období
- aktivně spolupracovat v komorní hře nebo orchestru, vnímat zodpovědnost za společné dílo
- hrát krátké a učitelem vybrané kompozice z listu
- transponovat bez obtíží lidovou píseň nebo krátkou melodii v durové tónině
- samostatně nastudovat kompozici vybranou učitelem dle jeho individuálních schopností
- podílet se na kulturních akcích pořádaných školou

Postupová zkouška:

Předvede jednu stupnici dur nebo moll přes dvě oktávy + tónický kvintakord a obraty + septakord a obraty

Zahraje jednu povinnou etudu s využitím tenuta, legata i staccata (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok) a druhou etudu libovolnou dle výběru učitele
transponuje lidové písně do probraných durových tónin

7.ročník

Žák se naučí

- samostatně, cílevědomě, systematicky a soustavně zlepšovat již získané dovednosti a zdokonalovat již osvojené návyky (dle individuálních dispozic žáka více či méně kultivovaný hudební projev a pravidelná samostatná příprava na vyučování)
- poslechem či hrou skladeb různého stylového období rozvíjet schopnost rozumět uměleckému dílu
- využívat všech nabytých znalostí a dovedností při interpretaci sólových skladeb i v komorní hudbě nebo orchestru
- hrát vybrané kompozice a orchestrální party z listu
- bez obtíží transponovat lidové písně a melodie do probraných durových tónin
- samostatně nastudovat vybranou skladbu v přiměřené obtížnosti
- aktivně se uplatňovat v kulturním životě i mimo rámec školy

Závěrečná zkouška:

Předvede jednu stupnici dur nebo moll přes dvě oktávy + tónický kvintakord a obraty + septakord a obraty

Zahraje jednu povinnou etudu s využitím prvků agogiky (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok) a druhou etudu libovolnou dle výběru učitele

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

Učební osnovy

1. - 3. ročník

Učitel vytvoří žákovi na každý školní rok individuální studijní plán.

Žák se naučí

- samostatně, soustavně, cílevědomě a systematicky zdokonalovat prstovou techniku v celém rozsahu flétny
- dbát na kvalitu tónu a využívat barevných možností nástroje
- přesně intonovat a kultivovaně se hudebně projevat
- orientovat se v hudbě různých stylových období a s pomocí učitele osvědčit schopnost její správné interpretace
- veškeré nabyté dovednosti samostatně a aktivně uplatňovat v komorní hře nebo v dechovém orchestru
- aktivně se podílet na kulturním životě i mimo rámec školy

1. ročník

Postupová zkouška:

Předvede jednu stupnici dur nebo moll přes dvě oktávy +
tónický kvintakord a obraty + septakord a obraty

Zahraje jednu povinnou etudu s využitím dynamiky a agogiky (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok) a druhou etudu libovolnou dle výběru učitele

2.ročník

Postupová zkouška:

Předvede jednu stupnici dur nebo moll přes dvě oktávy + tónický kvintakord a obraty
+ septakord a obraty

Zahraje jednu povinnou etudu s využitím prvků dynamiky a agogiky (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok) a druhou etudu libovolnou dle výběru učitele

3.ročník

Postupová zkouška:

Předvede jednu stupnici dur nebo moll přes dvě oktávy
+ tónický kvintakord a obraty + septakord a obraty

Zahraje jednu povinnou etudu s využitím technicky a výrazově náročnějších prvků (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok) a druhou etudu libovolnou dle výběru učitele

4.ročník

Žák se naučí

- samostatně, cílevědomě, systematicky a soustavně zdokonalovat teoretické i praktické znalosti a dovednosti potřebné pro interpretaci uměleckého díla
- dle individuálních možností precizně ovládat technické a výrazové prostředky hry a prakticky uplatnit tyto znalosti a dovednosti
- samostatně, cílevědomě, systematicky a soustavně stále zlepšovat kvalitu tónu

- citlivě využívat barevných a dynamických možností nástroje
- uplatňovat se v kulturním životě i mimo rámec školy

Závěrečná zkouška:

Předvede jednu stupnici dur nebo moll přes dvě oktávy
+ tónický kvintakord a obraty + septakord a obraty
Zahraje jednu povinnou etudu s využitím náročnějších
technických a výrazových prvků (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu
či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok) a druhou etudu
libovolnou dle výběru učitele

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.9 Studijní zaměření - Hra na hoboj

Hoboj je hudební nástroj, který patří mezi dřevěné dechové nástroje plátkové, jakými jsou také klarinet a fagot. Hoboj se podobá nejvíce všeobecně rozšířenému klarinetu, ale zásadní rozdíl je v barvě a tvorbě tónu i v názvech jednotlivých částí nástroje. Skládá se z horního a středního dílu, spodní část nazýváme korpus.

Nedílnou součástí nástroje je malá, úzká trubička s navázanými plátky (ruční výroba), které říkáme strojek. Bez této části nástroj nehraje. Vlivem strojku má hoboj svůj nezaměnitelný tón – užší, ale nosný – a dá se využít téměř ve všech komorních, souborových i orchestrálních obsazeních jak profesionálních, tak amatérských.

Na ZUŠ se žáci hrající na tento nástroj uplatňují v komorních souborech a v dechových orchestrech.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium hry na hoboj je realizováno formou přípravného studia hry na zobcovou flétnu. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem přípravného studia hry na zobcovou flétnu (5.1.7).

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na hoboj		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra dřevěných nástrojů								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr								
	Přípravný dechový soubor				1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr								
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C								
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na hoboj		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra dřevěných nástrojů					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr					
	Přípravný dechový soubor	1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr					
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C					
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- z důvodu fyzických dispozic, může být 1. ročník I. stupně vyučován na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. V tomto případě plní vzdělávací obsah studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu – viz. kap. 5.1.7.
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra dřevěných nástrojů se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- popsat nástroj, vyložit stručně dějiny nástroje a princip tvorby tónu a mechanického ovládní nástroje
- provádět údržbu nástroje
- uplatnit správné návyky hry na nástroj (volný postoj, držení nástroje,
- brániční dýchání, tvoření a nasazování tónu)
- rozumět funkci stojku a poučeně s ním zacházet, tvořit nátisk a hrát volným tónem
- hrát v celých, půlových a čtvrt'ových notách
- osvědčovat schopnost intonovat a držet rytmus při zpěvu lidových písní
- poslechem CD a jiných médií, získávat představu o kvalitě hobojevého tónu
- za pomoci rodičů se pravidelně a důsledně připravovat
- dodržovat základní hygienické zásady před hrou

Postupová zkouška:

- zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
- 2 cvičení z probrané látky
- 1 lidová píseň (zpaměti)

2.ročník

Žák se naučí

- nasazovat tenuto, legato v rozsahu c1 – g2, (celé – osminové noty)
- orientovat se v jednoduchém rytmu a notovém zápise
- elementárně transponovat lidové písně za pomoci učitele a

- intonační sebekontroly
- postupně uvědoměle prodlužovat délku cvičení na nástroj podle fyzických možností
- pravidelně se připravovat
- využívat hudební paměť, provádět jednoduché transpozice
- dle svých individuálních možností se zapojovat do kulturního dění v rámci školy
- řídit se zásadami slušného a ohleduplného chování vůči spolužákům i dospělým

Postupová zkouška:

zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus

1 durová stupnice do 2 křížků a bé, tónický kvintakord

1 etuda z probrané látky (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok), 1 etuda volitelná

1 lidová píseň z paměti, případně její snadná transpozice

3.ročník

Žák se naučí

- vědomě, samostatně, soustavně a systematicky zkvalitňovat tón
- uplatňovat jednoduché výrazové prostředky f - p
- používat a rozvíjet prstovou techniku v rozsahu (c1 – c3)
- hrát tenuto, legato, portamento (celé – šestnáctinové noty)
- orientovat se ve složitějším rytmu a notovém zápise
- vnímat náladu jednotlivých skladbiček a na základě svých individuálních schopností ji při interpretaci vyjádřit
- samostatně se připravovat do vyučování
- aktivně se zapojovat do kulturních akcí v rámci školy
- osvědčovat hudební paměť a transponovat v jednoduchých tóninách
- uplatňovat slušné a ohleduplné chování vůči spolužákům i dospělým

Postupová zkouška:

zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus

1 durová stupnice do 4 křížků a bé, tónický kvintakord

1 etuda na úrovni č. 8 z Výboru etud pro hoboj (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu či lidovou píseň pro každý ročník na daný školní rok), 1 etuda volitelná

1 lidová píseň z paměti v hraném rozsahu

4. ročník

Žák se naučí

- vědomě, samostatně, soustavně a systematicky rozvíjet prstovou techniku, (celé – šestnáctinové noty)
- uplatňovat samostatnější hudební projev
- účinně praktikovat brániční dýchání
- využívat dynamických rozdílů f – mf - p
- kultivovat hudební cítění poslechem CD i analýzou vlastních nahrávek
- využívat sebekontroly ke zdokonalení intonace a rytmu
- za pomoci učitele vyhledat obtížná místa a zvolit způsob nácvičku
- připravovat se do vyučování zcela samostatně
- hrát jednoduché lidové písně z paměti a zvládat jejich transpozici
- aktivně spolupracovat v souborové, nebo komorní hře s vědomím zodpovědnosti za společný výkon
- aktivně se podílet na kulturních akcích v rámci školy
- respektovat zásady slušného a ohleduplného chování

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice do 4 křížků a bé, tónický kvintakord, dominantní nebo zmenšený septakord

1 etuda na úrovni č. 36 z Výboru etud pro hoboj (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu pro každý ročník na daný školní rok), 1 etuda volitelná

5. ročník

Žák se naučí

- vědomě, samostatně, soustavně a systematicky zkvalitňovat prstovou techniku
- dbát na kvalitu nasazení a čistotu tónu v rozsahu c1 – e3
- hrát tenuto, legato, portamento, staccato
- vědomě, samostatně, soustavně a systematicky upevňovat dynamické rozdíly p – mf – f,
- vědomě, samostatně, soustavně a systematicky pracovat na nácviku crescendo a decrescenda
- rychleji se orientovat v notovém zápise
- systematicky pracovat na výrazu interpretovaných skladeb
- postupně uvědoměle prodlužovat délku cvičení na nástroj podle fyzických možností
- připravovat se do výuky sám
- hrát z listu snadné party souborové orchestrální a komorní hry
- vyhledat obtížná místa a navrhnout jejich nácvik
- hrát lidové písně z paměti a provádět jejich transpozici
- v zájmu svého rozvoje navštěvovat koncerty a další akce školy
- zapojovat se do souborové, nebo komorní hry s vědomím zodpovědnosti za kvalitu společného výkonu
- respektovat zásady slušného a ohleduplného chování

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice do 7 křížků a bé, tónický kvintakord, dominantní nebo zmenšený septakord

1 etuda na úrovni č. 21 ze Školy pro hoboj G. Hinkeho (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu pro každý ročník na daný školní rok), 1 etuda volitelná

6.ročník

Žák se naučí

- pěstovat ušlechtilý tón, provádět jemné nasazení tónu, kultivovat hru po výrazové stránce a využívat nástroj v rozsahu (c1 – e3)
- hrát a zdokonalovat vibráto, staccato, tenuto, portamento, legato
- osvědčovat cit pro stavbu hudební fráze a dosahovat stylového výrazu skladeb různých období již zažitými výrazovými prostředky
- rozšiřovat svůj hudební rozhled poslechem CD a dalších médií
- hrát z listu snadné skladby, používat a rozvíjet hudební paměť
- připravovat se samostatně a zodpovědně
- pravidelně navštěvovat koncerty a vědomě prohlubovat a uspokojovat svůj zájem o kulturní dění
- respektovat zásady slušného a ohleduplného chování

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice do 7 křížků a bé, tónický kvintakord, dominantní nebo zmenšený septakord + obraty

1 etuda na úrovni č. 6 - Etudy pro hoboj A. Königa (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu pro každý ročník na daný školní rok), 1 etuda volitelná

7.ročník

Žák se naučí

- pracovat samostatně, využívat všech dosud získaných dovedností, vědomostí a návyků
- svědomitě dbát na správné dýchání
- vědomě, samostatně, soustavně a systematicky rozvíjet svůj hudební projev
- poslechem či hrou skladeb různého stylového období podporovat schopnost porozumění uměleckému dílu
- samostatně nastudovat skladbu v přiměřené obtížnosti
- hrát snadné kompozice a orchestrální party z listu
- bez obtíží transponovat lidové písně a melodie
- uplatňovat získané dovednosti a vědomosti v sólové, komorní a orchestrální hře
- pravidelně navštěvovat koncerty a vědomě prohlubovat a uspokojovat svůj zájem o kulturní dění
- respektovat zásady slušného a ohleduplného chování

Závěrečná zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice do 7 křížků a bé, tónický kvintakord, dominantní nebo zmenšený septakord + obraty

1 etuda na úrovni č. 4 ze sešitu – Stupnicové etudy pro hoboj

C. Salvianiho (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu pro každý ročník na daný školní rok), 1 etuda volitelná

Přednesová skladba (podle výběru učitele)

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák se naučí

- využívat všech dovedností, vědomostí a návyků z předchozího studia
- provádět sebekontrolu v rámci intonace a tónu
- pěstovat smysl pro interpretaci i poslech skladeb všech slohových období
- hrát v komorních souborech, orchestrech
-

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice do 7 křížků a bé, v celém rozsahu nástroje, tónický kvintakord, dominantní nebo zmenšený septakord + obraty

1 etuda na úrovni č. 5. – L.Wiedemann - Etudy pro hoboj (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu pro každý ročník na daný školní rok) 1 etuda volitelná

2. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat a zvyšuje všestrannou technickou a nátiskovou úroveň
- rozvíjet výrazové složky hry se snahou o hlubší osobní projev
- samostatně uplatňovat získané dovednosti v předmětech kolektivní interpretace

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice do 7 křížků a bé, v celém rozsahu nástroje, tónický kvintakord, dominantní nebo zmenšený septakord + obraty

1 etuda na úrovni č. 12.- L.Wiedemann - Etudy pro hoboj (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu pro každý ročník na daný školní rok), 1 etuda volitelná

3.ročník

Žák se naučí

- soustavně a cílevědomě a samostatně zdokonalovat prstovou techniku a využívat veškeré dynamiky v celém rozsahu nástroje
- porozumět uměleckému dílu
- uplatnit samostatnost při řešení interpretačních problémů
- pracovat samostatně při výběru a studiu skladeb
- hrát z listu a využívat tuto dovednost při hře v souborových a orchestrálních partů
- aktivně spolupracovat v komorní nebo orchestrální hře

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice do 7 křížků a bé, v celém rozsahu nástroje, tónický kvintakord, dominantní nebo zmenšený septakord + obraty

1 etuda na úrovni č. 26. –L.Wiedemann - Etudy pro hoboj (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu pro každý ročník na daný školní rok), 1 etuda volitelná

4.ročník

Žák se naučí

- vědomě, samostatně, soustavně a systematicky prohlubovat teoretické i praktické znalosti a dovednosti potřebné pro interpretaci uměleckého díla (dle individuálních možností precizní zvládnutí technických a výrazových prostředků hry, schopnost prakticky uplatnit tyto znalosti a dovednosti),
- realizovat další hudební aktivity mimo rámec školy podle svého zájmu
- vyhledávat příležitosti k obohacení svých hudebních a kulturních zkušeností a zážitků (navštěvuje koncerty a zajímá se o kulturní dění)
- aktivně spolupracovat v rámci komorní nebo orchestrální hry

Závěrečná zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice do 7 křížků a bé, v celém rozsahu nástroje, tónický kvintakord, dominantní nebo zmenšený septakord + obraty

1 etuda na úrovni č.29 L.Wiedemann - Etudy pro hoboj (zkoušející komise vždy určí povinnou etudu pro každý ročník na daný školní rok)

Přednesová skladba

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.10 Studijní zaměření - Hra na klarinet

Klarinet je jednoplátkový dřevěný hudební nástroj. Název pochází z italského *clarinetto* - malá trubka, neboť jeho zvuk ve vyšších polohách připomínal zvuk trubky (*clarina*). O jeho zařazení do orchestru se díky jeho krásné barvě, která přirozeně doplnila barvu hoboje a fagotu, zasloužili především skladatelé z období klasicismu, kdy také vznikly krásné koncertní sólové skladby pro klarinet. V ZUŠ Hranice má klarinet široké využití v sólové, komorní a orchestrální hře. Zároveň zakládá možnost uplatnění v jazzové i lidové hudbě. Patří mezi nástroje, o které je díky této využitelnosti zájem.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium hry na klarinet je realizováno formou přípravného studia hry na zobcovou flétnu. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem přípravného studia hry na zobcovou flétnu (5.1.7).

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra dřevěných nástrojů								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr								
	Přípravný dechový soubor				1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr								
Sborový zpěv									
EZHZT modul B nebo C									
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na klarinet		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra dřevěných nástrojů					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr					
	Přípravný dechový soubor	1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr					
Sborový zpěv						
EZHZT modul B nebo C						
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- z důvodu fyzických dispozic, může být 1. ročník I. stupně vyučován na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. V tomto případě plní vzdělávací obsah studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu – viz. kap. 5.1.7.
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra dřevěných nástrojů se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- pojmenovat jednotlivé části nástroje, poučeně s nástrojem manipulovat
- dodržovat základní hygienické návyky spojené s používáním nástroje
- věnovat zvláštní péči plátku
- vnímat vlastní pocity (jak pracuje bránice při dýchání, zda-li nezvedá při nádechu ramena, dýchá koutky úst, nezvedá horní ret a neotvírá ústa, prsty jako by držely kulatý předmět, míček či jablíčko apod.)
- zaujímat správný postoj, kontrolovat dýchání, nasazení a tvoření tónu
- cvičit před zrcadlem, aby měl kontrolu postoje a nátisku
- dbát na kvalitu tónu
- hrát v rozsahu od c1 do g1
- věnovat se s pomocí rodičů pravidelnému nácviku zadaného učiva

Postupová zkouška:

Zpěv písně, opakování rytmu tleskáním či hrou

2 jednoduché písně, 1 z paměti, hraje v rozsahu od c1 do g1

2.ročník

Žák se naučí

- držet pevný postoj, nadechovat se do bránice, k tvoření tónu využívat energii celého těla
- při hře dbát na kvalitu tónu, nasazení a nátisku, cvičit před zrcadlem, aby měl vše pod vizuální kontrolou

- transponovat jednoduché písně v rozsahu g – g1
- hrát s pomocí učitele či jiného žáka jednoduché vícehlasé skladbičky
- pravidelně opakovat již zvládnutou látku se snahou hrát kvalitněji a rychleji
- s pomocí audiovizuální techniky nacvičovat a analyzovat svůj vlastní výkon (poslech hudby z nahrávek či záznam žákova výkonu , video kamera, ZOOM H2)
- věnovat se s pomocí rodičů pravidelnému nácviku zadaného učiva
- pravidelně navštěvovat koncerty

Postupová zkouška:

Zpěv písně, opakování rytmu tleskáním či hrou

Jedna durová stupnice + kvintakord

2 jednoduché písně v rozsahu oktávy

transpozice snadné lidové písně podle sluchu v rozsahu kvinty

3.ročník

Žák se naučí

- kvalitně tvořit tón a kvalitně artikulovat jednotlivé tóny
- vydržovanými tóny upevňovat nátisk a zvyšovat fyzickou kondici
- ovládat nástroj v rozsahu šalmajového rejstříku e – hes1
- hrát tenuto, legato
- trvale a soustavně dbát na hru kvalitním tónem a samostatně rozlišit kvalitu tónu (učitel žákovi předehrává, pouští mu nahrávky)
- látku hudební teorie konzultovat s učitelem
- společně s učitelem využívat dostupnou audiovizuální techniku k sebereflexi a sebehodnocení, k poslechu a k rozboru skladeb, pracovat s internetem
- vystupovat na interních a veřejných vystoupeních

Postupová zkouška:

Zpěv písně, opakování rytmu

1 durová stupnice + kvintakord

2 jednoduché písně v rozsahu g – g1

snadné lidové písně podle sluchu v rozsahu kvinty

4. ročník

Žák se naučí

- dbát o kvalitu tónu, o správnou artikulaci
- zrychlovat prstovou techniku pomocí prstových cvičení a etud
- povolovat nátisk s dechovou oporou
- doladovat tóny
- kontrolovat rytmickou přesnost
- hrát s přefukovací klapkou po g2
- podle svých individuálních schopností hrát v Přípravném dechovém orchestru

Postupová zkouška:

Jedna stupnice durová přes dvě oktávy + kvintakord

jednoduché písně v rozsahu e – g2

Jedna etuda povinná s využitím rozsahu od e – g2,

druhá etuda volitelná

5. ročník

Žák se naučí

- pracovat na tvorbě kvalitního tónu a nasazení
- zlepšovat fyzickou kondici pomocí vydržovaných tónů

- hrát v rozsahu po - c3
- pomocí legatových a staccatových obměn zdokonalovat prstovou techniku a artikulaci
- hrát tenuto a staccato
- hrát bez problémů vazby mezi jednotlivými rejstříky
- hrát v souborové hře
- přijímat zodpovědnost za svůj výkon při souborové hře
- aktivně spolupracovat na interních či veřejných vystoupeních v individuální a souborové hře
- konzultovat s učitelem zkušební látku k závěrečným zkouškám z nauky o hudbě

Postupová zkouška:

Jedna stupnice durová přes dvě oktávy+ kvintakord s obraty
 Jedna etuda povinná s využitím rozsahu od e – c3,
 druhá etuda volitelná
 Transpozice jednoduché lidové písně nebo melodie

6. ročník

Žák se naučí

- vnímat kulturu tónu, usilovat o nosnost a kulatost
- zkvalitňovat a zrychlovat staccato pomocí rytmických a melodických obměn
- využívat intenzivně dynamiku a agogiku
- hrát v rozsahu od e – c3
- nastudovat samostatně drobnější skladbu
- přiměřeně individuálním schopnostem hrát v dechovém orchestru
- aktivně spolupracovat na interních či veřejných koncertech v individuální či kolektivní hře a být nápomocen při jejich přípravě

Postupová zkouška:

Stupnice do čtyř křížků, bé, dur, moll + T5 a D7, zm7
 Jedna etuda povinná: na úrovni Výběr etud pro č. 15 – 25,
 druhá etuda volitelná
 Orchestrální party, hra z listu

7. ročník

Žák se naučí

- stupnice do 4 křížků a 4 bé
- hrát pevným staccatem
- v přednesových skladbách uplatnit vlastní hudební výraz s využitím kultivovaného tónu, kvalitní artikulace, dynamiky a agogiky
- rozeznávat slohová období, rozeznávat a hrát různé hudební styly
- hrát a transponovat snadné kompozice a orchestrální party z listu
- aktivně spolupracovat v souborové a orchestrální hře

Závěrečná zkouška:

Stupnice přes 2 případně 3 oktávy + akord
 Etuda v rozsahu 2 – 3 oktáv dle výběru učitele
 Přednesová skladba
 Hra z listu

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. Stupně Učební osnovy

Prohlubujeme látku 1.stupně a postupně na ni navazujeme. V jednotlivých ročnících vytvoříme žákům individuální studijní plán, ve kterém zohledníme jejich individuální schopnosti.

1. – 4. ročník :

Žák se naučí

- ovládat všechny stupnice Dur,moll,chromatickou,T5,D7,zm7
- pomocí prstových cvičení zrychlovat techniku
- samostatně řešit obtížná místa v etudách, případně přednesových skladbách
- kriticky zhodnotit vlastní výkon i výkon svého spolužáka
- spolupracovat s ostatními spolužáky
- aktivně spolupracovat při výběru repertoáru
- nést zodpovědnost za vlastní hudební výkon
- aktivně spolupracovat dechovým orchestrem
- aktivně se podílet na přípravné činnosti související s jeho uměleckými aktivitami v ZUŠ
- dle svého zájmu a časových možností realizovat další umělecké aktivity i mimo rámec ZUŠ

Postupová zkouška 1.ročník:

1 stupnice do 5 křížků, 5bé ,Dur, moll + T5 a D7, zm7
dvě etudy různého charakteru dle výběru učitele a PK
orchestrální party, hra z listu

Postupová zkouška 2.ročník:

1 stupnice do 7 křížků, 7 bé ,Dur, moll + T5 a D7, zm7
dvě etudy různého charakteru dle výběru učitele a PK
orchestrální party, hra z listu

Postupová zkouška 3.ročník:

1 stupnice do 7 křížků, 7 bé ,Dur, moll + T5 a D7, zm7
dvě etudy různého charakteru dle výběru učitele a PK
orchestrální party nebo komorní hra
hra z listu

Závěrečná zkouška 4.ročník :

1 stupnice do 7 křížků, 7 bé ,Dur, moll + T5 a D7, zm7
1 etuda dle výběru učitele a PK
Přednesová skladba : věta z koncertu, část sonáty apod.

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.11 Studijní zaměření - Hra na fagot

Fagot je dřevěný dechový hudební nástroj, který patří mezi dvouplátkové nástroje. Název pochází z italského fagotto – svazek, otep, protože se skládá z více částí. Fagot má neobyčejné výrazové a zvukomalebné vlastnosti a této vlastnosti využívali především skladatelé v období romantismu. V nejnižších polohách skladatelé často hlubokými tóny vyjadřují tragiku či ponurost a naopak staccatem lze v nízkých polohách vyjádřit komičnost. V jednočárkované oktávě má fagot nejbohatší tón, pomocí něj se často vyjadřuje lyrická nebo milostná nálada. Nejvyšší tóny mají zase útlý zvuk. Fagot má důležitou úlohu v mnoha dechových komorních dílech, kde zastává funkci nejhlubšího nástroje. Objevuje se ve smíšených souborech spolu se smyčcovými nástroji a prosazuje se v komorní hře jako součást dechových kvintet, trií, duet. V ZUŠ žáci hrající na tento nástroj se kromě sólové hry nejvíce uplatňují v komorních souborech a dechových orchestrech.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium hry na fagot je realizováno formou přípravného studia hry na zobcovou flétnu. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem přípravného studia hry na zobcovou flétnu (5.1.7).

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na fagot		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra dřevěných nástrojů								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr								
	Přípravný dechový soubor				1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr								
Sborový zpěv									
EZHZZ modul B nebo C									
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na fagot		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra dřevěných nástrojů					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr					
	Přípravný dechový soubor	1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr					
Sborový zpěv						
EZHZT modul B nebo C						
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- z důvodu fyzických dispozic, může být 1. ročník I. stupně vyučován na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. V tomto případě plní vzdělávací obsah studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu – viz. kap. 5.1.7.
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra dřevěných nástrojů se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně Učební plány

1. ročník

Žák se naučí:

- pojmenovat jednotlivé části nástroje, ovládat složení a rozložení nástroje, základní péči o nástroj včetně základních hygienických návyků spojených s hrou na nástroj
- správné držení nástroje, uvolněný postoj, správné tvoření nátisku (správné umístění prstů a zejména specifikace postavení rtů)

- základy správného dýchání a správného nasazení tónu
- uvědomovat si koordinaci prstů, využívat hry před zrcadlem
- uvědomit si důležité funkce strojku a způsob zacházení s ním
- pravidelným cvičením upevňovat nátisk a hrát zvučným tónem
- číst notový zápis v basovém klíči
- bezpečně se orientovat v základních rytmických útvarech (v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách)
- dbát na kvalitu tónu
- hrát v rozsahu od F po f
- pravidelně se připravovat do vyučování za podpory a zájmu rodičů

Postupová zkouška:

Zpěv písně (kontrola intonace, rytmu)

Výběr dvou etud z probrané látky

Lidová píseň, příp. jednoduchá, krátká skladbička z paměti

2. ročník

Žák se naučí:

- flexibilitu nátisku při hře intervalů a legatových spojů
- správnou techniku ukazováčku levé ruky a pravého palce
- hrát vydržované tóny (crescendo, decrescendo)
- hrát od C po g (včetně chromatiky)
- v daném rozsahu hrát stupnice a kvintakordy
- rozlišovat základní dynamické označení: p, mf, f
- hrát z paměti lidové písně či jednoduché skladby
- zafixovat si pravidelnou přípravu do vyučování
- navštěvovat podle svých možností hudební akce školy a aktivně se do nich se zapojovat

Postupová zkouška:

Durová nebo mollová stupnice do 2# a 2b, tonický kvintakord s obraty

2 etudy z probrané látky

Jednoduchá skladbičku či lidová píseň z paměti

3. ročník

Žák se naučí:

- soustavně pracovat na správném nátisku, na zkvalitňování a nasazení tónu
- uplatňovat hru tenuto, legato, portamento, rozvíjet prstovou techniku
- orientovat se v notovém zápisu a jednoduchých hudebních útvarech
- postihnout výraz skladby a schopnost vyjádřit ji elementárními prostředky
- hrát v rozsahu od C po d¹
- dále rozvíjet hru z paměti a bude pokračovat v souhře s ostatními nástroji
- orientovat se ve složitějším notovém zápisu s využitím náročnějšího rytmu
- samostatně se připravovat do vyučování
- účastnit se školních akcí aktivně se do nich zapojovat

Postupová zkouška:

Durová nebo mollová stupnice do 2# a 2b, tónický kvintakord s obraty, dominantní nebo zmenšený septakord s obraty v daném rozsahu

2 kontrastní etudy z probírané látky

4. ročník

Žák se naučí:

- pečlivě dbát na správné dýchání na kvalitu tónu a správnou artikulaci
- systematicky rozvíjet prstovou techniku pomocí prstových cvičení a etud
- pečlivě se věnovat výměnám hmatů jednodušším melodickým ozdobám (příraz, nátryl)
- aplikovat samostatnější hudební projev s využitím agogiky
- vyhledávat obtížná místa ve skladbách a etudách a zvolit způsob nácvičku
- samostatně používat danou dynamiku
- pokračovat v souborové nebo komorní hře
- hrát v rozsahu od H_1 po e^1
- sebekontrola ke zdokonalení rytmu a intonace
- podle svých schopností hrát v Přípravném dechovém orchestru

Postupová zkouška:

Durová nebo mollová stupnice do $4\#$ a $4b$, tonický kvintakord s obraty, dominantní nebo zmenšený septakord s obraty v daném rozsahu
2 kontrastní etudy z probírané látky

5. ročník

Žák se naučí:

- pracovat na kvalitním tónu a nasazení
- hrát staccato, portamento
- hrát základní trylky
- hrát v rozsahu od B_1 po g^1
- správnou techniku levého palce
- pomocí vydržovaných tónů zlepšovat nátiskovou výdrž
- zdokonalovat prstovou techniku
- pečlivě pracovat na dynamickém rozlišení a výrazu skladeb
- rozvíjet hru z paměti, dovednost hry barokního repertoáru
- hrát z listu, samostatně cvičit lehčí party do souborové či orchestrální hry a aktivně se do uvedených souborů zapojovat
- hodnotit svůj výkon a umět přijmout případnou kritiku
- s učitelem konzultovat látku k závěrečným zkouškám z nauky o hudbě

Postupová zkouška:

Durová nebo mollová stupnice do $7\#$ a $7b$, tónický kvintakord s obraty, dominantní nebo zmenšený septakord s obraty
2 kontrastní etudy z probírané látky
Volitelná přednesová skladba z paměti případně z notového zápisu v daném rozsahu

6. ročník

Žák se naučí:

- rozvíjet prstovou techniku za pomoci různých artikulačních modelů na technicky náročnějších skladbách
- rozšiřovat tónový rozsah nástroje a jeho zvukovou vyrovnanost
- hrát v rozsahu od B_1 po a^1
- uvědomovat si práci s nátiskem a dechovou oporou při interpretaci
- rozšiřovat své výrazové prostředky a muzikální projev, hra portata, staccatissima, marcata, ritardanda,
- na vydržovaných tónech hru crescendo a decrescendo

- zkvalitňovat nasazení tónu zejména v nižší dynamice, k tomu využívat dechovou oporu v koordinaci s nátiskem a nasazením jazyka
- nastudovat samostatně drobnější skladby po stránce rytmické, dynamické a výrazové
- pravidelně navštěvovat koncerty školy
- přiměřeně svým individuálním schopnostem hrát v dechovém orchestru
- rozeznávat postupně stylová období a jejich interpretaci. Zaměřit se zejména na klasicistní repertoár

Postupová zkouška:

Durová nebo mollová stupnice do 7# a 7b, tónický kvintakord s obraty, dominantní nebo zmenšený septakord s obraty
2 kontrastní etudy z probírané látky
Volitelná přednesová skladba z paměti případně z notového zápisu v daném rozsahu

7. ročník

Žák se naučí:

- hrát v rozsahu od B₁ až po c²
- pracovat samostatně, využívat všech vědomostí, dovedností a návyků
- využívat pokročilejší frázování, agogiku, prstovou, jazykovou a dechovou techniku,
- připravovat se samostatně, cvičit skladby různých stylových období dle svého zájmu a svých individuálních schopností
- v přednesových skladbách uplatňovat vlastní hudební výraz s využitím dynamiky a agogiky
- orientovat se v zápise tenorového klíče
- kontrolovat nejen intonaci, ale i barvu tónu a tu přizpůsobovat dané skladbě
- účastnit se koncertů školy pasivně i aktivně a podle možností se účastnit koncertů, které jsou v místě bydliště dostupné

Závěrečná zkouška:

Durová nebo mollová stupnice do 7# a 7b, tónický kvintakord s obraty, dominantní nebo zmenšený septakord s obraty
2 etudy z probrané látky
Přednesová skladba z paměti příp. z notového zápisu dle výběru učitele

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. Stupeň

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí:

- používat dovednosti, vědomosti a návyků z předchozího studia
- zdokonalit dovednost samostatného čtení notového zápisu
- využívat při nácvičce skladeb poslechu profesionálních nahrávek
- zdokonalovat kulturu tónu, stavbu frází, vyrovnanost a agogiku
- pěstovat smysl pro interpretaci poslechem skladeb různých slohových období
- samostatně pracovat s barvou tónu a kvalitou tónu
- zdokonalovat prstovou techniku, v kantilénách využívat barvy nástroje
- pracovat v komorních souborech, orchestrech

Postupová zkouška:

Durová nebo mollová stupnice do 7# a 7b, tónický kvintakord s obraty, dominantní nebo zmenšený septakord s obraty
2 etudy různého charakteru z probrané látky
Přednesová skladba dle výběru učitele

2. ročník

Žák se naučí:

- hrát zvukově a barevně vyrovnaně ve zvládnutém rozsahu nástroje
- hrát melodické ozdoby
- hrát v rozsahu $B_1 - cis^2$
- základy hry vibrata
- hra melodických ozdob (zátyl, opora, obal)
- průběžně zdokonalovat prstovou techniku a muzikální projev
- zaměřit se na hru romantického repertoáru

Postupová zkouška:

Durová nebo mollová stupnice do 7# a 7b, tónický kvintakord s obraty, dominantní nebo zmenšený septakord s obraty
2 etudy různého charakteru z probrané látky
Přednesová skladba dle výběru učitele

3. ročník

Žák se naučí:

- orientaci a hru v houslovém klíči, tónový rozsah $B_1 - d^2$
- prohlubovat techniku vibrata
- pracovat samostatně při výběru a studiu skladeb
- zaměření na repertoár 20. století
- aktivně spolupracovat v komorní nebo orchestrální hře

Postupová zkouška:

durová nebo mollová stupnice do 7# a 7b, tónický kvintakord s obraty, dominantní nebo zmenšený septakord s obraty
2 etudy různého charakteru z probrané látky
Přednesová skladba

4. ročník

Žák se naučí:

- zúročit veškeré doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje,
- samostatně řešit problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- samostatně řešit dýchání, frázování, zvládnutá hra vibráto
- důsledně uplatňovat výraz, rytmus a intonaci při nácviu a interpretaci skladeb,
- využívat možnosti poslechu profesionálních nahrávek
- vytvořit si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor umět obhájit
- aktivně spolupracovat v komorní nebo orchestrální hře, navštěvovat koncerty a případně realizovat i další hudební aktivity v rámci školy i mimo ni

Závěrečná zkouška:

Durová nebo mollová stupnice do 7# a 7b, tónický kvintakord s obraty, dominantní nebo zmenšený septakord s obraty
2 etudy různého charakteru z probrané látky
Přednesová skladba

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.12 Studijní zaměření - Hra na trubku

Trubka je dechový žesťový nástroj. Ze všech v současnosti používaných žesťových nástrojů dosahuje vůbec nejvyšších tónů (nepočítaje její menší variantu, piccolo trubku). Má široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech – v klasické hudbě, jazzu, popu, latinskoamerické hudbě aj. Hra na trubku u nás vychází především z dlouholeté tradice dechových orchestrů a dechových hudeb.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium hry na trubku je realizováno formou přípravného studia hry na zobcovou flétnu. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem přípravného studia hry na zobcovou flétnu (5.1.7).

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr				1	1	1	1	4
	Přípravný dechový soubor								
	Velký dechový orchestr								
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C								
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na trubku		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr					
	Přípravný dechový soubor	1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr					
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C					
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- v předmětu hra na trubku se přípravné studium vyučuje ve skupince dvou až čtyřech žáků a ostatní typy studia pouze individuálně
- z důvodu fyzických dispozic, může být 1. ročník I. stupně vyučován na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. V tomto případě plní vzdělávací obsah studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu – viz. kap. 5.1.7.
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra žesťových nástrojů se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- orientovat se v jednotlivých částech nástroje a provádět základní údržbu
- správně držet nástroje a zaujímat správný postoj při hře
- uplatňovat základy správného dýchání a nasazení tenuto
- využívat správně jazyk při nasazení tónu slabikou „ tá “
- dodržovat pravidelnost ve cvičení za dohledu rodičů
- ovládat hru not celých, půlových a čtvrt'ových
- zahrát z paměti krátkou skladbu (lidovou píseň)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
dvě cvičení (lidové písně) z probrané látky

2. ročník

Žák se naučí

- opravit za pomoci učitele postoj při hře, opravit držení nástroje
- dbát na správný způsob dýchání
- provádět správné nasazení slabikou „ tá “ (lehkost)
- hrát ve dvou dynamikách (f, p)
- využívat hru tenuto
- používat vydržovaných tónů ke zpevnění svého nátisku

- hrát z jednoduchého notového zápisu
- využívat hru pomocí legáta (svázaně) – retní vazba
- zahrát z paměti krátkou skladbu (hudební paměť)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

- zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
- 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky
- 1 stupnice (dle výběru učitele) z probrané látky
- lidová píseň z paměti

3. ročník

Žák se naučí

- dodržovat správný postoj a správné držení nástroje
- používat správné dýchání
- provádět konkrétní nasazení slabikou „ tá “
- obohatit hru o tři základní dynamiky p – mf – f
- provádět nasazení tenuto a staccato
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácviku (nejprve za pomoci učitele)
- orientovat se v jednoduchém notovém materiálu
- dodržovat pravidelnost ve cvičení (za občasných kontrol rodičů)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň
- zahrát z paměti krátkou skladbu (uplatnit hudební paměť)

Postupová zkouška:

- zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky
- lidová píseň z paměti

4. ročník

Žák se naučí

- opravit sám postoj a držení nástroje
- nadechovat se správně tzv. „do břicha“ (zvětšovat kapacitu plic)
- využívat dynamiky p – mf – f a plynulého přechodu mezi nimi (crescendo, decrescendo)
- užívat hru staccato, tenuto, portamento a legato
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- orientovat se v notovém materiálu
- hrát v rychlejších tempech (zlepšovat techniku hry)
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácviku (i za pomoci učitele)
- užívat větší tónový rozsah (dle individuálních schopností)
- zapojit se do komorní hry a chápat zodpovědnost za společný výkon
- prezentovat se na různých školních vystoupeních

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- kratší přednesová skladba

5. ročník

Žák se naučí

- dodržovat správný postoj a správné držení nástroje při hře
- využívat správné dýchání (zvětšovat kapacitu plic, pomocí bránice vytvořit co největší tlak vzduchu pro hru vyšších tónů)
- uplatnit dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívat při hře akcent, sforzato
- dbát na jemnost nasazení slabikou „ tá “ (konkrétní a čisté nasazení bez kazu)
- dbát na správnou tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- navrhnout interpretaci v přednesové skladbě a následně ji konzultovat s učitelem
- orientovat se v notovém zápise
- prezentovat se na různých školních i mimoškolních vystoupeních
- vyhledávat obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je nacvičit
- v komorní či souborové hře využívat všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- kratší přednesová skladba

6. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat správný postoj a držení nástroje při hře
- dbát na správné dýchání, využívat kapacitu plic ke hře delších pasáží
- využívat dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívat hru staccato, tenuto, portamento a legato
- využívat při hře akcent, sforzato
- hrát v rychlejších tempech (prstová technika)
- užívat jemné nasazení bez kazů
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- nastudovat samostatně drobnější přednesovou skladbu
- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- transponovat jednoduché písně
- orientovat se v notovém zápise
- vyhledat samostatně obtížná místa ve skladbách a nacvičit je dle svých schopností
- podporovat svou návštěvou různé koncerty a kulturní akce v okolí
- realizovat svůj vlastní hudební projev ve studovaných přednesových skladbách
- v komorní či souborové hře využívat všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba

7. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat dynamiku pp – p – mf – f – ff včetně crescenda a decrescenda
- užívat dle svých schopností hru staccato, tenuto, portamento a legato v rychlém tempu
- používat poměrně kvalitního nasazení
- korigovat samostatně kvalitu tónu včetně intonace
- nastudovat přednesovou skladbu s ohledem na své schopnosti

- orientovat se v interpretaci skladeb různých hudebních stylů
- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- transponovat jednoduché písně
- orientovat se dobře v notovém materiálu
- své zkušenosti a dovednosti uplatnit v KH nebo souborové (orchestrální) hře

Závěrečná zkouška:

1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
 přednesová skladba

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

II. stupeň studia na ZUŠ upevňuje, zdokonaluje, prohlubuje látku 1. stupně a postupně na ni navazuje. Žák je zde seznamován s dalšími prvky hry na trubku včetně jejich využití v praxi. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům roční individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost.

Učební osnovy 1.-2. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- orientovat se v partech při hře z listu
- orientuje se i v poměrně složitém notovém zápise
- zhodnotit interpretaci skladeb různých stylových období
- provádět správnou péči o nástroj včetně správného výběru prostředků k jeho údržbě
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- vybrat sám skladbu dle svých schopností a nastudovat ji
- využívat různých barev tónu v různých skladbách
- samostatně zdokonalovat intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)

Postupová zkouška

stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
 1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
 přednesová skladba (nebo její část)
 hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

3.-4. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat všechny dynamiky v celém svém tónovém rozsahu
- orientovat se i v poměrně složitém notovém zápise
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- realizovat své vlastní hudební představy
- využívat různých barev tónu v různých skladbách
- samostatně zdokonalovat intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)

- spoluvytvářet mimoškolní hudební činnost (podle svých časových možností)

Postupová zkouška 3. ročník

stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
přednesová skladba (nebo její část)
hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečná zkouška 4. ročník:

1 stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
přednesová skladba (nebo její část)
hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.13 Studijní zaměření - Hra na lesní roh

Ve srovnání s harmonickými rozsahy ostatních žesťových nástrojů, které můžeme najít v klasickém symfonickém orchestru, je lesní roh uprostřed spektra mezi trubkami a pozouny. Je to způsobeno jednak jeho délkou a tvarem nátrubku, který je poměrně malý ale hluboký a dává tak lesnímu rohu jeho charakteristický měkký, "medový" tón. Typický rozsah lesního rohu je od psaného F (tedy znějícího kontra B) do psaného c3 (tedy znějícího g2).

Využití lesního rohu je velmi široké. Najdeme ho od velkých symfonických těles, až po malá žesťová uskupení hrající různé hudební žánry.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium hry na lesní roh je realizováno formou přípravného studia hry na zobcovou flétnu. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem přípravného studia hry na zobcovou flétnu (5.1.7).

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr				1	1	1	1	4
	Přípravný dechový soubor								
	Velký dechový orchestr								
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C								
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na lesní roh		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr					
	Přípravný dechový soubor	1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr					
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C					
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- z důvodu fyzických dispozic, může být 1. ročník I. stupně vyučován na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. V tomto případě plní vzdělávací obsah studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu – viz. kap. 5.1.7.
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra žesťových nástrojů se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- orientovat se v jednotlivých částech nástroje a provádět základní údržbu
- správně držet nástroj a postoj při hře
- uplatňovat zásady správného dýchání a nasazení tenuto
- využívat správně jazyk při nasazení tónu slabikou „ tá , tý“
- dodržovat pravidelnost ve cvičení za dohledu rodičů
- hrát noty celé, půlové a čtvrté
- zahrát z paměti krátkou skladbu (lidovou píseň)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
dvě cvičení (lidové písně) z probrané látky

2. ročník

Žák se naučí

- opravit za pomoci učitele postoj při hře a držení nástroje
- dbát na správný způsob dýchání
- provádět správné nasazení slabikou „ tá , tý “ (lehkost)
- hrát ve dvou dynamikách (f, p)
- využívat hru tenuto
- používat vydržovaných tónů ke zpevnění svého nátisku
- hrát z jednoduchého notového zápisu
- využívat hru pomocí legáta – retní vazba

- zahrát z paměti krátkou skladbu (hudební paměť)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

zpěvem písni ověřit intonaci a rytmus
 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky
 1 stupnice (dle výběru učitele) z probrané látky
 lidová píseň z paměti

3. ročník

Žák se naučí

- dodržovat správný postoj a držení nástroje
- používat správné dýchání
- provádět konkrétní nasazení slabikou „ tá, tý “
- obohacovat hru o tři základní dynamiky p – mf – f
- provádět nasazení tenuto a staccato
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácvičku (nejprve za pomoci učitele)
- orientovat se v jednoduchém notovém materiálu
- dodržovat pravidelnost ve cvičení (za občasných kontrol rodičů)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň
- zahrát z paměti krátkou skladbu (využít hudební paměť)

Postupová zkouška:

zpěvem písni ověřit intonaci a rytmus
 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky
 lidová píseň z paměti

4. ročník

Žák se naučí

- opravit samostatně postoj a držení nástroje
- nadechovat se správně tzv. „do břicha“ (zvětšovat kapacitu plic)
- využívat dynamiky p – mf – f a plynulého přechodu mezi nimi (crescendo, decrescendo)
- užívat hru staccato, tenuto, portamento a legato
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- orientovat se v notovém materiálu
- hrát v rychlejších tempech (zdokonalovat techniku hry)
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácvičku (i za pomoci učitele)
- užívat větší tónový rozsah (dle individuálních schopností)
- zapojovat se do komorní hry a chápat zodpovědnost za společný výkon
- prezentovat se na různých školních vystoupeních

Postupová zkouška:

1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
 kratší přednesová skladba

5. ročník

Žák se naučí

- dodržovat správný postoj a držení nástroje při hře
- využívat správné dýchání (zvětšuje kapacitu plic, snaží se pomocí bránice vytvořit co největší tlak vzduchu pro hru vyšších tónů)
- uplatnit dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívá při hře akcent, sforzato
- dbát na jemnost nasazení slabikou „ tá tý “ (konkrétní a čisté nasazení bez kazu)
- dbát na správnou tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- navrhnout interpretaci v přednesové skladbě, a následně ji konzultovat s učitelem
- orientovat se v notovém zápise
- prezentovat se na různých školních i mimoškolních vystoupeních
- vyhledávat obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je nacvičit
- v komorní či souborové hře využívat všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- kratší přednesová skladba

6. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat správný postoj a držení nástroje při hře
- dbát na správné dýchání, využívat kapacitu plic ke hře delších pasáží
- využívat dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívat hru staccato, tenuto, portamento a legato
- využívat při hře akcent, sforzato
- hrát v rychlejších tempech (zdokonalovat prstovou techniku)
- užívat jemné nasazení bez kazů
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- nastudovat samostatně drobnější přednesovou skladbu
- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- transponovat jednoduché písně
- orientovat se v notovém zápise
- vyhledávat sám obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je nacvičit
- podporovat svou návštěvou různé koncerty a kulturní akce v okolí
- realizovat svůj vlastní hudební projev ve studovaných přednesových skladbách
- v komorní či souborové hře využívat všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba

7. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat dynamiku pp – p – mf – f – ff včetně crescenda a decrescenda
- užívat dle svých schopností hru staccato, tenuto, portamento a legato v rychlém tempu
- používat poměrně kvalitního nasazení
- korigovat sám kvalitu tónu včetně intonace
- nastudovat přednesovou skladbu s ohledem na své schopnosti

- orientovat se v interpretaci skladeb různých hudebních stylů
- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- transponovat jednoduché písně
- orientovat se dobře v notovém materiálu
- své zkušenosti a dovednosti uplatnit v KH nebo souborové (orchestrální) hře

Závěrečná zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

II. stupeň studia na ZUŠ upevňuje, zdokonaluje, prohlubuje látku 1. stupně a postupně na ni navazuje. Žák je zde seznamován s dalšími prvky hry na trubku včetně jejich využití v praxi. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům roční individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost.

Učební osnovy

1.-2. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- orientovat se v partech při hře z listu
- orientovat se i v poměrně složitém notovém zápise
- hodnotit interpretaci skladeb různých stylových období
- věnovat správnou péči nástroji, správně volit prostředky k jeho údržbě
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- vybrat si skladbu dle svých schopností a nastudovat ji
- využívat různých barev tónu v různých skladbách
- samostatně zdokonalovat intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)

Postupová zkouška

- stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
- 1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba (nebo její část)
- hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

3.-4. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat všechny dynamiky v celém svém tónovém rozsahu
- orientovat se i v poměrně složitém notovém zápise
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- realizovat své vlastní hudební představy
- využívat různých barev tónu v různých skladbách
- samostatně zdokonalovat intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)
- spoluvytvářet mimoškolní hudební činnost (podle svých časových možností)

Postupová zkouška 3. ročník

stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
přednesová skladba (nebo její část)
hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečná zkouška 4. ročník:

1 stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
přednesová skladba (nebo její část)
hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.14 Studijní zaměření - Hra na baskřídlovku

Baskřídllovka nebo také tenor eufonium a baryton jsou dechové nástroje žesťové. Na první pohled jsou oba nástroje od sebe k nerozeznání, liší se pouze ve velikosti roztrubu a velikosti vrtání. Nástroje se skládají z ústnice, (do níž je vsunut nátrubek) strojiva (většinou složeno ze 4 ventilu, ale vyrábí se i 3 ventilové, které se ovládají pomocí táhel) a roztrubu neboli korpusu. Oba nástroje mají stejné osnovy.

Největší využití mají tyto nástroje v dechovém orchestru, ale objevují se i v symfonickém orchestru, kde jsou pro svůj specifický tón a barvu velmi oblíbeným nástrojem.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium hry na baskřídllovku je realizováno formou přípravného studia hry na zobcovou flétnu. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem přípravného studia hry na zobcovou flétnu (5.1.7).

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na baskřídllovku		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr								
	Přípravný dechový soubor				1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr								
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C								
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na baskřídllovku		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr					
	Přípravný dechový soubor	1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr					
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C					
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Poznámky k UP:

- v předmětu hra na baskřídllovku se přípravné studium vyučuje ve skupince dvou až čtyřech žáků a ostatní typy studia pouze individuálně
- z důvodu fyzických dispozic, může být 1. ročník I. stupně vyučován na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. V tomto případě plní vzdělávací obsah studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu – viz. kap. 5.1.7.
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra žesťových nástrojů se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- orientovat se v jednotlivých částech nástroje provádět základní údržbou
- používat správné držení nástroje a postoj při hře
- uplatňovat zásady správného dýchání
- využívat správně jazyk při nasazení tónu slabikou „ tá “
- dodržovat pravidelnost ve cvičení za dohledu rodičů
- hrát noty celé, půlové a čtvrté
- zahrát z paměti krátkou skladbu (lidovou píseň)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
dvě cvičení (lidové písně) z probrané látky

2. ročník

Žák se naučí

- opravit za pomoci učitele držení nástroje při hře
- dbát na správný způsob dýchání
- provádět správné nasazení slabikou „ tá “ (lehkost)
- hrát ve dvou dynamikách (f, p)
- využívat hru tenuto
- používat vydržované tóny ke zpevnění svého nátisku

- hrát z jednoduchého notového zápisu
- využívat hru pomocí legáta (svázaně) – retní vazba
- zahrát z paměti krátkou skladbu (hudební paměť)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky
 1 stupnice (dle výběru učitele) z probrané látky
 lidová píseň z paměti

3. ročník

Žák se naučí

- dodržovat správný postoj a držení nástroje
- používat správné dýchání
- provádět konkrétní nasazení slabikou „ tá “
- obohacovat hru o tři základní dynamiky p – mf – f
- provádět nasazení tenuto a staccato
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácvičku (nejprve za pomoci učitele)
- orientovat se v jednoduchém notovém materiálu
- dodržovat pravidelnost ve cvičení (za občasných kontrol rodičů)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň
- zahrát z paměti krátkou skladbu (hudební paměť)

Postupová zkouška:

zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky
 lidová píseň z paměti

4. ročník

Žák se naučí

- opravit samostatně postoj a držení nástroje
- nadechovat se správně tzv. „do břicha“ (zvětšovat kapacitu plic)
- využívat dynamiky p – mf – f a plynulého přechodu mezi nimi (crescendo, decrescendo)
- užívat hru staccato, tenuto, portamento a legato
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- orientovat se v notovém materiálu
- hrát v rychlejších tempech (zdokonalovat techniku hry)
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácvičku (i za pomoci učitele)
- užívat větší tónový rozsah (dle individuálních schopností)
- zapojovat se do komorní hry a chápat zodpovědnost za společný výkon
- prezentovat se na různých školních vystoupeních

Postupová zkouška:

1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
 kratší přednesová skladba

5. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat správný postoj a držení nástroje při hře
- využívat správné dýchání (zvětšovat kapacitu plic, snažit se pomocí bránice vytvořit co největší tlak vzduchu pro hru vyšších tónů)
- uplatnit dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívat při hře akcent, sforzato
- dbát na jemnost nasazení slabikou „ tá “ (konkrétní a čisté nasazení bez kazu)
- dbát na správnou tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- navrhnout interpretaci v přednesové skladbě a následně ji konzultovat s učitelem
- orientovat se v notovém zápise a čtení z basového klíče
- samostatně rozšiřovat a upevňovat svůj tónový rozsah
- rozlišovat různé hudební žánry
- prezentovat se na různých školních i mimoškolních vystoupeních
- vyhledávat obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je nacvičit
- v komorní či souborové hře využívat všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- kratší přednesová skladba

6. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat správný postoj a držení nástroje při hře
- dbát na správné dýchání, využívá kapacitu plic ke hře delších pasáží
- využívat dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívat hru staccato, tenuto, portamento a legato
- využívat při hře akcent, sforzato
- samostatně zdokonalovat hru po technické stránce
- užívat jemné nasazení bez kazů
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- nastudovat samostatně drobnější přednesovou skladbu
- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- samostatně zvětšovat a upevňovat svůj tónový rozsah
- orientovat se v basovém klíči a zahrát jednoduché skladby
- orientovat se v notovém zápise
- vyhledávat sám obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je nacvičit
- podporovat svou návštěvou různé koncerty a kulturní akce v okolí
- realizovat svůj vlastní hudební projev ve studovaných přednesových skladbách
- v komorní či souborové hře využívá všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise), přednesová skladba

7. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat dynamiku pp – p – mf – f – ff včetně crescenda a decrescenda
- užívat dle svých schopností hru staccato, tenuto, portamento a legato v rychlém tempu
- používat poměrně kvalitního nasazení
- korigovat sám kvalitu tónu včetně intonace

- nastudovat přednesovou skladbu s ohledem na své schopnosti
- orientovat se v interpretaci skladeb různých hudebních stylů
- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- hrát v basovém klíči
- orientovat se dobře v notovém materiálu
- své zkušenosti a dovednosti uplatnit v KH nebo souborové (orchestrální) hře

Závěrečná zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

II. stupeň studia na ZUŠ upevňuje, zdokonaluje, prohlubuje látku 1. stupně a postupně na ni navazuje. Žák je zde seznamován s dalšími prvky hry na baskřídlovku (baryton) včetně jejich využití v praxi. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům roční individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost.

Učební osnovy

1.-2. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- orientovat se v partech při hře z listu
- orientovat se i v poměrně složitém notovém zápise
- hodnotit interpretaci skladeb různých stylových období
- dodržovat správnou péči o nástroj včetně správného výběru prostředků k jeho údržbě
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- vybrat skladbu dle svých schopností a nastudovat ji
- využívat různých barev tónu v různých skladbách
- samostatně zdokonalovat intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)

Postupová zkouška

- stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
- 1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba (nebo její část)
- hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

3.-4. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat všechny dynamiky v celém svém tónovém rozsahu
- hrát v houslovém a basovém klíči
- orientovat se i v poměrně složitém notovém zápise
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- realizovat své vlastní hudební představy
- využívat různých barev tónu v různých skladbách

- samostatně zdokonalovat intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)
- spoluvytvářet mimoškolní hudební činnost (podle svých časových možností)

Postupová zkouška 3. ročník

stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
 1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
 přednesová skladba (nebo její část)
 hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečná zkouška 4. ročník:

1 stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
 1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
 přednesová skladba (nebo její část)
 hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.15 Studijní zaměření - Hra na pozoun

Pozoun se skládá ze 3 částí z nátrubku, snižce a korpusu (neboli ozvučníku). Snižec je část nástroje který plní nejdůležitější úlohu. Má 7 poloh, které se žák musí naučit používat. Patří mezi nástroje na které musí mít žák velmi dobré předpoklady, například sluch nebo délka rukou.

Tento nástroj má ovšem velké využití nejen jako sólový nástroj. Používá se v klasickém symfonickém orchestru, dechové hudbě, v jazzu, ale také v populární hudbě.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium hry na pozoun je realizováno formou přípravného studia hry na zobcovou flétnu. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem přípravného studia hry na zobcovou flétnu (5.1.7).

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na pozoun		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr				1	1	1	1	4
	Přípravný dechový soubor								
	Velký dechový orchestr								
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C								
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na pozoun		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr	1	1	1	1	4
	Přípravný dechový soubor					
	Velký dechový orchestr					
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C					
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- z důvodu fyzických dispozic, může být 1. ročník I. stupně vyučován na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. V tomto případě plní vzdělávací obsah studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu – viz. kap. 5.1.7.
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra žesťových nástrojů se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- orientovat se v jednotlivých částech nástroje a provádět základní údržbu
- správně držet nástroj a postoj při hře
- uplatňovat základy správného dýchání
- využívat správně jazyk při nasazení tónu slabikou „ tá “
- dodržovat pravidelnost ve cvičení za dohledu rodičů
- ovládat základní polohy na snižci
- hrát noty celé, půlové a čtvrté
- hrát z paměti krátkou skladbu (lidovou píseň)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
dvě cvičení (lidové písně) z probrané látky

2. ročník

Žák se naučí

- opravit za pomoci učitele postoj při hře a držení nástroje
- dbát na správný způsob dýchání
- zvládat hru správných poloh a zrychleného přesunu ruky na snižci
- provádět správné nasazení slabikou „ tá “ (lehkost)
- hrát ve dvou dynamikách (f, p)
- využívat hru tenuto
- používat vydržovaných tónů ke zpevnění svého nátisku

- hrát z jednoduchého notového zápisu
- využívat hru pomocí legáta (svázaně) – retní vazba
- hrát z paměti krátkou skladbu (hudební paměť)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

- zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
- 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky
- 1 stupnice (dle výběru učitele) z probrané látky
- lidová píseň z paměti

3. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat správný postoj a držení nástroje
- používat správné dýchání
- provádět konkrétní nasazení slabikou „ tá “
- obohacovat hru o tři základní dynamiky p – mf – f
- provádět nasazení tenuto a staccato
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácviku (nejprve za pomoci učitele)
- orientovat se v jednoduchém notovém materiálu
- dodržovat pravidelnost ve cvičení (za občasné kontroly rodičů)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň
- zahrát z paměti krátkou skladbu (uplatnit hudební paměť)

Postupová zkouška:

- zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky, lidová píseň z paměti

4. ročník

Žák se naučí

- opravit samostatně postoj a držení nástroje
- nadechovat se správně tzv. „do břicha“ (zvětšovat kapacitu plic)
- využívat dynamiky p – mf – f a plynulého přechodu mezi nimi (crescendo, decrescendo)
- užívat hru staccato, tenuto, portamento
- hrát legáta v celém rozsahu po snižci (smíšená vazba).
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- orientovat se v notovém materiálu
- hrát v rychlejších tempech (zdokonalovat techniku hry)
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácviku (i za pomoci učitele)
- užívat větší tónový rozsah (dle individuálních schopností)
- zapojit se do komorní hry a chápat zodpovědnost za společný výkon
- prezentovat se na různých školních vystoupeních

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- kratší přednesová skladba

5. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat správný postoj a držení nástroje při hře
- využívat správné dýchání (zvětšovat kapacitu plic, snažit se pomocí bránice vytvořit co největší tlak vzduchu pro hru vyšších tónů)
- uplatnit dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívat při hře akcent, sforzato
- dbát na jemnost nasazení slabikou „ tá “ (konkrétní a čisté nasazení bez kazu)
- hrát legato v celém rozsahu s důrazem na kvalitu retní vazby
- dbát na správnou tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- navrhnout interpretaci v přednesové skladbě a následně ji konzultovat s učitelem
- orientovat se v notovém zápise
- prezentovat se na různých školních i mimoškolních vystoupeních
- vyhledávat obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je nacvičit
- v komorní či souborové hře využívat všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- kratší přednesová skladba

6. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat samostatně správný postoj a držení nástroje při hře
- dbát na správné dýchání, využívat kapacitu plic ke hře delších pasáží
- využívat dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívat hru staccato, tenuto, portamento a legato
- využívat při hře akcent, sforzato
- užívat jemné nasazení bez kazů
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- samostatně zdokonalovat hru po technické stránce
- nastudovat samostatně drobnější přednesovou skladbu
- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- orientovat se v notovém zápise
- vyhledávat samostatně obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je nacvičit
- podporovat svou návštěvou různé koncerty a kulturní akce v okolí
- realizovat svůj vlastní hudební projev ve studovaných přednesových skladbách
- v komorní či souborové hře využívá všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba

7. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat dynamiku pp – p – mf – f – ff včetně crescenda a decrescenda
- užívat dle svých schopností hru staccato, tenuto, portamento a legato v rychlém tempu
- používat poměrně kvalitního nasazení
- korigovat sám kvalitu tónu včetně intonace

- samostatně nastudovat přednesovou skladbu s ohledem na své schopnosti
- orientovat se v interpretaci skladeb různých hudebních stylů
- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- orientovat se dobře v notovém materiálu
- své zkušenosti a dovednosti uplatnit v KH nebo souborové (orchestrální) hře

Závěrečná zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

II. stupeň studia na ZUŠ upevňuje, zdokonaluje, prohlubuje látku 1. Stupně a postupně na ni navazuje. Žák je zde seznamován s dalšími prvky hry na pozoun (trombon) včetně jejich využití v praxi. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům roční individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost.

Učební osnovy

1.-2. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- orientovat se v partech při hře z listu
- orientovat se i v poměrně složitém notovém zápise
- orientovat se v tenorovém klíči
- hodnotit interpretaci skladeb různých stylových období
- správně pečovat o nástroj, správně volit prostředky k jeho údržbě
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- vybrat si skladbu dle svých schopností a nastudovat ji
- využívat různých barev tónu v různých skladbách
- samostatně zdokonalovat intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)

Postupová zkouška

- stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
- 1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba (nebo její část)
- hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

3.-4. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat všechny dynamiky v celém svém tónovém rozsahu
- hrát v tenorovém klíči
- orientovat se i v poměrně složitém notovém zápise
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- realizovat své vlastní hudební představy
- využívat různých barev tónu v různých skladbách

- zdokonalit intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)
- spoluvytvářet mimoškolní hudební činnost (podle svých časových možností)

Postupová zkouška 3. ročník

stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
 1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
 přednesová skladba (nebo její část)
 hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečná zkouška 4. ročník:

1 stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
 1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
 přednesová skladba (nebo její část)
 hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.16 Studijní zaměření - Hra na tubu

Tuba je největší dechový žesťový nástroj. Ze všech žesťových nástrojů dosahuje nejnižších tónů a proto jeho hlavní využití spočívá v basové linii. V dnešní době je využíván i k sólové hře. Notace pro tento nástroj je psaná v C a F klíči. Nástroj má velké využití v dechovém a symfonickém orchestru, kde je pro svou specifickou barvu a sílu tónu nenahraditelný.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium hry na tubu je realizováno formou přípravného studia hry na zobcovou flétnu. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem přípravného studia hry na zobcovou flétnu (5.1.7).

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na tubu		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr								
	Přípravný dechový soubor				1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr								
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C								
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na tubu		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra žesťových nástrojů					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr					
	Přípravný dechový soubor	1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr					
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C					
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- z důvodu fyzických dispozic, může být 1. ročník I. stupně vyučován na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. V tomto případě plní vzdělávací obsah studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu – viz. kap. 5.1.7.
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra žesťových nástrojů se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Komorní hra.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- orientovat se v jednotlivých částech nástroje a provádět základní údržbu
- správně držet nástroj a postoj při hře
- uplatňovat zásady správného dýchání a nasazení tenuto
- využívat správně jazyk při nasazení tónu slabikou „ tá “
- dodržovat pravidelnost ve cvičení za dohledu rodičů
- hrát noty celé, půlové a čtvrté
- zahrát z paměti krátkou skladbu (lidovou píseň)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
dvě cvičení (lidové písně) z probrané látky

2. ročník

Žák se naučí

- opravit za pomoci učitele postoj při hře a držení nástroje
- dbát na správný způsob dýchání
- provádět správné nasazení slabikou „ tá “ (lehkost)
- hrát ve dvou dynamikách (f, p)
- využívat hru tenuto
- používat vydržovaných tónů ke zpevnění svého nátisku
- hrát z jednoduchého notového zápisu

- využívat hru pomocí legáta (svázaně) s důrazem na retní vazbu
- zahrát z paměti krátkou skladbu (hudební paměť)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň

Postupová zkouška:

- zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
- 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky
- 1 stupnice (dle výběru učitele) z probrané látky
- lidová píseň z paměti

3. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat správný postoj a držení nástroje
- používat správné dýchání
- provádět konkrétní nasazení slabikou „ tá “
- obohacovat hru o tři základní dynamiky p – mf – f
- provádět nasazení tenuto a staccato
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácviku (nejprve za pomoci učitele)
- orientovat se v jednoduchém notovém materiálu
- dodržovat pravidelnost ve cvičení (za občasné kontroly rodičů)
- zazpívat správně intonačně a rytmicky jednoduchou lidovou píseň
- zahrát z paměti krátkou skladbu (uplatnit hudební paměť)

Postupová zkouška:

- zpěvem písně ověřit intonaci a rytmus
- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele) z probrané látky
- lidová píseň z paměti

4. ročník

Žák se naučí

- opravit samostatně postoj a držení nástroje
- nadechovat se správně tzv. „do břicha“ (zvětšovat kapacitu plic)
- využívat dynamiky p – mf – f a plynulého přechodu mezi nimi (crescendo, decrescendo)
- užívat hru staccato, tenuto, portamento a legato
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- orientovat se v notovém materiálu
- hrát v rychlejších tempech (zdokonalovat techniku hry)
- nalézat obtížná místa ve skladbách a hledat způsob jejich nácviku (i za pomoci učitele)
- užívat větší tónový rozsah (dle individuálních schopností)
- zapojovat se do komorní hry a chápat zodpovědnost za společný výkon
- prezentovat se na různých školních vystoupeních

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- kratší přednesová skladba

5. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat správný postoj a držení nástroje při hře
- využívat správné dýchání (zvětšovat kapacitu plic, snažit se pomocí bránice vytvořit co největší tlak vzduchu pro hru vyšších tónů)
- uplatnit dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívat při hře akcent, sforzato
- dbát na jemnost nasazení slabikou „ tá “ (konkrétní a čisté nasazení bez kazu)
- dbát na správnou tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- navrhnout interpretaci v přednesové skladbě, následně ji konzultovat s učitelem
- orientovat se v notovém zápise
- prezentovat se na různých školních i mimoškolních vystoupeních
- vyhledávat obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je nacvičit
- v komorní či souborové hře využívat všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- kratší přednesová skladba

6. ročník

Žák se naučí

- kontrolovat správný postoj a držení nástroje při hře
- dbát na správné dýchání, využívat kapacitu plic ke hře delších pasáží
- využívat dynamiku v celém svém rozsahu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- využívat hru staccato, tenuto, portamento a legato
- využívat při hře akcent, sforzato
- hrát v rychlejších tempech (zdokonalovat prstovou techniku)
- užívat jemné nasazení bez kazů
- dbát na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- nastudovat samostatně drobnější přednesovou skladbu
- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- orientovat se v notovém zápise
- vyhledávat sám obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je nacvičit
- podporovat svou návštěvou různé koncerty a kulturní akce okolí
- realizovat svůj vlastní hudební projev ve studovaných přednesových skladbách
- v komorní či souborové hře využívat všech svých dosavadních zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba

7.ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat dynamiku pp – p – mf – f – ff včetně crescenda a decrescenda
- užívat dle svých schopností hru staccato, tenuto, portamento a legato
- používat poměrně kvalitního nasazení
- korigovat samostatně kvalitu tónu včetně intonace
- nastudovat přednesovou skladbu s ohledem na své schopnosti
- orientovat se v interpretaci skladeb různých hudebních stylů

- užívat tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- orientovat se dobře v notovém materiálu
- své zkušenosti a dovednosti uplatnit v KH nebo souborové (orchestrální) hře

Závěrečná zkouška:

- 1 stupnice durová + tónický kvintakord (z probrané látky)
- 1 etuda (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

II. stupeň studia na ZUŠ upevňuje, zdokonaluje, prohlubuje látku 1. stupně a postupně na ni navazuje. Žák je zde seznamován s dalšími prvky hry na tubu včetně jejich využití v praxi. Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje žákům roční individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost.

Učební osnovy

1.-2. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- orientovat se v partech při hře z listu
- orientovat se i v poměrně složitém notovém zápise
- hodnotit interpretaci skladeb různých stylových období
- správně pečovat o nástroj, správně volit prostředky k jeho údržbě
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- vybrat skladbu dle svých schopností a nastudovat ji
- využívat různých barev tónu v různých skladbách
- samostatně zdokonalovat intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)

Postupová zkouška

- stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
- 1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
- přednesová skladba (nebo její část)
- hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

3.-4. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné dýchání
- využívat všechny dynamiky v celém svém tónovém rozsahu
- orientovat se i v poměrně složitém notovém zápise
- vysvětlit orientaci v notovém zápise svým spoluhráčům
- realizovat své vlastní hudební představy
- využívat různých barev tónu v různých skladbách
- samostatně zdokonalovat intonaci a kvalitu tónu
- nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové (orchestrální hry)
- spolupvytvářet mimoškolní hudební činnost (podle svých časových možností)

Postupová zkouška 3. ročník

stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
přednesová skladba (nebo její část)
hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečná zkouška 4. ročník:

1 stupnice durová či mollová + tónický kvintakord
1 cvičení (dle výběru učitele a předmětové komise)
přednesová skladba (nebo její část)
hra z listu (party z komorní či orchestrální hry)

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.17 Studijní zaměření Hra na kytaru

Kytara patří v současné době k nejoblíbenějším a nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Její uplatnění je velmi široké. Uplatňuje se jako nástroj sólový, doprovodný, nebo ve spojení s jinými nástroji v oblasti komorní hudby, taneční hudby, popu, rocku a jazzu. Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností v oblasti amatérské, profesionální, popřípadě i v dalším odborném studiu.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Hra na kytaru	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv EZHST modul B nebo C				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na kytaru		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv EZHST modul B nebo C	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- v předmětu hra na housle se přípravné studium vyučuje ve skupince dvou až čtyřech žáků a ostatní typy studia individuálně nebo ve skupince dvou žáků
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.

Přípravné studium I. stupně

Žáci, kteří projeví o hru na kytaru zájem jsou zařazeni do skupiny PHS. Cílem této výuky je ověřit si předpoklady žáka pro kytarovou hru. Během výuky se dbá na ověření a dále rozvoj intonace a rytmu. Dále je nutno přihlížet na manuální schopnosti, hudební paměť a stav motorických nervů. V pololetí a na konci roku se uskuteční praktické komisionální zkoušky. Na žádost rodičů nebo doporučení učitele může však žák v pololetí nebo na konci roku přejít na jiný nástroj. Vyučování ve skupině PHS je jednou týdně 45 minut.

Učební osnovy

Žák se naučí

- pojmenovat základní části nástroje
- dbát na správné držení nástroje, používat podložku levé nohy
- pojmenovat struny
- klást pečlivě prsty na hmatník a dodržovat zvolený prstoklad
- střídat prsty na melodických strunách
- a procvičovat správnou techniku stisku struny prsty levé ruky
- zahrát jednoduchou lidovou píseň
- vytvářet sluchové představy a vnímat dynamické rozdíly (piano a forte)

Komisionální ověření předpokladů pro hru na kytaru v pololetí

Podle individuálních schopností žáka:

- intonační a rytmická ozvěna
- případně zpěv písně
- předvedení držení nástroje
- ukázka hry na nástroj – cvičení na jedné struně

Komisionální ověření předpokladů pro hru na kytaru na konci školního roku

- předvedení držení nástroje
- předvedení hry ve zvoleném prstokladu
- jednoduchá lidová píseň
- vyjádření vyučujícího

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- držet správně nástroj a dbát na uvolněné postavení rukou
- používat hru *tirrando* a *appoyando*
- hrát levou rukou v I. poloze z not
- hrát akordy A, E, D v souzvuku i rozkladu
- zvládat jednoduchou formu souhry
- hrát jednoduché cvičení z paměti
- využívat vícehlas v kombinaci prstů pravé ruky
- uplatňovat melodickou, rytmickou a nástrojovou představivost
- vnímat a tříbit kvalitu hraných tónů
- spojovat notový zápis s pohotovou orientací na hmatníku

Postupová zkouška

stupnice C dur
Jiří Jirmal – libovolné cvičení
lidová píseň

2.ročník

Žák se naučí

- prakticky rozlišovat stupnice dur do 3# a vybrané kadence
- orientaci v I. poloze na všech strunách
- uplatňovat u vybraných skladeb piano, mezzoforte a forte
- hrát nejméně jednu komorní skladbu
- hrát skladbu menšího rozsahu z paměti
- využívat vícehlas v kombinaci prstů pravé ruky
- uplatňovat svým schopnostem přiměřené technické i výrazové schopnosti
- kontrolovat a uplatňovat dynamické odstínění a kvalitu hraných tónů
- přiměřeně pokročilejší hře z listu

Postupová zkouška

stupnice durová do tří #
etuda (Jiří Jirmal)
přednesová skladba nebo lidová píseň

3.ročník

Žák se naučí

- orientaci na hmatníku do V. polohy
- hrát vybrané stupnice dvouoktávové dur i moll
- hrát kadence bez hmatů barré
- doprovodit píseň
- hrát vícehlas
- používat základní tónové rejstříky, *crescendo* a *decrescendo*
- uplatňovat svým schopnostem přiměřené technické i výrazové schopnosti
- kontrolovat a uplatňovat dynamické odstínění a kvalitu hraných tónů
- interpretovat své dovednosti na veřejném vystoupení

Postupová zkouška

durová nebo mollová stupnice do čtyř # nebo jednoho b

etuda (Jiří Jirmal)
přednesová skladba případně i lidová píseň

4.ročník

Žák se naučí

- dle svých schopností používat hru legato a malé barré
- orientovat se ve vyšších polohách
- orientovat se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahrát přirozený flažolet a staccato
- provést skladbu dle předepsané dynamiky
- doprovodit píseň a melodii dle akordických značek
- samostatně zvládat systematickou domácí přípravu
- vnímat náladu skladby a vyjádřit tuto náladu elementárními výrazovými prostředky
- uplatňovat se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- cílevědomě pěstovat schopnost samostatného studia při domácí přípravě

Postupová zkouška

durová nebo mollová stupnice do pěti # nebo tří b
etuda (Carulli, Jirmal)
přednes – (Jirmal, Paganini)

5.ročník

Žák se naučí

- hrát stupnice dur i moll v rozsahu 2-3 oktáv
- používat intervalové stupnice
- soustředit svou pozornost při hře z listu a v souhře
- navrhnout a obhájit dynamický plán skladby
- naladit nástroj bez pomoci elektronické ladičky
- dovedně uplatňovat plynulou výměnu poloh
- používat hmat velké barré
- samostatně a aktivně upevňovat, rozvíjet a kultivovat získané technické a hudební dovednosti
- dbát na interpretační čistotu ve skladbách větších forem
- systematicky poznávat různé hudební žánry a stylová období
- rozumět obsahu hraných skladeb
- cílevědomě a uvědoměle pěstovat hudební představivost při studiu skladeb i při improvizaci jednoduchých doprovodů

Postupová zkouška

durová nebo mollová stupnice do pěti # nebo b
etuda (Jirmal, Carulli)
přednesová skladba (Jirmal, Carulli)

6.ročník

Žák se naučí

- hrát stupnice dur i moll v plném rozsahu
- používat melodické ozdoby
- hrát z paměti větší hudební celky
- základům improvizace
- volit vlastní výrazové prostředky
- aktivně rozvíjet technickou i výrazovou stránku hry
- aktivně rozvíjet hudební představy

- rozlišovat hlavní zásady interpretace skladeb různých stylových období a žánrů v sólové hře i souhře a doprovodech

Postupová zkouška

durová nebo mollová stupnice
 stupnice v intervalech
 kadence
 etuda (Jirmal, Carulli)
 přednesová skladba (Jirmal, Carulli)

7.ročník

Žák se naučí

- hrát plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách
- orientovat se ve složitějších rytmech
- rozlišovat zásady interpretace skladeb různých žánrů
- svědomitě sebekontrolole při práci s tónem
- aktivně, soustavně a cílevědomě upevňovat znalosti a technické dovednosti
- aplikovat, rozvíjet a posilovat vlastní tvůrčí iniciativu
- Vnímat a chápat náladu studovaných skladeb a umět ji interpretačně uplatnit a prožít
- vytvořit vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňovat své dovednosti při hře v komorních nebo souborových uskupeních

Závěrečná zkouška

durová nebo mollová stupnice
 stupnice v intervalech
 kadence
 etuda (Jirmal, Carulli)
 přednesová skladba (Jirmal, Carulli)

Závěrečná zkouška může být nahrazena absolventským vystoupením v sólové, komorní nebo souborové hře.

Základní studium II. stupně Učební osnovy

Učební osnovy doplňují, upevňují a prohlubují látku I. stupně a postupně na ni navazují. Učitel vypracuje žákům individuální studijní plány s ohledem na jejich technickou a hudební vyspělost

1. – 2. ročník

Žák se naučí

- prakticky samostatně aplikovat znalosti a dovednosti získané předchozím studiem
- přiměřeně používat legato, melodické ozdoby a pasážové běhy
- aktivně využívat průpravných cvičení, která předjímají a eliminují technické problémy studovaných skladeb
- vytvářet samostatné prstoklady obou rukou
- aplikovat a rozvíjet své improvizační dovednosti
- aplikovat a rozvíjet schopnosti pohotové hry z listu a uplatňovat je při komorní hře a při doprovodech včetně hry podle akordických značek
- veřejně interpretovat své hudební dovednosti sólově i v komorním tělese

Postupová zkouška

durová nebo mollová stupnice
etuda (Jiří Jirmal)
přednesová skladba případně i lidová píseň

3. – 4. ročník

Žák se naučí

- ovládat různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívat kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby
- bez obtíží hrát legato vzestupné i sestupné a zapojit jej do přednesu
- systematicky cvičit na nástroj
- dbát na přesnou a muzikální reprodukci na základě rozboru a pochopení autorova záměru v hrané skladbě
- udržovat rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- uplatňovat pokročilé dovednosti ve hře z listu, doprovodech, improvizaci a souhře
- vybírat přednesový repertoár dle vlastního vkusu a technických dispozic,
- veřejně interpretovat své hudební dovednosti sólově i v komorním tělese
- využívat svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu

Závěrečná zkouška

durová nebo mollová stupnice
stupnice v intervalech
kadence
etuda (Jirmal, Carulli)
přednesová skladba (Jirmal, Carulli)

Závěrečná zkouška může být nahrazena absolventským vystoupením v sólové, komorní, souborové nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.18 Studijní zaměření - Hra na elektrickou kytaru

Učební plány

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na elektrickou kytaru		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na elektrickou kytaru		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí

- dobře znát svůj nástroj a pojmenovat jeho základní části
- pojmenovat struny
- využívat ovládací prvky nástroje, připojit nástroj na kytarový zesilovač, používat korekce nastavení, kanály
- dbát na správné držení nástroje a postavení levé ruky na hmatníku
- používat techniku stisku struny prsty levé ruky
- naladit nástroj pomocí elektronické ladičky
- hrát průpravná cvičení, jednoduché melodie a doprovodné linky
- hrát pentatonickou stupnici a moll – C dur
- uplatňovat melodickou, rytmickou a nástrojovou představivost
- vnímat a korigovat kvalitu hraných tónů
- spojovat notový zápis s pohotovou orientací na hmatníku
- hrát z paměti a pěstovat smysl pro souhru při hře s doprovodem učitele nebo jiným žákem

Postupová zkouška

pentatonická stupnice a moll
etuda
jednoduchá jednohlasá melodie

2.ročník

Žák se naučí

- uplatnit střídavý úhoz trsátkem tj. dolu – nahoru
- orientovat se v I. poloze na všech strunách
- zahrát pentatonickou stupnici e moll – G dur
- využívat bluesovou stupnici
- hrát stupnici C dur v dvouoktávovém rozsahu
- hrát jednoduché figury a rify
- hrát skladbu menšího rozsahu z paměti
- aktivně, samostatně a cílevědomě prohlubovat a obohacovat technické i výrazové schopnosti
- aktivně, samostatně a cílevědomě tříbit smysl a schopnost pro dynamické odstínění a kvalitu hraných tónů
- aktivně, samostatně a cílevědomě prohlubovat dovednosti potřebné ke hře z listu a souhře

Postupová zkouška

stupnice C dur v dvouoktávovém rozsahu
etuda (technické cvičení)
přednesová skladba menšího rozsahu

3.ročník

Žák se naučí

- orientovat se na hmatníku do V. polohy
- hrát vybrané stupnice dvouoktávové dur i moll
- hrát kadence bez hmatů barré
- hrát jednoduché akordové doprovody
- ovládat hru vícehlasu
- využívat vibrato a legato
- hrát s reprodukováným doprovodem

- hrát skladbu menšího rozsahu z paměti
- aktivně, samostatně a cílevědomě prohlubovat a obohacovat technické i výrazové schopnosti
- aktivně, samostatně a cílevědomě tříbit smysl a schopnost pro dynamické odstínění a kvalitu hraných tónů

Postupová zkouška

durová a mollová stupnice v dvouoktávovém rozsahu
kadence
etuda (technické cvičení)
přednesová skladba

4.ročník

Žák se naučí

- orientovat se ve vyšších polohách
- orientovat se v notovém zápisu a tabulaturách
- využívat pentatoniky a bluesové stupnice v polohách
- hrát rozložené akordy
- vnímat náladu skladby a vyjádřit ji elementárními výrazovými prostředky
- doprovodit píseň a melodii dle akordických značek
- ovládat režim samostatné a systematické domácí přípravy
- uplatnit se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

Postupová zkouška

durová a mollová stupnice v dvouoktávovém rozsahu
kadence
etuda (technické cvičení), přednesová skladba

5.ročník

Žák se naučí

- orientovat se v církevních stupnicích a modech
- hrát stupnice dur i moll v rozsahu 2-3 oktáv
- používat specifická akordová spojení
- bez pomoci elektronické ladičky naladit nástroj
- tlumit neznělé struny a využívat tuto techniku
- používat hmat velké barré
- hrát doprovod z akordických značek
- soustředit pozornost při hře z listu a souhře
- aktivně se uplatňovat ve školních nebo mimoškolních souborech
- samostatně, systematicky a cílevědomě upevňovat, rozvíjet a kultivovat získané technické a hudební dovednosti
- rozpoznávat různé hudební žánry
- rozumět obsahu hraných skladeb
- samostatně pěstovat hudební představivost při studiu skladeb i při improvizaci jednoduchých doprovodů

Postupová zkouška

církevní stupnice v dvouoktávovém rozsahu (dórská, frygická)
kadence v barré akordech
etuda (technické cvičení), přednesová skladba

6.ročník

Žák se naučí

- hrát církevní stupnice v plném rozsahu
- používat nepravidelný úhoz trsátkem
- hrát rozklady akordů
- ovládat základy improvizace
- využívat tahání strun o půl tón – celý tón
- používat techniku „sweeping, hammer on, tapping“
- uplatňovat probírané techniky ve skladbách
- aktivně se uplatňovat ve školních nebo mimoškolních souborech
- samostatně, systematicky a cílevědomě rozvíjet technickou i výrazovou stránku hry
- samostatně pěstovat hudební představivost při studiu skladeb i při improvizaci jednoduchých doprovodů
- rozlišovat hlavní zásady interpretace skladeb různých žánrů v sólové hře i souhře a doprovodech

Postupová zkouška

církevní stupnice v dvouoktávovém rozsahu (dórská, frygická)
 kadence v barré akordech
 etuda (technické cvičení)
 přednesová skladba

7.ročník

Žák se naučí

- používat kytarové licky a speciální techniky
- orientovat se ve složitějších rytmech
- rozlišovat zásady interpretace skladeb různých žánrů
- vytvářet vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- odposlouchat hudební materiál z nahrávky
- aktivně, samostatně a cílevědomě upevňovat a rozvíjet znalosti a technické dovednosti
- aktivně, samostatně a cílevědomě rozvíjet a podněcovat svou tvořivou iniciativu
- vnímat a chápat náladu studovaných skladeb a umět ji interpretačně vyjádřit
- aktivně uplatňovat své dovednosti ve školních nebo mimoškolních souborech
- připravit odpovídající absolventské vystoupení formou absolventského koncertu nebo zkoušky

Postupová zkouška

církevní stupnice v dvouoktávovém rozsahu (dórská, frygická)
 kadence v barré akordech
 etuda (technické cvičení)
 přednesová skladba

Závěrečná zkouška může být nahrazena absolventským vystoupením v sólové, komorní, souborové nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

Učební osnovy

1. - 2. ročník

Žák se naučí

- prakticky samostatně aplikovat znalosti a dovednosti získané předchozím studiem
- interpretovat různé hudební styly
- hrát rock, blues, jazz a využívá jejich specifické prvky (mody, harmonie, frázování, techniky) a žánrové formy
- využívat průpravných cvičení, která předjímají technické problémy studovaných skladeb
- improvizovat na základě znalostí příslušných stupnic a rozkladů akordů
- rozvíjet schopnost pohotové hry z listu, kterou uplatňuje při souborové hře doprovodech včetně hry podle akordických značek
- aktivně uplatňovat své dovednosti ve školních nebo mimoškolních souborech

Postupová zkouška

durová a mollová stupnice v dvouoktávovém rozsahu, kadence
etuda (technické cvičení)
přednesová skladba

3. - 4. ročník

Žák se naučí

- využívat kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby
- improvizovat v daném stylu
- systematicky cvičit na nástroj
- dbát na přesnou a muzikální reprodukci na základě rozboru hrané skladby
- udržovat rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- uplatňovat nové dovednosti ve hře z listu, doprovodech, improvizaci a souhře
- volit přednesový repertoár dle vlastního vkusu a technických dispozic
- dle svých schopností vytvořit aranže nebo vlastní skladby
- aktivně uplatňovat své dovednosti ve školních nebo mimoškolních souborech
- využívat svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu

Postupová zkouška

církevní stupnice v dvouoktávovém rozsahu (dórská, frygická), kadence v barré
akordech, etuda (technické cvičení)
přednesová skladba

Závěrečná zkouška může být nahrazena absolventským vystoupením v sólové, komorní, souborové nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.19 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Výuka hry na bicí nástroje se na naší škole prezentuje jako významné studijní zaměření s nemalými nároky na preciznost, přesnost, kázeň a herní disciplínu. Základní dovednosti hry na bicí jsou založeny na přirozeném rytmickém cítění a dispozici pro pravidelné vnímání metra a tempa. Předpokladem pro úspěšné zvládnutí bicích nástrojů jsou vedle zájmu především talent, fyzická připravenost a cílevědomá píle. Bicí nástroje najdou široké uplatnění v mnoha hudebních žánrech a mnoha různě zaměřených hudebních formacích a orchestrech. Od hráče se tedy očekává hudební všestrannost, schopnost celistvého vnímání hudby a vytříbený smysl pro hudební kooperaci a nástrojovou souhru.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Hra na bicí nástroje	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na bicí		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra								
	Přípravný dechový orchestr								
	Malý dechový orchestr								
	Přípravný dechový soubor				1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr								
	Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C								
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na bicí		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra					
	Přípravný dechový orchestr					
	Malý dechový orchestr					
	Přípravný dechový soubor	1	1	1	1	4
	Velký dechový orchestr					
Sborový zpěv						
EZHST modul B nebo C						
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.
- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravný dechový orchestr, Malý dechový orchestr, Přípravný dechový soubor a Velký dechový orchestr se řídí vzdělávacím obsahem předmětu Souborová a orchestrální hra.

Přípravné studium I. stupně

Učební osnovy

Žák se naučí

- připravovat se na vyučování za spolupráce s rodiči
- vnímat, respektovat a využívat mechanické, zvukové a hudební vlastnosti malého bubnu
- samostatně, soustavně, systematicky a cílevědomě rozvíjet a kontrolovat své hudební citění a smysl pro rytmus
- vážit si hudebního nástroje, používat ho šetrně a pečovat o něj
- dbát na správné držení těla při hře
- soustavně zdokonalovat a kontrolovat správné držení paliček
- používat základní úhozovou techniku při hře na malý buben
- hrát základní rytmické útvary – (učitel - žák – hra na ozvěnu, otázka, odpověď)
- číst jednoduchý notový zápis
- dle svých individuálních schopností základům hry na bicí soupravu
- trpělivosti a důslednosti při osvojování nových dovedností
- samostatnému soustavnému zdokonalování a upevňování základních návyků a technik

Postupová zkouška:

např. na úrovni - J. Tuzar – cvičení č.2, 4, R. Jakouš – cvičení č. 1

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- samostatně, cílevědomě a soustavně rozvíjet své hudební cítění, rytmickou a sluchovou představivost
- upevňovat a zdokonalovat správné držení paliček (soustavně a uvědoměle podporovat přirozené a uvolněné držení)
- kontrolovat vyrovnanost úhozů obou rukou (dlouhodobý úkol)
- orientaci v jednoduchém notovém zápisu – noty osminové, šestnáctinové, trioly
- využívat krátkých notových pasáží k nácvičce tzv. „hry z listu“
- základům techniky víření
- při hře na bicí soupravu využívat techniky „položené paty“
- systematicky upevňovat, kontrolovat a poučeně využívat a zdokonalovat všechny doposud získané návyky
- zodpovědnému a svědomitému přístupu k přípravě na veřejné vystoupení (třídní besídka)

Postupová zkouška:

Výběr etud- např. na úrovni: J.Tuzar – č. 4 – 10, R.Jakouš – č. 2
L.Bellsons – str. 1

2. ročník

Žák se naučí

- hrát ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- používat trioly v kombinaci se sudými skupinkami not
- uplatňovat při hře dynamické odstíny – crescendo a decrescendo
- hrát jednoduchý příraz
- hrát tečkovaný rytmus
- odstínit sílu hry v pianu, mezzoforte a forte
- dle svých schopností aplikovat základní prvky hry na perkusní nástroje – hra na triangel, tamburínu, claves apod.
- využívat při domácím studiu k nácvičce složitějších pasáží metronom
- provádět společný nácvič s pedagogem – souhru

Postupová zkouška:

Výběr etud- např. na úrovni: J.Tuzar – č. 10 – 16, R.Jakouš – č. 3 – 4,
L.Bellsons – str. 2

3. ročník

Žák se naučí

- spolehlivě využívat při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení paliček), různé techniky hry a základní typy úderů
- orientaci v středně složitém notovém zápisu
- vnímat náladu skladby a tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- ovládá základní rytmické doprovody
- základní technice hry na melodické a perkusní nástroje
- podle svých schopností a dovedností koordinovat hru s dalšími nástroji
- přirozeně, automaticky, trvale a soustavně kontrolovat a neustále upevňovat správné držení paliček
- hrát dvojité a trojitý příraz

- samostatně a cílevědomě zdokonalovat úhozovou techniku hry na velký buben, hi-hat, činely
- hrát z listu

Postupová zkouška:

Výběr etud- např. na úrovni:

J.Tuzar – č. 16 – 20, R.Jakouš – č. 3 – 5, L.Bellsons – str. 2 – 3, C.Appice – str. 8 – 11

4. ročník

Žák se naučí

- samostatně využívat získaných návyků a dovedností k dalšímu vylepšování úhozových technik
- soustředěné souhře v souboru bicích nástrojů
- základům hry v orchestru
- základní úhozové technice hry na koncertní velký buben a párové činely
- pokročilé technice hry na malý buben
- hrát v 5/4 a 7/4 taktech
- provést rytmickou rozehrávku
- aplikovat hudební schopnosti při provedení duet, nebo trií
- využívat ke hře na soupravu bicích nástrojů doprovod CD

Postupová zkouška:

Rytmická rozehrávka

Výběr etud- např. na úrovni:

J.Tuzar – č. 20 – 30, R.Jakouš – č. 5 – 8, L.Bellsons – str. 4 – 6, D. Hassell – výběr vhodných skladeb s doprovodem CD, C.Appice – str. 11-13

5. ročník

Žák se naučí

- hrát středně náročné etudy na malý buben – (kombinace triola, synkopa, tečkovaný rytmus, dynamika, víření)
- jednoduchým doprovodem na bicí soupravu doprovodit jiný hudební nástroj
- prezentovat své dovednosti veřejně, například na třídní besídce, v rámci vystoupení orchestru
- dbát na přesnost, lehkost, a vyváženost úhozů, (kontrolovat tzv. „slabší ruku“ – u praváka levou a naopak)
- využívat koordinaci rukou a nohou při hře na bicí soupravu, lehčí cvičení hrát v rychlejším tempu
- ve spolupráci s pedagogy jiných nástrojových skupin doprovázet různé sólové nástroje, např. zobcovou a příčnou flétnu, klavír, kytaru

Postupová zkouška:

Rytmická rozehrávka

Výběr etud- např. na úrovni:

J.Tuzar – č. 30 – 45, R.Jakouš – č. 8 – 11, C.Appice – str. 14-16, L.Bellsons – str. 6 - 8 D.Hassell – výběr vhodných skladeb s doprovodem CD

6. ročník

Žák se naučí

- zahrát středně náročnou skladbu sólového charakteru na malý buben
- při nácviu hry na bicí soupravu soustředěně a soustavně podporovat dodržování tempa a přesnosti rytmu
- základní technice hry na melodické nástroje (xylofon, vibrafon) popř. tympány s

důrazem na správný postoj úhoz a rukoklady

- větší samostatnosti a důslednosti v domácí přípravě, samostatné koordinaci svědomité přípravy v závislosti na vzrůstající náročnosti studia
- používat v zájmu zdokonalování přesnosti a preciznosti ve hře na bicí soupravu nové, náročnější prvky – akcenty, paradiddle, koordinace

Postupová zkouška:

Rytmická rozehrávka

Výběr etud- např. na úrovni:

J.Tuzar – č. 56 – 61, R.Jakouš – č. 11 – 19, C.Appice – str. 17 – 21, L.Bellsons – str. 8 – 10, M.Veselý – koordinace – str 1, paradiddle str.1

D.Hassell – výběr vhodných skladeb s doprovodem CD

7. ročník

Žák se naučí

- základní technice hry na rytmičké, melodické a perkusní nástroje a jejímu využití při hře doprovodů i sólově
- používat při hře na bicí soupravu rytmičké doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- orientaci v polyrytmické struktuře
- podle potřeby a svých dispozic sám seřadit a naladit nástroj
- hře přiměřeně obtížných skladeb z listu
- samostatně pracovat s poslechem hudebních nahrávek
- osvědčit základní znalosti o vývoji bicích nástrojů
- zahrát rytmičké doprovody různých hudebních stylů na soupravu bicích nástrojů
- aplikovat samostatný hudební projev ve středně obtížných přednesových skladbách
- používat své dovednosti v komorní, souborové a orchestrální hře, samostatně volit vhodné, přiměřeně náročné skladby

Postupová zkouška:

Rytmická rozehrávka

Výběr etud- např. na úrovni:

J.Tuzar – č. 62 – 66, R.Jakouš – č. 20 – 26, C.Appice – str. 22 – 26, L.Bellsons – str. 6 – 8, M.Veselý – koordinace – str. 2,3, paradiddle str. 2,3

D.Hassell – výběr vhodných skladeb s doprovodem CD

Absolventské vystoupení - ukončení I. stupně studia.

Závěrečná zkouška může být nahrazena absolventským vystoupením v sólové, komorní, souborové nebo orchestrální hře.

Základní studium II. stupně

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- aktivně a samostatně prohlubovat učivo I. stupně, doplňovat a posilovat osvojené dovednosti a uplatňovat je na vyšší technické i umělecké úrovni
- přirozeně a s jistotou uplatnit různé druhy techniky hry
- orientaci v notovém zápise a samostatnému řešení problematiky nástrojové techniky
- nastudovat náročnější hudební skladbu pro daný nástroj a uplatnit vlastní představu o její interpretaci
- uplatnit své dovednosti v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracovat na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu

interpretace skladeb

- aplikovat dovednosti v komorní, souborové a orchestrální hře, samostatně volit vhodné a přiměřené skladby

2. ročník

Žák se naučí

- hrát z listu, číst partituru bicích nástrojů
- doprovodit hudební skupinu (band), tvořit vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- orientovat se v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- využívat své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi
- soustavně pečovat o trvalou kvalitu úhozové techniky
- při nácviu vědomě posilovat využití sebekontroly

Postupová zkouška:

Rytmická rozehrávka

Výběr etud- např. na úrovni:

J.Tuzar – č. 62 – 66, R.Jakouš – č. 20 – 26, C.Appice – str. 22 – 26, L.Bellsons – str. 6 – 8

M.Veselý – koordinace – str. 2,3, paradiddle str.2,3

D.Hassell – výběr vhodných skladeb s doprovodem CD

3. ročník

Žák se naučí

- pohotové hře z listu
- práci v souborech různých žánrů – dle svého výběru
- samostatnosti při interpretaci etud a skladeb
- samostatnému hudebnímu projevu
- zodpovědnému nácviu obtížných přednesových skladeb – dle svých individuálních schopností

4. ročník

Žák se naučí

- ovládat různé druhy techniky hry
- orientaci v notovém zápise, samostatnému rozhodování při volbě nástrojové techniky
- nastudovat náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, uplatnit vlastní představu o její interpretaci
- zapojit se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracovat na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- uplatnit své dovednosti v komorní, souborové a orchestrální hře, samostatně provádět výběr vhodných skladeb
- hrát z listu, číst partituru bicích nástrojů
- doprovodit hudební skupinu (band), tvořit vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- orientovat se v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- využívat své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi
- trvale a soustavně pečovat o udržení kvalitní úhozové techniky
- při nácviu skladeb cíleně prosazovat uplatnění důsledné sebekontroly
- pohotově hrát z listu
- pracovat v souborech různých žánrů – dle svého výběru
- uplatňovat maximální samostatnost při interpretaci etud a skladeb
- aplikovat samostatný hudební projev v interpretaci obtížných přednesových skladeb – dle individuálních schopností

- obhajovat své dovednosti prostřednictvím veřejného vystoupení
- s jistotou a osobitou interpretací přednést veřejně sólovou skladbu z not nebo z paměti

Postupová zkouška:

Rytmická rozehrávka

Výběr etud- např. na úrovni:

J.Tuzar – č. 62 – 66, R.Jakouš – č. 20 – 26, C.Appice – str. 22 – 26, L.Bellsons – str. 6 – 8

M.Veselý – koordinace – str. 2,3, paradiddle str.2,3

D.Hassell – výběr vhodných skladeb s doprovodem CD

Závěrečná zkouška může být nahrazena absolventským vystoupením v sólové, komorní, souborové nebo orchestrální hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.20 Studijní zaměření - Sólový zpěv

Lidský hlas je nejpodivuhodnější hudební nástroj. Z vnějšího světa nepotřebuje nic, žádný předmět, žádný zprostředkující mechanismus. Člověk se svým fyzickým a psychickým vybavením sám stává zároveň hráčem i samotným nástrojem.

Žádný hudební nástroj kromě lidského hlasu také nemá současně k dispozici jak výrazové prostředky hudby, tak i slovesného umění. To je důvod, proč píseň a další vokální tvorby se staly nejrozšířenějším hudebním útvarem.

Na sólový zpěv jsou přijímáni žáci se zdravým hlasem, kteří budou pod lékařským dohledem foniatra.

Žáci sólového zpěvu se na naší škole zapojují do Dětského pěveckého sboru Cantabile, do různých pěveckých komorních seskupení a vypomáhají s nahrávkami ve studiu pro hudební, taneční a výtvarný obor.

Absolventi sólového zpěvu se pak mohou uplatnit jako sóloví zpěváci na kulturních akcích, v kapelách různorodých žánrů, v různých komorních seskupeních, sborech nebo mohou pokračovat ve studiu na středních školách s hudebním zaměřením.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

*Přípravné studium není realizováno, mladší žáci plní osnovy jiného studijního zaměření.
(Např. Sborový zpěv – 5.1.20)*

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Sborový zpěv Pěvecká hlasová výchova				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Sólový zpěv		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Sborový zpěv Pěvecká hlasová výchova	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí

- vnímat a používat elementárními prvky sólového zpěvu
- uplatňovat správné a přirozené držení těla
- užívat klidné a hluboké dýchání s dodržением tří fází dechu (nádech – zadržení – výdech)
- uvolňovat bradu
- dbát na zřetelnou artikulaci (řikadla, lehké jazykolamy)
- využívat melodickou a rytmickou představivost
- (rozeznávání těžkých a lehkých dob)
- dbát na intonaci
- zachovávat přirozený hudební projev
- zpívat v dětském přípravném sboru
- pracovat v rámci úzké spolupráce: žák – učitel – rodič

Postupová zkouška:

ukázka rytmu a intonace
2 lidové písně

2. ročník

Žák se naučí

- uplatňovat rozvíjet a prohlubovat elementární prvky zpěvu
- uplatňovat správné a přirozené držení těla
- užívat klidné a hluboké dýchání
- dbát na funkční a přirozené ovládnutí mluvidel
- analyzovat a dobře pochopit zpívaný text
- dbát na správnou intonační představu a její reprodukci
- zachovávat přirozený hudební projev
- zpívat v dětském přípravném sboru
- pracovat v rámci úzké spolupráce: žák – učitel – rodič

Postupová zkouška:

ukázka rytmu a intonace
2 lidové písně

3. ročník

Žák se naučí

- aplikovat, utvrzovat a rozvíjet elementární prvky a pěvecké návyky
- soustavně dbát na správné a přirozené držení těla
- vědomě a samostatně používat a zdokonalovat klidné a hluboké dýchání
- funkčně a přirozeně ovládat mluvidla
- využívat a upevňovat sluchové a intonační dovednosti
- uplatňovat vyrovnávání rejstříků a vokálů
- analyzovat a dobře pochopit zpívaný text
- zpívat jednoduchý dvojhlas (nejlépe v terciích)
- rozlišovat dynamickou škálu p – f
- správně a rytmicky zazpívat píseň s instrumentálním doprovodem
- zachovávat přirozený hudební projev
- praktikovat a zdokonalovat zpěv z paměti
- zpívat v dětském pěveckém sboru
- pracovat v rámci úzké spolupráce: žák – učitel – rodič

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň
- 1 jednoduchá píseň umělá

4. ročník

Žák se naučí

- aplikovat, utvrzovat a rozvíjet dovednosti předchozích ročníků
- dodržovat správný pěvecký postoj
- praktikovat a dále upevňovat sluchové a intonační dovednosti
- pokročileji využívat dynamickou a agogickou škálu
- uvědoměle rozvíjet pěveckou paměť
- zdokonalovat uvědomělý přednes na základě pochopení textu
- aplikovat a rozvíjet tonální cítění
- ovládat v základech jednoduchý dvojhlas
- užívat na základní úrovni mikrofon a pracovat s ním
- zpívat nejen s instrumentálním doprovodem, ale také za doprovodu elektronických hudebních nástrojů, podkladů z CD, popř. jiných hudebních médií
- realizovat samostatný pěvecký výkon na veřejnosti
- nést zodpovědnost za společný výkon
- navštěvovat koncerty a různé kulturní akce
- zpívat v dětském pěveckém sboru
- pracovat v rámci úzké spolupráce: žák – učitel – rodič

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň
- 1 umělá píseň

5. ročník

Žák se naučí

- dbát na správný a přirozený pěvecký postoj
- chápat princip žeberně-bráničního dýchání
- nenásilně rozšiřovat a vyrovnávat hlasový rozsah dle svých individuálních možností
- praktikovat a upevňovat tonální, rytmické, tempové a výrazové cítění
- na základě textu vystihnout náladu a charakter písně
- zpívat plynulou kantilénu

- užívat a rozšiřovat svou hudební představivost
- udržet se ve dvojhlasu, popř. tříhlasu
- nést zodpovědnost za společný výkon
- dle individuálního zájmu a schopností aplikovat žánr populárního zpěvu
- pokročileji pracovat s mikrofonem
- zpívat za doprovodu akustických hudebních nástrojů, elektronických hudebních nástrojů, podkladů z CD a dalších hudebních médií
- úzce spolupracovat s EZHZT
- posilovat svůj hudební rozvoj návštěvou koncertů a různých kulturních akcí
- respektovat základní zásady hlasové hygieny
- zpívat v dětském pěveckém sboru
- pracovat v rámci úzké spolupráce: žák – učitel – rodič

Postupová zkouška:

1 lidová píseň z probrané látky

1 píseň z probrané látky dle zaměření (umělá nebo populární píseň na mikrofon za doprovodu z CD přehrávače nebo jiných hudebních médií)
(z toho jedna z paměti)

6.ročník

Žák se naučí

- aplikovat a zdokonalovat žeberně-brániční dýchání a uvědoměle budovat dechovou oporu
- samostatně a soustavně rozvíjet pěveckou techniku
- dbát na měkké a opřené nasazení tónu a plynulou kantilénu
- přiměřeně svým možnostem a zkušenostem vystihnout náladu a charakter písně
- upevňovat si hlas v celé své hlasové poloze
- zpívat náročnější písně lidové i umělé
- soustavně se věnovat samostatné domácí přípravě
- pokročileji pracovat s mikrofonem
- praktikovat a zdokonalovat zpěv za doprovodu elektronických hudebních nástrojů, podkladů z CD a dalších hudebních médií
- spolupracovat s EZHZT
- uplatnit pěvecký výkon v klasickém, populárním a komorním zpěvu
- posilovat svůj hudební rozvoj návštěvou koncertů a různých kulturních akcí
- dodržovat pravidla hlasové hygieny
- zpívat v dětském pěveckém sboru nebo v jiném komorním seskupení
- pracovat v rámci úzké spolupráce: žák – učitel – rodič

Postupová zkouška:

1 lidová píseň z probrané látky

1 píseň z probrané látky dle zaměření (umělá nebo populární píseň na mikrofon za doprovodu z CD přehrávače nebo jiných hudebních médií)
(z toho jedna z paměti)

7. ročník

Žák se naučí

- uvědoměle používat žeberně-brániční dýchání
- uplatňovat a soustavně rozvíjet pěveckou techniku a plynulou kantilénu
- upevňovat si hlas v celé hlasové poloze
- samostatně studovat pěvecké party
- usilovat o vystižení nálady a charakteru písně
- pokročileji pracovat s mikrofonem

- praktikovat a zdokonalovat zpěv za doprovodu elektronických hudebních nástrojů, podkladů z CD a dalších hudebních médií
- uplatnit pěvecký výkon v klasickém, popřípadě populárním, komorním nebo sborovém zpěvu
- spolupracovat s EZHZT
- posilovat svůj hudební rozvoj návštěvou koncertů a různých kulturních akcí
- dodržovat pravidla hlasové hygieny
- zpívat v dětském pěveckém sboru nebo v jiném komorním seskupení
- pracovat v rámci úzké spolupráce: žák – učitel – rodič

Závěrečná zkouška:

1 lidová píseň v náročnější úpravě

1 píseň z probrané látky dle zaměření (umělá nebo populární píseň na mikrofon za doprovodu z CD přehrávače nebo jiných hudebních médií)

(z toho jedna z paměti)

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólovém klasickém, populárním nebo sborovém zpěvu.

Základní studium II. stupně

Žák ve II. stupni studia na ZUŠ navazuje na znalosti získané z I. stupně studia. Uplatňuje správné žeberně-brániční dýchání, zdokonaluje pěveckou techniku, je veden k samostatné práci, dodržuje hlasovou hygienu, je schopen samostatného pěveckého výkonu v klasickém, popřípadě populárním, komorním a sborovém zpěvu.

Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- používat správné žeberně-brániční dýchání
- pracovat s hlasem v celém svém rozsahu
- samostatně uplatňovat zásady hlasové hygieny
- zpívat plynulou kantilénu
- rozlišovat frázování klasického a populárního zpěvu
- orientovat se v hudebním zápisu i textu
- samostatně pracovat na obtížnějších skladbách
- kultivovaně interpretovat vokální sklady různých stylových období
- uvědoměle rozlišovat dynamiku a agogiku
- ovládat práci s mikrofonem
- praktikovat a zdokonalovat populární zpěv za pomoci elektronických hudebních nástrojů, podkladů z CD nebo jiných hudebních médií
- uplatnit samostatný pěvecký výkon v klasickém, popřípadě populárním, komorním a sborovém zpěvu
- posilovat svůj hudební rozvoj návštěvou koncertů a různých kulturních akcí

Postupová zkouška 1. ročník:

1 lidová píseň ve složitější úpravě

1 náročnější píseň umělá

1 skladba různorodého stylového žánru, popř. 1 populární píseň za doprovodu elektronických hudebních nástrojů, CD nebo jiných hudebních médií

2. ročník

Žák se naučí

- používat správné žeberně-brániční dýchání
- pracovat s hlasem v celém svém rozsahu
- samostatně uplatňovat zásady hlasové hygieny
- zpívat plynulou kantilénu
- rozlišovat frázování klasického a populárního zpěvu
- orientovat se v hudebním zápisu i textu
- samostatně pracovat na obtížnějších skladbách
- kultivovaně interpretovat vokální sklady různých stylových období
- uvědoměle rozlišovat dynamiku a agogiku
- ovládat práci s mikrofonem
- praktikovat a zdokonalovat populární zpěv za pomoci elektronických hudebních nástrojů, podkladů z CD nebo jiných hudebních médií
- uplatnit samostatný pěvecký výkon v klasickém, popřípadě populárním, komorním a sborovém zpěvu
- posilovat svůj hudební rozvoj návštěvou koncertů a různých kulturních akcí

Postupová zkouška 2. ročník:

1 lidová píseň ve složitější úpravě

1 náročnější píseň umělá (může být i árie)

1 skladba různorodého stylového žánru, popř. 1 populární píseň za doprovodu elektronických hudebních nástrojů, CD nebo jiných hudebních médií

3. ročník

Žák se naučí

- používat správné žeberně-brániční dýchání
- pracovat s hlasem v celém svém rozsahu
- samostatně uplatňovat zásady hlasové hygieny
- zpívat plynulou kantilénu
- rozlišovat frázování klasického a populárního zpěvu
- orientovat se v hudebním zápisu i textu
- samostatně pracovat na obtížnějších skladbách
- kultivovaně interpretovat vokální sklady různých stylových období
- uvědoměle rozlišovat dynamiku a agogiku
- ovládat práci s mikrofonem
- praktikovat a zdokonalovat populární zpěv za pomoci elektronických hudebních nástrojů, podkladů z CD nebo jiných hudebních médií
- uplatnit samostatný pěvecký výkon v klasickém, popřípadě populárním, komorním a sborovém zpěvu
- posilovat svůj hudební rozvoj návštěvou koncertů a různých kulturních akcí

Postupová zkouška 3. ročník:

1 lidová píseň ve složitější úpravě

1 píseň z období baroka, klasicismu nebo romantismu

1 skladba různorodého stylového žánru, popř. 1 populární píseň za doprovodu elektronických hudebních nástrojů, CD nebo jiných hudebních médií

4. ročník

Žák se naučí

- používat správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracovat
- samostatně uplatňovat zásady hlasové hygieny
- používat vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu

- zpívat plynulou kantilénu, správně frázovat, orientovat se v hudebním zápise i textu
- využívat dynamickou a agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem zpívané skladby
- uplatnit samostatný pěvecký výkon v klasickém, popřípadě populárním, komorním a sborovém zpěvu
- samostatně pracovat při korepetici
- profilovat se podle svého zájmu a preferencí

Závěrečná zkouška:

1 lidová píseň v náročnější úpravě

1 umělá píseň z období baroka, klasicismu, romantismu nebo 20. století

1 skladba různého stylového žánru

(z toho jedna z paměti)

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólovém klasickém, populárním nebo sborovém zpěvu.

Pěvecká hlasová výchova - viz. učební osnovy Sborový zpěv – 5.1.21

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Sborový zpěv – 5.1.21

5.1.21 Studijní zaměření – Sborový zpěv

Zpěv je nejrozšířenějším a nejpřirozenějším hudebním projevem člověka. Sborový zpěv má navíc všechny přednosti kolektivní činnosti. Především učí jedince podřizovat se celku, vede k vzájemné odpovědnosti členů kolektivu, podněcuje k hlubšímu vnímání emocionálních zážitků, potlačuje psychické, fyzické a sociální rozdíly mezi jedinci tím, že před všechny staví stejné úkoly, umožňuje dětem a mládeži interpretovat díla nejrozmanitějších epoch, stylů a žánrů a tím přispívá k rozvoji jejich hudebního citění a rozhledu.

Žák se učí vystupovat na veřejnosti, zvládat trému, komunikaci a pohotovosti při pobytu v cizím prostředí a improvizaci v nezvyklých situacích. Díky přehlídkám, soutěžím či výměnným pobytům s jinými sbory se učí posuzovat i jiné provedení písně a sborové literatury, komunikovat a pohybovat se v cizím prostředí.

Se sborem pracuje učitel – sbormistr, který vykonává i funkci hlasového pedagoga. Neodmyslitelnou součástí výuky je práce korepetitora, který se sborem pracuje soustavně a doplňuje práci sbormistra.

Žáci se učí odpovědnosti ke kolektivu, soutěživosti, jednat ve věkově různorodém kolektivu, prosadit se, ale i přizpůsobit se. Žák ví, že nestačí jen dobrý vztah k hudbě a ke kamarádům, ale že sborovému zpívání je třeba věnovat i hodně svého volného času.

Důležitý je společenský význam sborového zpěvu spočívající ve veřejné činnosti pěveckého sboru.

Velký význam pro dobré fungování sboru má vytvoření a rozvíjení podmínek, které pěstují pěkné vztahy mezi dětmi, přátelství, vzájemnou pomoc a v neposlední řadě důvěru v pedagogické vedení. Častý kontakt s rodiči zpěváků je také nutný, protože jsou to právě oni, kdo podporují své děti a měli by být o činnosti ve sboru pravidelně informováni.

V každém hlase je určen vedoucí žák, který se stará o svou hlasovou skupinu. Mladším pomáhá s nácvikem repertoáru, stará se o to, aby všichni měli do výuky připravené noty, dále vypomáhá na koncertech a vystoupeních.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Sborový zpěv	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Sborový zpěv	1	1	1	2	2	2	2	11
Pěvecká hlasová výchova					1	1	1	3
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	4	3	3	19

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Sborový zpěv	1	1	1	1	4
Pěvecká hlasová výchova	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- vyučovaný předmět sborový zpěv může být vyučován v rozsahu 1 – 3 hodinové dotace, vždy však podle možností školy
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do předmětu pěvecká hlasová výuka dříve, než je uvedeno v učebním plánu

Přípravné studium I. stupně

Výuka přípravného sborového zpěvu probíhá v přípravných sborech a dle fyziologických a hlasových předpokladů žáka, na ní pak navazuje výuka sólového zpěvu nebo hlavní Dětský pěvecký sbor Cantabile. Jednotlivé sbory mohou mít, dle vnitřních potřeb školy, různé pracovní názvy.

Cílem přípravného sborového zpěvu (PSZ) je osvojit si základní prvky hlasové a pěvecké techniky, postupně poznávat problematiku sborového zpívání, seznámit žáky se základními teoretickými poznatky z oblasti intonace, dynamiky, rytmu, hry na Orffovy nástroje a psané podoby zpěvu – not. Současně se učí reagovat na základní dirigentská gesta sbormistra. Děti se začínají učit veřejně představovat svoji práci.

Přípravné studium je ukončeno závěrečnou zkouškou, která může být realizována formou veřejného vystoupení. Zároveň je možné tuto zkoušku uznat jako přijímací zkoušku pro studium základního studia I. stupně.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné a přirozené držení těla při zpěvu
- hospodařit s dechem
- zachovávat přirozenost hlasu v celém svém rozsahu, nepřepínat síly
- uplatňovat správnou artikulaci
- využívat základní pěvecké prvky (nasazení tónu, hlavový tón, čistá intonace)
- rozlišovat základní dynamiku, agogiku, legatový zpěv
- rozlišovat a jednoduše zpívat vícehlas
- zpívat z paměti
- reagovat na základní dirigentská gesta

Ročníková zkouška je nahrazena účastí žáka na veřejném vystoupení sboru.

Nedílnou součástí sborového zpěvu je úzká komunikace učitele s žáky a jejich rodiči. Snahou je co nejvíce zapojit rodiče do činnosti sboru.

2. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné a přirozené držení těla při zpěvu
- hospodařit s dechem
- zachovávat přirozenost hlasu v celém svém rozsahu, nepřepínat síly
- uplatňovat správnou artikulaci
- využívat základní pěvecké prvky (nasazení tónu, hlavový tón, čistá intonace)
- rozlišovat základní dynamiku, agogiku, legatový zpěv
- rozlišovat a jednoduše zpívat vícehlas
- zpívat z paměti
- reagovat na základní dirigentská gesta

Ročníková zkouška je nahrazena účastí žáka na veřejném vystoupení sboru.

Nedílnou součástí sborového zpěvu je úzká komunikace učitele s žáky a jejich rodiči. Snahou je co nejvíce zapojit rodiče do činnosti sboru.

3. ročník

Žák se naučí

- dbát na správné a přirozené držení těla při zpěvu
- hospodařit s dechem
- zachovávat přirozenost hlasu v celém svém rozsahu, nepřepínat síly
- uplatňovat správnou artikulaci
- využívat základní pěvecké prvky (nasazení tónu, hlavový tón, čistá intonace)
- rozlišovat základní dynamiku, agogiku, legatový zpěv
- rozlišovat a jednoduše zpívat vícehlas
- zpívat z paměti
- reagovat na základní dirigentská gesta

Ročníková zkouška je nahrazena účastí žáka na veřejném vystoupení sboru.

Nedílnou součástí sborového zpěvu je úzká komunikace učitele s žáky a jejich rodiči. Snahou je co nejvíce zapojit rodiče do činnosti sboru.

4. ročník

Žák se naučí

- dodržovat intonačně čistý pěvecký přednes
- kontrolovat kvalitu hlasové techniky, měkké nasazení tónu
- využívat dechové opory a rozšiřovat její kvalitu
- zvládat v základech střídavé dýchání
- zachovávat výrazový a umělecký přednes
- na základě svých možností rozšiřovat hlasový rozsah
- základním způsobem používat falzet (chlapci)
- aplikovat dynamickou pružnost zpěvu
- vyrovnávat hlasový rejstřík a vokály
- orientovat se v notovém zápise
- zpívat ve vícehlasu
- interpretovat písně a capella i s doprovodem
- zpívat jednoduché písně z listu
- zpívat z paměti

Ročníková zkouška je nahrazena účastí žáka na veřejném vystoupení sboru.

Nedílnou součástí sborového zpěvu je úzká komunikace učitele s žáky a jejich rodiči. Snahou je co nejvíce zapojit rodiče do činnosti sboru.

5. ročník

Žák se naučí

- dodržovat intonačně čistý pěvecký přednes
- kontrolovat kvalitu hlasové techniky, měkké nasazení tónu
- využívat dechové opory a rozšiřovat její kvalitu
- zvládat v základech střídavé dýchání
- zachovávat výrazový a umělecký přednes
- na základě svých možností rozšiřovat hlasový rozsah
- základním způsobem používat falzet (chlapci)
- aplikovat dynamickou pružnost zpěvu
- vyrovnávat hlasový rejstřík a vokály
- orientovat se v notovém zápise
- zpívat ve vícehlasu
- interpretovat písně a capella i s doprovodem
- zpívat jednoduché písně z listu
- zpívat z paměti

Ročníková zkouška je nahrazena účastí žáka na veřejném vystoupení sboru.

Nedílnou součástí sborového zpěvu je úzká komunikace učitele s žáky a jejich rodiči. Snahou je co nejvíce zapojit rodiče do činnosti sboru.

6. ročník

Žák se naučí

- dodržovat intonačně čistý pěvecký přednes
- kontrolovat kvalitu hlasové techniky, měkké nasazení tónu
- využívat dechové opory a rozšiřovat její kvalitu
- zvládat v základech střídavé dýchání
- zachovávat výrazový a umělecký přednes
- na základě svých možností rozšiřovat hlasový rozsah
- základním způsobem používat falzet (chlapci)
- aplikovat dynamickou pružnost zpěvu
- vyrovnávat hlasový rejstřík a vokály
- orientovat se v notovém zápise
- zpívat ve vícehlasu
- interpretovat písně a capella i s doprovodem
- zpívat jednoduché písně z listu
- zpívat z paměti

Ročníková zkouška je nahrazena účastí žáka na veřejném vystoupení sboru.

Nedílnou součástí sborového zpěvu je úzká komunikace učitele s žáky a jejich rodiči. Snahou je co nejvíce zapojit rodiče do činnosti sboru.

7. ročník

Žák se naučí

- používat dechové techniky, měkké nasazení tónu, správnou artikulaci a další kvality hlasové kultury
- využívat rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnávat hlasové rejstříky
- čistě intonovat svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- orientovat se v partituře
- pracovat s dynamikou a agogikou
- rozeznávat různé styly a žánry a interpretovat je

- s jistotou reagovat na dirigentská gesta

Absolventská zkouška je nahrazena účasti žáka na veřejném vystoupení sboru.

Základní studium II. stupně

Ve II. stupni studia žák navazuje na získané znalosti a dovednosti z I. stupně. Zdokonaluje svůj pěvecký projev, zvládá různé pěvecké techniky. Umí vystihnout charakter skladeb různých slohových období. Zdokonaluje se ve zpěvu a capella. Dokáže interpretovat skladbu z paměti,

Zvládá orientaci v partituře. Žák umí vystupovat na veřejnosti, dokáže se pohybovat v cizím prostředí při výměnných koncertech a zahraničních zájezdech. Při společných koncertech, soutěžích a festivalech dokáže posoudit a porovnat výkony jiných sborů.

Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí

- provádět a zdokonalovat měkké a opřené nasazení tónu
- užívat a zdokonalovat dechovou oporu, žeberně- brániční dýchání, střídavé dýchání, prodlužování hudebních frází
- provádět a procvičovat intonační skoky, rytmické obměny, legáto, staccato, glisando
- provádět vyrovnávání vokálů
- rozlišovat dynamiku a agogiku
- vcítit se do obsahu zpívané skladby
- praktikovat a zdokonalovat zpěv z listu s jednodušším obsahem
- spolupracovat s ostatními a pomáhat mladším

2.ročník

Žák se naučí

- provádět a stále zdokonalovat měkké a opřené nasazení tónu
- užívat a zdokonalovat dechovou oporu, žeberně- brániční dýchání, střídavé dýchání, prodlužování hudebních frází
- provádět a procvičovat intonační skoky s jistotou, rytmické obměny, legáto, staccato, glisando
- pracovat na vyrovnávání vokálů
- rozlišovat dynamiku a agogiku
- vcítit se do obsahu zpívané skladby
- praktikovat a zdokonalovat zpěv z listu vybraných pasáží snadnějšího charakteru
- spolupracovat s ostatními a pomáhat mladším

3.ročník

Žák se naučí

- provádět a stále zdokonalovat měkké a opřené nasazení tónu
- užívat a zdokonalovat dechovou oporu, žeberně- brániční dýchání, střídavé dýchání, prodlužování hudebních frází
- provádět a procvičovat intonační skoky s jistotou, rytmické obměny, legáto, staccato, glisando
- pracovat na vyrovnávání vokálů
- rozlišovat dynamiku a agogiku
- vcítit se do obsahu zpívané skladby

- praktikovat zpěv z listu vybraných pasáží
- spolupracovat s ostatními a pomáhat mladším

4.ročník

Žák se naučí

- využívat vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- uplatňovat návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace)
- ovládat intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem
- zpívat z listu jednodušší skladby
- aktivně a zodpovědně spolupracovat s ostatními

Absolventská zkouška je nahrazena účastí žáka na veřejném vystoupení sboru.

Pěvecká hlasová výchova - nebo Komorní zpěv

Cílem tohoto předmětu je zdokonalování pěvecké techniky, pěstování správných hlasových návyků včetně hlasové hygieny, rozvíjení harmonického citění u zpěváků. Odborné vedení hlasu respektuje fyziologický vývoj hlasu i hlasovou individualitu každého žáka.

Výuka probíhá formou práce s jednotlivými hlasovými skupinami nebo formou dělených zkoušek, při kterých se žáci blíže seznamují se svým vokálním partem. Výuku vede hlasový pedagog nebo sbormistr.

Základní studium I. stupně Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí

- dbát na správné a přirozené držení těla při zpěvu
- hospodařit s dechem
- zachovávat přirozenost hlasu v celém svém rozsahu, nepřepíná síly
- reaguje na základní dirigentská gesta

2.ročník

Žák se naučí

- dbát na správné a přirozené držení těla při zpěvu
- hospodařit s dechem
- zachovávat přirozenost hlasu v celém svém rozsahu, nepřepíná síly
- zpěvu z paměti
- reagovat na základní dirigentská gesta

3.ročník

Žák se naučí

- dbát na správné a přirozené držení těla při zpěvu
- hospodařit s dechem
- zachovávat přirozenost hlasu v celém svém rozsahu, nepřepíná síly
- snažit se o správnou artikulaci
- zpívat se správnou intonací a dodržovat rytmické hodnoty dle notového zápisu
- snažit se o volný zpěv s dechovou oporou

- využívat základní pěvecké prvky (nasazení tónu, hlavový tón)
- rozlišovat základní dynamiku, agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu
- připravovat se na vícehlas
- zpěvu z paměti
- reagovat na základní dirigentská gesta

4.ročník

Žák se naučí

- hospodařit s dechem, zvládat v základech střídavé dýchání
- snažit se dodržovat intonačně čistý pěvecký přednes
- dbát na správnou výslovnost textu
- na základě svých možností rozšiřovat hlasový rozsah
- snažit se o volný zpěv s dechovou oporou
- využívat základní pěvecké prvky (nasazení tónu, hlavový tón,)
- rozlišovat základní dynamiku, agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu
- orientovat se v notovém zápise
- zpívat z paměti
- reagovat na základní dirigentská gesta

5.ročník

Žák se naučí

- rozvíjet intonačně čistý pěvecký přednes
- nadechovat se do bránice a postupně rozvíjet jistotu dechové opory
- zvládat v základech střídavé dýchání
- na základě svých možností rozšiřovat hlasový rozsah
- aplikovat dynamické prostředky do písni
- dbát na správnou výslovnost a porozumění textu
- orientovat se v notovém zápise
- zpívat v dvojhlasu až tříhlasu
- interpretovat jednodušší lidovou nebo umělou píseň a capella i s doprovodem
- zpívat jednoduché pasáže z listu
- zpívat z paměti

6.ročník

Žák se naučí

- dodržovat intonačně čistý pěvecký přednes
- kontrolovat kvalitu hlasové techniky, snažit se o měkké nasazení tónu
- využívat dechové opory a snažit se rozšiřovat její kvalitu
- zvládat střídavé dýchání
- zachovávat výrazový a umělecký přednes
- na základě svých možností rozšiřovat hlasový rozsah
- aplikovat dynamickou pružnost zpěvu
- vyrovnávat hlasový rejstřík a vokály
- orientovat se v notovém zápise s jistotou
- zpívat ve vícehlasu
- interpretovat písně a capella i s doprovodem
- zpívat jednoduché písně z listu
- zpívat z paměti

7.ročník

Žák se naučí

- používat dechové techniky, měkké nasazení tónu, správnou artikulaci a další kvality hlasové kultury
- využívat rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnávat hlasové rejstříky
- čistě intonovat svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- orientovat se v partituře
- pracovat s dynamikou a agogikou
- rozeznávat různé styly a žánry a interpretovat je

Základní studium II. stupně Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí

- provádět a zdokonalovat měkké a opřené nasazení tónu
- užívat a zdokonalovat dechovou oporu, žeberně- brániční dýchání, střídavé dýchání, prodlužování hudebních frází
- provádět a procvičovat intonační skoky, rytmické obměny, legáto, staccato, glisando
- provádět vyrovnávání vokálů
- rozlišovat dynamiku a agogiku
- vcítit se do obsahu zpívané skladby
- praktikovat a zdokonalovat zpěv z listu s jednodušším obsahem

2.ročník

Žák se naučí

- provádět a stále zdokonalovat měkké a opřené nasazení tónu
- užívat a zdokonalovat dechovou oporu, žeberně- brániční dýchání, střídavé dýchání, prodlužování hudebních frází
- provádět a procvičovat intonační skoky s jistotou, rytmické obměny, legáto, staccato, glisando
- pracovat na vyrovnávání vokálů
- rozlišovat dynamiku a agogiku
- vcítit se do obsahu zpívané skladby
- praktikovat a zdokonalovat zpěv z listu vybraných pasáží snadnějšího charakteru

3.ročník

Žák se naučí

- provádět a stále zdokonalovat měkké a opřené nasazení tónu
- užívat a zdokonalovat dechovou oporu, žeberně- brániční dýchání, střídavé dýchání, prodlužování hudebních frází
- provádět a procvičovat intonační skoky s jistotou, rytmické obměny, legáto, staccato, glisando
- pracovat na vyrovnávání vokálů
- rozlišovat dynamiku a agogiku
- vcítit se do obsahu zpívané skladby
- praktikovat zpěv z listu vybraných pasáží

4.ročník

Žák se naučí

- využívat vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- uplatňovat návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace)
- ovládat intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem
- zpívat z listu jednodušší skladby
- aktivně a zodpovědně spolupracovat s ostatními

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Sólový zpěv – 5.1.20

5.1.22 Studijní zaměření - Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba - EZHZT (Moduly A, B, C – samostatné vyučovací předměty)

Vzdělávací zaměření **Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba** je vzdělávacím zaměřením, které reaguje na neustálý vývoj hudebních nástrojů a hudební tvorby a proměnu přístupů k zvukové tvorbě jako jednoho z druhů umění. Vzdělávací obsah tohoto vzdělávacího zaměření je v oblasti Hudební interpretace a tvorba uspořádán **modulárně**, což umožňuje zařazení těchto modulů i do jiných studijních zaměření vzniklých na úrovni ŠVP. Oblast Recepce a reflexe hudby (Nauka o hudbě), je pak naplňována stejnými očekávanými výstupy jako u ostatních vzdělávacích zaměření.

Povinné moduly tvoří tři samostatné a zároveň vnitřně propojené celky:

- A - Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN) a jejich ovládání*
- B - Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku (TZZRZ)*
- C - Tvorba hudby prostřednictvím ICT (ZHPICT)*

V tomto studijní zaměření pak vznikají z jednotlivých modulů jednotlivé předměty

Cílem studijního zaměření EZHZT je vychovat poučené posluchače a odborníky, kteří budou ovládat přístroje a nástroje tvorby nejen po stránce technické, ale hlavně budou schopni čerpat a stavět tyto své znalosti na základě hudebních zákonitostí, při postupném naplňování tří základních kompetencí, definovaných v RVP:

- Práci s bohatou knihovnou poslechového materiálů se žáci naučí hledat společné a rozdílné znaky v dílech, naučí se rozeznávat kvalitu a sami ji užívat
- Výukou ve skupinkách si žáci osvojí důležité osobnostně sociální dovednosti, naučí se například vzájemnému respektu, umění diskutovat, naslouchat druhým, definovat své vlastní myšlenky, vysvětlit a obhájit své názory, hlásit se k zodpovědnosti za společné dílo
- Díky práci s mnoha audiovizuálními a multimediálními díly (přičemž mnohé z nich si žáci sami aktivně tvoří) získají žáci vztah ke kultuře a umění obecně, dokážou si umění vážít a naučí se je uchovávat pro další generace

Předpokládá se, že žák prochází nejprve v prvních dvou ročnících obecným či hudebním přípravným studiem (není to však podmínkou). První tři ročníky studia I. stupně se žák zaměřuje převážně na modul A, aby v dalším studiu modulů B a C dokázal používat EKN jako editační nástroj a zdroj signálu pro vlastní nahrávání a prezentaci audio a MIDI dat.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Hra na EKN	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na EKN	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	3,5
Zpracování a reprodukce zvuku	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	4,5
Tvorba hudby prostřednictvím ICT	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	4,5
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	17,5

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na EKN	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Zpracování a reprodukce zvuku	1	1	1	1	4
Tvorba hudby prostřednictvím ICT	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2,5	2,5	2,5	2,5	10

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- výuka všech předmětů probíhá individuálně nebo ve skupince 2 - 4 žáků
- výběr a volbu předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.

Přípravné studium I. stupně Přípravné hudební studium (PHS)

Žáci, kteří projeví dostatečné komunikační, intonační a rytmické předpoklady pro studium na ZUŠ, projdou úspěšně výběrem a projeví zájem o hru na konkrétní nástroj, mohou být už od začátku přípravného studia zařazeni do výuky skupinky PHS.

Učební osnovy:

Žák se naučí

- základním způsobem obsluhovat nástroj a jeho základními funkce (bezpečnost při obsluze nástroje, zapnutí a vypnutí, volume)
- dbát na správné sezení a postavení rukou při hře
- za aktivní pomoci rodičů se pravidelně a svědomitě věnovat domácí přípravě
- rytmizovat a deklamovat říkadla a zpívat jednoduché lidové písně

Komisionální ověření předpokladů pro studium EZHZT:

2 jednoduché lidové písně v rozsahu pěti tónů pravou rukou
ověření intonačních a rytmických předpokladů pomocí zpěvu lidových písní

I.stupeň základního studia:

A - Hra na EKN

EKN jsou hudební nástroje, fungující na základě elektronicky vytvářeného zvuku. Do této skupiny nástrojů patří například klávesové nástroje s automatickou doprovodnou jednotkou, syntetizéry, pracovní stanice (workstation), digitální piana atd.

Využití specifických vlastností těchto nástrojů umožňuje rozvíjet nejen interpretační dovednosti žáka, ale i jeho harmonickou představivost, hudební paměť, polyfonní cítění, smysl pro metrum a orientaci v různých hudebních žánrech a stylech.

Hra na EKN poskytuje

- širokou nabídku uplatnění v rámci individuální i skupinové interpretace
- ve spojení s PC a hudebním softwarem přináší řadu nových možností od vytvoření zcela nových zvukových barev, aranžování až po využití nových moderních kompozičních metod
- umožňuje podle schopností a zájmů žáka uplatnit se jak v amatérské, tak v profesionální činnosti

Učební osnovy:

1.ročník

Žák se naučí

- s pomocí rodičů provádět pečlivou a pravidelnou domácí přípravu
- uplatňovat a tříbit správné návyky při hře na nástroj (správné sezení, držení rukou)
- ovládat a používat další funkce nástroje (volba zvuku a stylu, tempo, funkce start – stop, synchro start)
- rozumět notaci v houslovém klíči a základním akordovým značkám
- aplikovat základní orientaci na klaviatuře
- využívat při hře s automatickým doprovodem jednorstvý automatický doprovod
- používat a procvičovat hudební paměť (pomocí jednoduchých lidových písní)

Postupová zkouška:

1 jednoduchá skladba nebo lidová píseň zahraná klavírním způsobem (bez organizátoru času)

1 jednoduchá skladba nebo lidová píseň s jednorstvým automatickým doprovodem
lidová píseň C – G pravou rukou

2.ročník

Žák se naučí

- s pomocí rodičů provádět pečlivou a pravidelnou domácí přípravu
- soustavně aplikovat, upevňovat, podporovat a tříbit získané návyky (sezení, držení rukou)
- ovládat a používat další funkce nástroje (Fill – in, intro – ending, OTS – dle technického vybavení nástroje)
- využívat při hře nahraný podklad
- používat základy notace v basovém klíči, rychleji číst noty v houslovém klíči
- uplatnit vyšší dovednost hry z not
- uplatňovat posílenou schopnost orientace na klaviatuře
- uplatňovat jednoduché základní dovednosti prstové techniky (hra legato a staccato, počátky hry stupnic)
- dle svých schopností nahrazovat jednorstvý automatický doprovod režimem Fingered
- číst a chápat další akordové značky a hrát podle nich
- orientovat se v základní dynamice (f, p)
- používat a zdokonalovat intonační a sluchovou sebekontrolu
- používat a rozvíjet svoji hudební paměť při hře lidových písní
- aktivně se účastnit třídních předehrávek
- s podporou rodičů vyhledávat a navštěvovat kulturní akce

Postupová zkouška:

1 dur. stupnice probraným způsobem

1 jednoduchá skladba nebo lidová píseň zahraná klavírním způsobem (bez organizátoru času)

1 jednoduchá skladba nebo lidová píseň s automatickým doprovodem
transpozice jednoduché píseň C – H pravou rukou podle sluchu

3.ročník

Žák se naučí

- pravidelně se připravovat do vyučování za občasného dohledu rodičů
- praktikovat a dále rozvíjet získané hráčské návyky a posilovat jejich kvalitu
- číst noty v houslovém i basovém klíči
- aplikovat a tříbit prstovou techniku s ohledem na svoje individuální schopnosti
- používat složitější rytmické útvary (noty s tečkou, trioly, synkopy)
- hrát s automatickým doprovodem v režimu Fingered
- používat další akordové značky (dur., moll.)
- využívat další funkce nástroje (Dual, Split)
- využívat dle možností daného nástroje dynamiku při hře (f, mf, p)
- rozeznávat různé hudební žánry
- při studiu skladeb využívat audio techniku
- s podporou rodičů vyhledávat a navštěvovat kulturní akce
- aktivně se účastnit třídních předehrávek

Postupová zkouška:

1 dur. stupnice probraným způsobem

1 přiměřeně obtížná skladba zahraná klavírním způsobem (bez organizátoru času)

1 přiměřeně obtížná skladba s automatickým doprovodem
transpozice jednoduché píseň C – H pravou rukou podle sluchu

4.ročník

Žák se naučí

- samostatně se připravovat do vyučování
- soustavně používat rozvíjet, upevňovat, podporovat a tříbit doposud získané technické a výrazové dovednosti
- používat, posilovat, rozvíjet a zdokonalovat techniku hry pravé i levé ruky
- orientovat se v rozsahu celé klaviatury
- ovládat hru podle dalších akordových značek (7)
- podílet se po konzultaci s učitelem na výběru repertoáru, příp.na úpravách skladeb
- při studiu skladeb používat poslechu nahrávek (CD,DVD,internet)
- s podporou rodičů vyhledávat a navštěvovat kulturní akce

Postupová zkouška:

- 1 dur. stupnice probraným způsobem
- 1 přiměřeně obtížná skladba zahraná klavírním způsobem (bez organizátoru času)
- 1 přiměřeně obtížná skladba s automatickým doprovodem
- transpozice jednoduché píseň C – H pravou rukou podle sluchu

5.ročník

Žák se naučí

- připravovat se do vyučování zcela samostatně
- aplikovat hru podle dalších akordových značek (maj7, dim)
- při studiu skladeb využívat dostupných elektronických médií (internet, CD, DVD), aktivně rozšiřovat svůj přehled v oblasti různých hudebních žánrů a stylů
- soustavně využívat a dále aktivně posilovat, podporovat a rozvíjet svoji technickou zručnost
- využívat v maximální míře funkce daného nástroje
- spolupracovat s učitelem při výběru a úpravě skladeb
- samostatně aktivně vyhledávat a navštěvovat kulturní akce

Postupová zkouška:

- 1 přiměřeně obtížná skladba zahraná klavírním způsobem (bez organizátoru času)
- 1 přiměřeně obtížná skladba s automatickým doprovodem
- 1 libovolná píseň ve vlastní úpravě
- transpozice jednoduché píseň ve dvou tóninách s použitím základních harmonických funkcí

6.ročník

Žák se naučí

- pracovat samostatně, aktivně využívat dosud získané vědomosti, dovednosti a návyky,
- aktivně usilovat o jejich další rozvoj
- spolupracovat s učitelem na výběru a úpravě skladeb
- aplikovat pokročilé znalosti v oblasti čtení akord. značek a jejich použití při hře
- hrát skladby různých žánrů s důrazem na jejich správnou interpretaci
- samostatně aktivně vyhledávat a navštěvovat kulturní akce

Postupová zkouška:

- 1 přiměřeně obtížná skladba zahraná klavírním způsobem (bez organizátoru času)
- 1 přiměřeně obtížná skladba s automatickým doprovodem
- 1 libovolná píseň ve vlastní úpravě
- transpozice jednoduché píseň ve dvou tóninách s použitím základních harmonických funkcí

7.ročník

Žák se naučí

- spolupracovat s učitelem při výběru a úpravě skladeb

- samostatně dle svých možností a schopností nastudovat vybranou skladbu
- aktivně poslouchat hudbu, navštěvovat koncerty a další kulturní akce

Závěrečná zkouška:

- 1 přiměřeně obtížná skladba zahraná klavírním způsobem (bez organizátoru času)
- 1 přiměřeně obtížná skladba s automatickým doprovodem
- 1 libovolná píseň ve vlastní úpravě
- transpozice jednoduché písně ve třech tóninách s použitím základních harmonických funkcí

B – (TZZRZ) Zpracování a reprodukce zvuku

V modulu *Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku* je žákovi umožněno získat základní poznatky z oboru fyziky, akustiky a elektrotechniky a využívat tyto poznatky při vlastní práci s dostupnými prostředky, nástroji a technologiemi. Žák se seznámí s komplexním řetězcem zařízení ke snímání, digitalizaci a editaci zvuku, s dostupným hardwarem i softwarem využívaným v hudební tvorbě a produkci. Jmenovitě uvedený hardware a software není závazný, je pouze jako příklad v rámci dostupného.

Učební osnovy:

V průběhu **1. až 3. ročníku I. stupně** probíhá jako doplňková výuka k modulu A, kdy se žák pod odborným vedením učí poslouchat hudební díla různých žánrů a hledat mezi nimi společné a rozdílné znaky na základě hudebních zákonitostí. Cílem je rozvoj schopností žáka analyzovat nahrávku a také postupně rozvíjet tři základní kompetence definované v RVP.

1.ročník

Žák se naučí

- pod odborným vedením učitele pozorně poslouchat hudební díla jak vážné, tak i populární hudby různých žánrů
- orientovat se v základním technickém vybavení – pojmenovat přístroje, umět je bezpečně zapnout a vypnout
- vysvětlit základní účely a funkce používaných přístrojů a technických zařízení

Postupová zkouška:

Poslechová cvičení s rozeznáním nejznámějších děl významných hudebních skladatelů
Jmenovat používané přístroje

2.ročník

Žák se naučí

- pomocí pozorné sluchové analýzy rozeznávat nahrávky konkrétních hudebních nástrojů (Poslech hry na konkrétní nástroj také „naživo“ ve spolupráci s vyučujícími dalších studijních zaměření hudebního oboru)
- orientovat se v používaném technickém vybavení a jeho základních funkcích
- popsat dráhu zvuku a rozeznat jeho základní úpravu (dynamika, barva) pomocí hardware
- s podporou rodičů vyhledávat a navštěvovat kulturní akce

Postupová zkouška:

Poslechová cvičení s rozeznáním zvuků jednotlivých nástrojů
Popis používaných přístrojů a jejich základních funkcí

3.ročník

Žák se naučí

- rozeznávat zvuky konkrétních nástrojů v komplexních nahrávkách různých žánrů
- jednoduše analyzovat dílka různých žánrů (nástrojové obsazení, zařazení do hudebního stylu apod.) na základě znalostí a dovedností získaných v předchozích dvou letech
- určit dráhu zvuku s použitím mikrofону (nástroje) s jeho základní úpravou - mixem (dynamika, barva)
- použít jednotlivé softwary pro záznam nahrávky a její editaci (střih, uložení v základních formátech)
- pořizovat jednoduché nahrávky EKN (MIDI, WAVE) s uložením
- aktivně se účastnit třídních přehrávek
- ve spolupráci s rodiči vyhledávat a navštěvovat kulturní akce

Postupová zkouška:

Poslechová cvičení s identifikací nástrojů, stylů, žánrů

Krátká nahrávka s uložením

4.ročník

Žák se naučí

- podrobněji analyzovat zvukové nahrávky a jednoduchým způsobem na základě hudebních zákonitostí je upravovat
- rozlišit a používat porty a konektory běžně aplikované v oblasti zvukového záznamu
- prakticky rozlišit mono a stereo konektory a použít je pro konkrétní aplikace
- osvědčit správné návyky práce s kabely (motání, připojování při reprodukci přijatého signálu v reálném čase apod.)
- vykazovat a využívat základní návyky při práci s cestou zvukového signálu od recepcie k reprodukci
- chápat a zohledňovat základní zákonitosti vzniku zvuku a jeho šíření
- používat notační programy a provádět jejich jednoduché úpravy a tisk
- pořizovat pod vedením učitele jednoduché nahrávky včetně jejich editace ve vícestopém záznamu
- diskutovat nad konkrétními zvukovými nahrávkami různých žánrů, podrobit je jednoduché analýze
- aktivně spolupracovat na společně vytvořené nahrávce prezentované na třídní přehrávce
- ve spolupráci s rodiči vyhledávat a navštěvovat kulturní akce

Postupová zkouška:

Praktické poznávání portů a konektorů a jejich užití

Skupinová diskuse nad probranými tématy

5.ročník

Žák se naučí

- chápat základní technické parametry přístrojů v nahrávacím studiu a základním způsobem je ovládat (hardware – software, např. mixážní pult, efektový procesor, kompresor, monitoring, softwarové technologie apod.)
- chápat základy fyzikální podstaty zvuku a vývoj zvukové techniky
- poučeně chápat specifika lidského sluchu a vlivy zvuku na lidské zdraví

- ovládat frekvenční rozsahy jednotlivých hudebních nástrojů
- pořizovat samostatně jednoduché nahrávky včetně jejich editace ve vícestopém záznamu a ukládat je v různých formátech
- editovat v jednoduchém notačním programu
- v rámci týmové práce samostatně vytvořit jednoduché dílko, prezentované na třídní přehrávce

Postupová zkouška:

Písemné nebo ústní přezkoušení z jednotlivých probraných kapitol

Prezentace jednoduchého, samostatně vytvořeného dílka

6.ročník

Žák se naučí

- ovládat základy práce v notačním programu (např. CAPELLA a SIBELIUS)
- využívat hlubší obeznámenost se základy elektrotechniky
- provádět samostatně záznam zvuku z různých zdrojů pomocí mikrofonu
- používat základní editační techniky a postupy (kopírování, střih, základní úpravy úrovně signálu, final mastering apod.) při zpracování zaznamenaného zvuku v programu SONAR (spolupráce s ostatními odděleními a obory)
- sestavit aparaturu a užít ji poučeným způsobem při živé produkci (spolupráce s ostatními odděleními a obory)

Postupová zkouška:

Praktické přezkoušení základů práce v notačním softwaru CAPELLA a SIBELIUS

Praktické přezkoušení základních editačních technik a postupů v programu SONAR

Skupinová diskuse nad probranými tématy

7.ročník

Žák se naučí

- aplikovat dostupné zvukové formáty, poučeně je volit a užívat (fyzikální zákonitosti)
- ovládat pokročilé editační postupy (mix, efektování, nastavení parametrů apod.) při zpracování zaznamenaného zvuku v programu SONAR
- zvládat samostatně záznam zvuku prostřednictvím mikrofonu, snímače a převodníků s následnou editací (spolupráce s ostatními odděleními a obory)
- aplikovat základy zvukové režie
- poučeně ovládat ozvučovací techniku a organizovat její týmové použití (sestavení scénáře, volba vhodné techniky s ohledem na zdroj signálu a prostor reprodukce, spolupracovat i s ostatními odděleními a obory)

Závěrečná zkouška:

Písemné nebo ústní přezkoušení z teorie zvukových formátů

Praktické přezkoušení záznamu zvuku z různých zdrojů a následné editace v programu SONAR

Skupinová diskuse nad probranými tématy

C – Tvorba hudby prostřednictvím ICT (digitálních technologií)

Tvorba hudby prostřednictvím digitálních technologií je modul, který je zaměřen na vlastní tvůrčí činnost prostřednictvím příslušných technologií a autorskou práci v digitálním prostředí. Žákovi je umožněno tvůrčím způsobem pracovat s přejatým materiálem (remixy, koláže atd.), vytvářet vlastní zvukové objekty a podílet se s ostatními na realizaci společných hudebních projektů.

Učební osnovy

V průběhu **1. až 3. ročníku I. stupně** probíhá jako doplňková výuka k modulu A, kdy se žák na konkrétních demonstračních příkladech (například v notačním softwaru Capella) seznámí s možnostmi EKN při propojení s počítačem. Žák se zde také lépe seznámí s možnostmi svého EKN nejen po stránce hudební, ale i po stránce technické.

1.ročník

Žák se naučí

- používat různé druhy EKN (názorné ukázky konkrétních druhů EKN - keyboard, workstation, syntezátor, digitální piano, stage piano) a pracuje s nimi v digitálním prostředí

Postupová zkouška:

Rozeznávání druhů EKN

2.ročník

Žák se naučí

- popsat možnosti svého nástroje jak po stránce hudební, tak i po stránce technické (na základě znalostí a dovedností získaných v předchozím roce jsou popisovány jednotlivé vlastnosti (hudební i technické) konkrétních EKN)

Postupová zkouška:

Popis konkrétního EKN po stránce hudební i technické

3.ročník

Žák se naučí

- realizovat jednoduchou práci s hudebním softwarem (např. názorné ukázky a naučení základů práce s programem CAPELLA při použití EKN jako editačního nástroje)

Postupová zkouška:

Praktické přezkoušení práce s programem CAPELLA při propojení s EKN

4.ročník

Žák se naučí

- rozlišovat počítačové hardwarové komponenty
- chápat význam a účel počítačových periférií a jejich kategorizace - rozlišení vstupních, výstupních a vstupně-výstupních periférií podle využití (kancelářské PC, herní PC, PC pro tvorbu hudby apod.)
- charakterizovat možnosti tvorby a zpracování hudby prostřednictvím digitálních technologií
- rozeznávat nástrojové obsazení různých hudebních těles pomocí analýzy audio a video nahrávek (popřípadě při návštěvě koncertů)

Postupová zkouška:

Písemné nebo ústní přezkoušení z hardwarových komponent PC, periférií
Praktické přezkoušení práce s programem CAPELLA při propojení s EKN
Skupinová diskuse nad probranými tématy

5.ročník**Žák se naučí**

- rozeznávat a používat porty a konektory v PC (názorné ukázky portů a konektorů v PC a vysvětlení rozdílů sériové a paralelní komunikace)
- aplikovat techniky kreativní práce s přejatými hudebními motivy - editační práce s přejatými hudebními motivy v programu Audacity
- osvědčovat základní náhled do problematiky MIDI komunikace - základy práce s MIDI daty v programech CAPELLA a SONAR

Postupová zkouška:

Přezkoušení z portů a konektorů v PC
Praktické přezkoušení práce s programem Audacity
Praktické přezkoušení základů práce s MIDI daty
Skupinová diskuse nad probranými tématy

6.ročník**Žák se naučí**

- ovládat techniky kreativní práce s vlastními hudebními motivy
- chápat, aktivně používat a vysvětlit pojem „Multimédia“ (Definice a ukázky multimédií a multimedialních děl)
- pracovat s multimédií v programu Microsoft PhotoStory 3
- vysvětlit základní pojmy autorského zákona - „autorské dílo“, „autorský zákon“, „softwarové pirátství“, „freeware“ apod.
- uplatňovat znalost základních informací o MIDI systémech - názorné ukázky propojování různých MIDI zařízení a tvorba jednodušších MIDI systémů
- používat základní techniky aranžování
- orientovat se v tónových rozsazích a ladění konkrétních nástrojů i lidských hlasů a rozeznávat obsazení vokálních skupin a těles na konkrétních příkladech audio nahrávek

Postupová zkouška:

Písemné nebo ústní přezkoušení ze základů problematiky autorského zákona
Praktické přezkoušení práce s multimédií v programu Microsoft PhotoStory 3
Skupinová diskuse nad probranými tématy

7.ročník**Žák se naučí**

- používat a prohlubovat znalosti a dovednosti kreativní práce, umělecky zacházet s vlastními hudebními motivy
- implementovat vlastní nebo převzaté hudební motivy do multimedialních děl a celků
- samostatně tvořit složitější MIDI systémy

- samostatně prezentovat své multimediální dílo a obhajovat své názory a zvolené techniky před ostatními
- používat a prohlubovat své znalosti z oblasti autorského zákona
- aranžovat v programu SONAR
- provádět prezentace vlastních multimediálních děl před spolužáky a následně diskutovat a obhajovat své názory (směřuje k naplňování třech základních kompetencí definovaných v RVP, jako například naslouchat názorům druhých, dokázat vysvětlit a obhájit svůj názor před kolektivem, respektovat názory a dílo druhých, vážit si práce druhých atd.)

Závěrečná zkouška:

Prezentace vlastních multimediálních děl před spolužáky a obhajoba svého díla v diskusi

Přezkoušení z konkrétních problémů a aplikací autorského zákona

Skupinová diskuse nad probranými tématy

II. stupeň základního studia:

A - Hra na EKN

Učební osnovy

1. – 4.ročník

Učební osnovy nejsou rozděleny do ročníků, ale učitel vypracuje každému žákovi roční individuální studijní plán s ohledem na jeho technickou a hudební vyspělost.

Žák se naučí

- používat, upevňovat a prohlubovat vědomosti, dovednosti a návyky získané předchozím studiem a dál je rozvíjet
- ve spolupráci s učitelem se podílet na výběru a úpravě skladeb
- dle svých možností samostatně studovat vybrané skladby
- samostatně studovat pokročilé funkce nástroje a učit se je ovládat
- využívat všech zvukových možností daného nástroje
- uplatňovat získané dovednosti v různých hudebních seskupeních na neprofesionální úrovni (v rámci školy i mimo ní)
- sledovat novinky z oblasti EKN (nástroje, technologie, programy...)
- aktivně vyhledávat záznamy poslechové hudby, koncerty a další kulturní akce

Závěrečná zkouška:

1 náročnější přednesová skladba

1 píseň s doprovodem nebo vlastní improvizace

transpozice jednoduché písně ve třech tóninách s použitím základních harmonických funkcí

B – (TZZRZ) Zpracování a reprodukce zvuku

Učební osnovy

1. – 4.ročník

Učební osnovy nejsou rozděleny do ročníků, ale učitel vypracuje každému žákovi roční individuální studijní plán s ohledem na jeho technickou a hudební vyspělost. Na konci 4.ročníku musí splňovat očekávané výstupy předepsané pro modul B RVP ZUV.

Orientační ukázka osnovy plánu pro jednotlivé ročníky:

1.ročník

Žák se naučí

- posuzovat tónový rozsah a stylistiku hry na různé nástroje a s ohledem na tyto parametry poučeně volit správnou techniku záznamu
- používat pokročilejší editační techniky v prostředí různých softwarů

Prostředky:

- Názorné ukázky různé stylistiky hry na konkrétní nástroje a frekvenční specifika snímání a zpracování různých stylistik hry
- Pokročilejší práce s programem SONAR a Cubase (využívání plug-in modulů a VST instrumentů apod.)

Postupová zkouška:

Přezkoušení z tónových rozsahů různých hudebních nástrojů

Praktické přezkoušení práce s VST instrumenty v programu SONAR a Cubase

Skupinová diskuse nad probranými tématy

2.ročník

Žák se naučí

- posoudit specifika akustiky různých sálů a na základě získaných znalostí správně volit rozmístění reproduktorů, mikrofonů apod. v konkrétních akustických podmínkách
- používat techniky vícestopého záznam

Prostředky:

- Praktické seznámení s akustikou různých prostor a sálů a se specifiky zvučení různých prostor
- Praktická realizace vícestopého audio záznamu s následnou editační úpravou v programu SONAR

Postupová zkouška:

Praktické přezkoušení vícestopého audio záznamu a jeho následné pokročilé editace v programu SONAR

Skupinová diskuse nad probranými tématy

3.ročník

Žák se naučí

- používat pokročilé techniky snímání zvuku
- uplatnit postupy a techniky používané při zvukovém masteringu a přípravě finální nahrávky

Prostředky:

- Praktické snímání zvuku pomocí kondenzátorových a nástrojových mikrofonů
- Finální zpracování nahrávky v programu SoundForge

Postupová zkouška:

Praktické přezkoušení při finálním zpracování nahrávky (masterignu) v programu SoundForge

Skupinová diskuse nad probranými tématy

4.ročník**Žák se naučí**

- spolupracovat při týmové práci na složitějším projektu
- samostatně realizovat ozvučení a živou nahrávku koncertu, následně ji na základě získaných znalostí a dovedností zpracovat

Prostředky:

- Návrh a řízení týmu (například z řad spolužáků) pro realizaci ozvučení a nahrávky koncertu apod.
- Volba správných technik snímání zvuku
- Následné finální zpracování živé nahrávky ve studiu v programu SONAR a SoundForge a její vypálení na CD nebo DVD nosič

Závěrečná zkouška:

Realizace ozvučení a živé nahrávky včetně výstupu na CD nebo DVD nosič

Skupinová diskuse nad probranými tématy

C – Tvorba hudby prostřednictvím ICT (digitálních technologií)**Učební osnovy****1. – 4. ročník:**

Učební osnovy nejsou rozděleny do ročníků, ale učitel vypracuje každému žákovi roční individuální studijní plán s ohledem na jeho technickou a hudební vyspělost. Na konci 4.ročníku musí splňovat očekávané výstupy předepsané pro modul C RVP ZUV.

Orientační ukázka osnovy plánu pro jednotlivé ročníky:**1.ročník****Žák se naučí**

- aplikovat a prohlubovat své znalosti z výpočetní techniky a jejího využívání v hudbě
- používat programy pro práci s videem
- využívat podstatné informace z oblasti autorského zákona a aplikovat je v praxi

Prostředky:

- Seznámení s principem práce AD/DA převodníků na zvukových kartách v PC
- Práce v programu Pinnacle Studio (stříh videa, podbarvení videa vhodnou hudbou apod.)
- Seznámení se specifiky autorského zákona v oblasti licenčních smluv

Postupová zkouška:

Písemné nebo ústní přezkoušení z problematiky AD/DA převodníků

Praktické přezkoušení práce s programem Pinnacle Studio

2.ročník

Žák se naučí

- využívat specifika MIDI standardů
- prakticky využít MIDI kontroléry
- prakticky osvědčovat získané znalosti a dovednosti aranžérských technik

Prostředky:

- Vysvětlení specifik MIDI standardů (General MIDI Level 1, General MIDI Level 2, General Standard, XG)
- Názorné ukázky funkcí jednotlivých MIDI kontrolérů jak na dostupných nástrojích, tak i v programu SONAR
- Vysvětlení rozdílů mezi dvoupolohovými a kontinuálními MIDI kontroléry
- Práce se složitějšími editačními prostředky v programu SONAR

Postupová zkouška:

Písemné nebo ústní přezkoušení ze specifik MIDI standardů a MIDI kontrolérů
Praktické přezkoušení práce s editačními prostředky v programu SONAR
Skupinová diskuse nad probranými tématy

3.ročník

Žák se naučí

- používat System Exclusive dat
- prakticky využívat a samostatně prohlubovat své znalosti a dovednosti při práci s multimédií

Prostředky:

- Názorné ukázky možností System Exclusive dat v oblasti MIDI v programu SONAR a ukázky tvorby jednoduchým SysEx povelů podle Data Listu konkrétních EKN
- Programování MIDI pedálu Yamaha MFC10 prostřednictvím nástroje Yamaha TYROS 4 (popřípadě jiného nástroje série TYROS) a také přímo na pedálu
- Práce s převzatým i vlastním hudebním materiálem (smyčky, rytmické fráze, ruchy apod.) k obohacení vlastních multimediálních děl (dynamická prezentace statických fotografií, ozvučení videa apod.)

Postupová zkouška:

Praktické přezkoušení z programování MIDI pedálu prostřednictvím nástroje Yamaha TYROS 4 a také přímo na pedálu
Praktické přezkoušení práce se System Exclusive daty v programu SONAR a tvorby jednoduchých SysEx dat podle Data Listu konkrétních EKN
Skupinová diskuse nad probranými tématy

4.ročník

Žák se naučí

- pracovat v týmu na složitějším multimediálním projektu
- prezentovat vlastní multimediální díla
- ovládat specifika autorského zákona a jeho aplikace v praxi z pohledu autora

Prostředky:

- Organizační zajištění vlastního multimediálního díla od svého vzniku (například nafocení fotografií a jejich zpracování, natočení videa a jeho sestřihání) až po následnou prezentaci před spolužáky nebo veřejností s následným vlastním komentářem k zhlédnutému dílu a vlastním vedením diskuse
- Organizace celého týmu lidí (herci, zvukaři, grafici apod.) při tvorbě autorského multimediálního díla

5.1.23 Studijní zaměření - Hra na akordeon

Akordeon (lidově nazývaný tahací harmonika) je hudební nástroj, u něhož jsou zdrojem zvuku kovové jazýčky rozechvívány vzduchem, který je získáván pohybem měchu (akordeon patří mezi aerofony). Pro ovládání nástroje slouží dvě skupiny kláves (podle typu nástroje mohou být klávesy nebo knoflíky pro pravou ruku a knoflíky ovládané levou rukou - podle jejich počtu se určuje velikost nástroje)

Je to nástroj s asi 200letou historií a zpočátku se uplatňoval hlavně v oblasti folklórní a taneční hudby. Až ve 20. století se začal prosazovat i v oblasti vážné hudby. Objevili se první virtuosové, kteří si pro akordeon upravovali skladby z oblasti vážné hudby a také první skladatelé, kteří už psali pro tento nástroj originální skladby.

Dnes je akordeon nástrojem rozšířeným po celém světě a hojně využívaným v oblasti vážné, taneční i lidové hudby.

V rámci studia je akordeon využíván hlavně jako sólový nástroj, ale má velmi široké uplatnění i jako nástroj doprovodný, resp. je použitelný jako rovnocenný nástroj do různých komorních uskupení.

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	Celkem hodin
Hra na akordeon	1	1	2
Nauka o hudbě	1	1	2
Celkem hodin týdně	2	2	4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Hra na akordeon		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv EZHST modul B nebo C	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- v předmětu hra na akordeon se přípravné studium vyučuje ve skupince dvou až čtyřech žáků a ostatní typy studia pouze individuálně
- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.

Přípravné studium I. stupně

Žáci, kteří projeví dostatečné komunikační, intonační a rytmické předpoklady pro studium na ZUŠ, projdou úspěšně výběrem a projeví zájem o hru na akordeon, mohou být už od začátku přípravného studia zařazeni do výuky skupinky PHS.

Učební osnovy

Žák se naučí

- zacházet s nástrojem, pojmenovat jeho hlavní části
- kontrolovat správné držení těla při hře, správné sezení, držení a upevnění nástroje
- kontrolovat postavení pravé i levé ruky
- správně vést měch a provádět měchové obraty
- hrát pravou rukou jednoduché lidové písně v rozsahu pěti tónů
- rytmizovat a deklamovat říkadla a zpívat jednoduché lidové písně
- dodržovat pravidla slušného a ohleduplného chování a zásady kultivované vzájemné komunikace

Komisionální ověření předpokladů pro hru na akordeon:

2 jednoduché lidové písně pravou rukou v rozsahu pěti tónů
ověření intonačních a rytmických předpokladů pomocí zpěvu jednoduchých písní

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí

- provádět ve spolupráci s rodiči pravidelnou domácí přípravu
- pojmenovat všechny části nástroje, správně s ním zacházet a pečovat o něj
- dbát na správné držení těla při hře, správné držení a upevnění nástroje
- kontrolovat správné vedení měchu a provádět plynulé měchové obraty
- dbát na správné postavení pravé i levé ruky a jejich uvolněnost
- číst noty v G klíči (c1 – g2) a F klíči (C,G,D,F)
- ovládat pravou rukou základy prstové techniky v rozsahu 5 tónů (legato, tenuto) s použitím celých, půlových a čtvrt'ových not
- orientovat se na basovém hmatníku v základní řadě (tóny C,G,D,F)
- hrát akordický doprovod (základní tón + durový akord)
- uplatňovat sluchovou a hmatovou orientaci při hře jednoduchých lidových písní
- využívat audio techniku při studiu skladeb
- aktivně se účastnit třídních předehrávek

Postupová zkouška:

2 lidové písně nebo jednoduché skladby s melodickým nebo akordickým (dur.akordy) doprovodem
transpozice jednoduché lidové písně C – G pravou rukou (podle sluchu)

2.ročník

Žák se naučí

- provádět ve spolupráci s rodiči samostatnou a pravidelnou domácí přípravu
- dbát na správné základní návyky (sezení, držení nástroje, vedení měchu, postavení a uvolnění rukou)
- ovládat základní měchovou artikulaci (rovné nasazení a ukončení tónu))
- usilovat o rozšíření 5-prstové polohy pravé ruky
- hrát pravou rukou legato i staccato s použitím osminových not
- hrát pravou rukou dvojhmaty v terciích tenuto
- hrát čtvrt'ové noty s tečkou (i s doprovodem LR)
- číst noty v G i F-klíči
- ovládat pomocnou řadu v levé ruce
- hrát akordický doprovod s využitím moll. a septim. akordů
- hrát dur. stupnice každou rukou zvlášť (C,G,D,A,E)
- využívat při hře základní dynamiku (p, mf, f)
- využívat audio techniku při studiu skladeb
- aktivně se účastnit třídních předehrávek
- ve spolupráci s rodiči navštěvovat školní koncerty

Postupová zkouška:

1 durová stupnice (C,G,D,A,E – výběr) + dur. kvintakord harmonicky a melodicky každou rukou zvlášť

1 etuda (5-prstová poloha pravou rukou v legátu, příp. staccatu s použitím osminových not, jednoduchý akordický doprovod)

1 přiměřeně obtížná přednesová skladba (s ohledem na fyzické a psychické předpoklady žáka)

transpozice lidové písně ve třech tóninách s akordickým doprovodem (s použitím zákl. harmonických funkcí)

3.ročník

Žák se naučí

- pravidelně a samostatně se připravovat do výuky
- používat, rozvíjet a zkvalitňovat prstovou i měchovou techniku s ohledem na svoje fyzické i psychické dispozice
- hrát pravou rukou legato i staccato v rychlejších tempech, v různých rytmických obměnách, hrát osminové a šestnáctinové noty, hrát akordy
- hrát dur.stupnice od všech bílých kláves dohromady
- hrát levou rukou melodický i akordický doprovod s využitím pomocné řady
- hrát jednoduché polyfonní skladby
- rozeznávat hudební žánry a styly (prostřednictvím audio nahrávek,internetu)
- spolupracovat v komorní hře (hra jednoduchých duet s vyučujícím)
- zahrát jednoduchou skladbu z paměti dle svých individuálních schopností
- využívat audio techniku při studiu skladeb
- dodržovat zásady ohleduplného a slušného chování
- aktivně se účastnit třídních předehrávek, příp. menších školních akcí
- pravidelně navštěvovat školních akce

Postupová zkouška:

1 dur. stupnice od bílých kláves probraným způsobem

1 etuda (pravá ruka legato, příp. staccato s použitím osminových a šestnáctinových not nebo dvojhmatů, jednoduchý akordický doprovod v levé ruce)

1 přednesová skladba (příp. jednoduchá polyfonní skladba)

transpozice lidové písně od bílých kláves s akord.doprovodem (s použitím základních harmonických funkcí)

1 skladba z paměti

4.ročník

Žák se naučí

- samostatně pracovat a připravovat se do výuky
- dle svých fyzických dispozic ovládat větší nástroj
- využívat sluchovou sebekontrolu
- praktikovat hmatovou orientaci v pravé i levé ruce
- hrát všechny dur. stupnice v rozsahu 1 - 2 oktáv v různých úhozových obměnách
- hrát levou rukou akordický doprovod dur. s kvintovým basem (tzv.“ trojúhelník“)
- hrát náročnější rytmické útvary (synkopa, triola)
- hrát podle dalších dynamických značek
- rozlišit základní tempa
- samostatně utvořit doprovod k jednoduchým písním (T,S,D)
- uplatnit se v komorní hře (dle jeho zájmu, doporučení učitele a možností školy)
- využívat audio techniku při studiu skladeb
- aktivně se účastnit třídních předehrávek, příp. školních koncertů a akcí
- respektovat pravidla slušného a ohleduplného chování vůči svému okolí

Postupová zkouška:

1 dur. stupnice probraným způsobem

1 etuda (pravá ruka legato, příp. staccato s použitím osminových a šestnáctinových not, terciových dvojhmatů i akordů, jednoduchý akordický příp. i melodický doprovod v levé ruce)

2 přednesové skladby odlišných stylů nebo žánrů

transpozice jednoduché písně od bílých kláves s akord.doprovodem (s použitím základních harmonických funkcí)

1 skladba z paměti

5.ročník

Žák se naučí

- samostatně pracovat a připravovat se do výuky
- používat důsledně sluchovou sebekontrolu
- aplikovat hmatovou orientaci pravou i levou rukou
- vykazovat pokročilejší technickou úroveň hry s ohledem na svoje dispozice
- hrát mollové stupnice a akordy
- hrát v rychlých tempech, hrát dvojhmaty v sextách
- užívat pokročilejší možnostmi měchové artikulace (měkké a ostré nasazení, ukončení tónu)
- hrát pravou i levou rukou jednoduché skoky
- využívat základy registrace
- hrát jednoduché skladby z listu
- ve spolupráci s učitelem vybírat skladby
- hrát skladbu z paměti dle svých individuálních schopností
- uplatnit se v komorní hře (dle svého zájmu a možností školy)
- využívat audio techniku při studiu skladeb
- aktivně spolupracovat na třídních předehrávkách, školních koncertech a akcích
- respektovat pravidla slušného a ohleduplného chování vůči svému okolí

Postupová zkouška:

1 moll. stupnice (a,e,h,d,g – výběr) + moll. kvintakord probraným způsobem

1 etuda (pasáže v rychlejších tempech, skoky a dvojhmaty pravou rukou, melodický nebo akordický doprovod s použitím dur., moll., a sept. akordů levou rukou)

2 přednesové skladby odlišných stylů nebo žánrů (1 skladba s využitím melodického doprovodu)

transpozice písně do 2 tónin s akord. nebo mel. doprovodem (s použitím základních harmonických funkcí)

1 skladba z paměti

6.ročník

Žák se naučí

- samostatně a cílevědomě se připravovat do výuky
- ve spolupráci s učitelem vybírat a upravovat skladby
- důsledně aplikovat sluchovou sebekontrolu
- uplatňovat hmatovou orientaci pravou i levou rukou
- uplatňovat a zdokonalovat technickou úroveň hry s ohledem na motorické schopnosti a fyzické dispozice
- hrát stupnice přes dvě oktávy
- hrát tečkovaný rytmus
- samostatně rozšiřovat svůj repertoár o skladby různých stylů a žánrů
- tříbit a posilovat výrazovou úroveň své hry
- používat a zdokonalovat v registrační techniku
- pokročileji hrát z listu
- spolupracovat v komorní hře (dle svého zájmu a možností školy)
- hrát z paměti (vybrané skladby dle svých individuálních schopností)
- využívat audio techniky při studiu skladeb, aktivně vyhledávat a poslouchat akordeonové nahrávky (CD, DVD, internet)
- aktivně spolupracovat na třídních předehrávkách, školních koncertech a akcích
- kultivovaně vyjádřit vlastní názor na umělecké dílo
- respektovat pravidla slušného a ohleduplného chování vůči svému okolí a pomáhat mladším spolužákům, vyučujícím a pod.

Postupová zkouška:

- 1 dur. nebo moll. stupnice probraným způsobem
- 1 náročnější etuda (pasáže v rychlejších tempech, skoky, dvojhmaty, akordy v pravé ruce, mel. i akord. bas v levé ruce)
- 2 přednesové skladby odlišných stylů nebo žánrů (z toho 1 skladbu z použitím melodického basu)
- transpozice písně do 3 tónin s melodickým nebo akordickým doprovodem (s použitím vedlejších harmonických funkcí)
- 1 skladba z paměti

7.ročník

Žák se naučí

- samostatně pracovat a připravovat se do výuky
- podílet se na výběru a úpravě skladeb
- užívat a zdokonalovat svou prstovou i měchovou techniku prostřednictvím hry stupnic, akordů a etud
- připravit se na veřejné absolventské vystoupení
- samostatně vytvářet doprovody k písním různých žánrů
- aktivně spolupracovat v komorní hře (dle svého zájmu a možností školy)
- využívat audio techniku při studiu skladeb, aktivně vyhledávat a poslouchat akordeonové nahrávky (CD,DVD, internet)
- aktivně se účastnit třídních předehrávek, školních koncertů a akcí
- kultivovaně vyjádřit vlastní názor na umělecké dílo
- respektovat pravidla slušného a ohleduplného chování vůči svému okolí a pomáhat mladším spolužákům, vyučujícím a pod.

Závěrečná zkouška:

- 1 dur. nebo moll. stupnice v rychlém tempu přes 2 oktávy + kvintakord s obraty
- 1 náročnější etuda
- 2 přednesové skladby odlišných stylů nebo žánrů (z toho 1 skladbu z použitím melodického basu)
- transpozice písně do 3 tónin (s použitím vedlejších harmonických funkcí)
- 1 skladba z paměti

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo souborové hře.

Základní studium II. stupně Učební osnovy

1.- 4. ročník:

Učební osnovy nejsou rozděleny do ročníků, ale učitel vypracuje každému žákovi roční individuální studijní plán s ohledem na jeho technickou a hudební vyspělost.

Žák se naučí

- využívat a prohlubovat vědomosti a zručnosti získané předchozím studiem na ZUŠ
- užívat a zdokonalovat prstovou a měchovou techniku
- dbát na stylovost hry a kultivovanou tvorbu tónu
- aktivně se zapojit do výběru skladeb a jejich úprav
- samostatně upravit a nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu (hra rozsáhlejších skladeb dle schopností žáka)

- při studiu skladeb využívat audio techniku
- dle svých možností a schopností spolupracovat v instrumentálních seskupeních na neprofesionální úrovni
- samostatně vytvořit doprovod k písním různých žánrů
- připravit se na veřejné absolventské vystoupení, příp. závěrečnou zkoušku.

Postupová zkouška 1. – 3. ročník

2 rozsáhlejší přednesové skladby odlišných stylů nebo žánrů
hra z paměti (1 skladba)
1 píseň dle vlastního výběru s vlastní úpravou

Závěrečná zkouška:

2 rozsáhlejší přednesové skladby odlišných stylů nebo žánrů
hra z paměti (1 skladba)
1 skladba komorní hry
1 píseň dle vlastního výběru s vlastní úpravou

Závěrečnou zkoušku lze nahradit veřejným absolutoriem v sólové, komorní nebo souborové hře.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Komorní hra – 5.1.25.1, Souborová a orchestrální hra – 5.1.25.2, Sborový zpěv – 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.24 Základy hudební skladby

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium není realizováno, mladší žáci plní osnovy jiného studijního zaměření.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Základy hudební skladby		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelné předměty	Tvořivá dílna Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY		1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Základy hudební skladby		1	1	1	1	4
Volitelné předměty	Tvořivá dílna Sborový zpěv EZHZT modul B nebo C	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- během základního studia musí být minimálně jeden volitelný předmět povinně navštěvován,
- výběr a volbu volitelných předmětů daného studijního zaměření provádí vyučující s ohledem na žákův zájem a jeho předpoklady, v hodinové dotaci, která odpovídá možnostem školy,
- žák může být na základě individuálních dispozic, rozhodnutí učitele a se souhlasem ředitele, zařazen do volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena.

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí

- využívat při improvizaci výrazových možností vysokých a nízkých poloh nástroje a hlasu a vyjádřit hudbou různé nálady (vesele, smutně, vznešeně...)
- zapsat jednoduchou melodickou linku v jednom hlase v sudém i lichém taktu
- reprodukovat jednoduché motivy a melodie (zadané učitelem)
- využít pentatoniku a dur-mollový systém s menším počtem předznamenání (malé kadence)
- využít lidová říkadla k tvorbě melodických a rytmických prvků (jednohlas)
- rozpoznat motivy, předvětí a závětí, případně imitace v kratších skladbičkách

2.ročník

Žák se naučí

- rozlišovat výrazové efekty samotných intervalů a tónových řad
- vyjádřit hudbou pocity a jejich poměny v čase (pohádky, příběhy)
- provádět zápis dvojhlasu a malé písňové formy
- analyzovat delší rytmické a melodické útvary a následně je reprodukovat
- využít tóniny dur a moll s větším počtem předznamenání a celotónovou řadu
- využít rýmované básničky k tvorbě krátkých písňových útvarů s nástrojovým doprovodem
- rozpoznat základní taneční formy (pochod, valčík), variace a rondo, rozšíření a krácení motivu

3.ročník

Žák se naučí

- při improvizaci použít nezvyklé nástrojové barvy a efekty (hra na struny, preparování)
- vyjádřit hudbou mimohudební zážitky (výtvarné a literární předlohy)
- provést zápis skladby s různou instrumentací v kratších formách (malá písňová, malé rondo, variace)
- variačně obohacovat motivy a témata
- využít dalších tónin dur a moll (rozšířená kadence) a chromatickou řadu
- vytvořit píseň (i dvojhlas) s jednoduchým instrumentálním doprovodem
- rozpoznat suitu, témata sonátové formy v komorním i symfonickém obsazení

4.ročník

Žák se naučí

- vytvořit malé suitu kontrastních tanců, použít vedlejší stupně, případně mimotonální dominanty
- inspirovat se různými motivy a tématy známějších skladeb při vytváření charakteristických nálad a citů
- improvizovat hudební plochy s využitím kontrastu tempa, dynamiky, barvy (cluster, glissando, zvukomalba)
- používat akordové značky při doprovodu písní či tanců
- instrumentovat skladby pro dva libovolné nástroje nebo dětský hlas s doprovodem
- využít výrazové možnosti konsonancí a disonancí, pravidelné i nepravidelné pulzace

5.ročník

Žák se naučí

- tvořit sonatiny nebo písně s využitím period a jednoduchých modulací
- vycházet z inspirace hudebními anagramy a symboly (s využitím ostinata nebo kadence)
- improvizovat kontrastní plochy i využít plynulý růst dynamiky a tempa
- hrát podle značek různé stylizace doprovodu, zapsat skladby s různou instrumentací
- instrumentovat skladby pro tři nástroje nebo dětský sbor
- využít aleatorních postupů na základě realizace grafické partitury

6.ročník

Žák se naučí

- vytvářet neperiodické věty v rozšířené tonalitě s využitím různých druhů práce s tématem
- využít harmonickým plán písní a kratších skladeb k variacím a parafrázím
- improvizovat delší plochy s představou kulminace, gradace i kontrastu na základě předem vytvořeného schématu
- vytvořit instrumentaci pro kvartet nebo čtyřhlasý sbor
- rozpoznat minimalistické postupy (malé změny základní figury a její transpozice)
- analyzovat hudební plochy na základě poznání harmonických vztahů a forem i jejich emotivního významu

7.ročník

Žák se naučí

- tvořit ve větších (cyklických) hudebních formách (sonatina, sonáta, písňový cyklus)
- využívat stylové prvky různých historických epoch
- využít inspirace dalšími možnými kontrasty v hudbě (homofonní – polyfonní, tonální – atonální, akustická – elektronická atd.)
- analyzovat vlastní absolventskou práci
- instrumentaci pro malý orchestr (klasický, případně taneční či jazzový)
- rozpoznat tónové řady (série) při tvorbě motivů a hudebních ploch

Základní studium II. stupně Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí

- komponovat kratší díla pro sólisty nebo menší obsazení (do 4 hlasů)
- základům vokálního a instrumentálního kontrapunktu
- improvizaci na nástroj v různých tóninách
- základům analýzy skladeb z různých hudebních epoch

2.ročník

Žák se naučí

- komponovat a instrumentovat kratší díla pro školní soubory nebo sólisty
- využít základních znalostí harmonie, kontrapunktu a tektoniky při tvorbě motivů a ploch
- improvizovat sólově či ve skupině v různých tóninách
- analyzovat kratších skladeb z různých hudebních epoch

3.ročník

Žák se naučí

- komponovat a instrumentovat kratší díla pro školní soubory nebo sólisty
- využít tónové řady (série) při tvorbě motivů a hudebních ploch
- improvizovat sólově či ve skupině v různých tóninách a stylech
- používat podle možností notační programy

4. ročník

Žák se naučí

- komponovat přiměřeně rozsáhlou absolventskou práci
- analyzovat vlastní absolventskou práci formou kratšího písemného textu
- podílet se na nastudování svého díla sólistou či školním souborem
- připravit pro školní archiv notový zápis a dle možností zvukovou nahrávku svého díla

Tvořivá dílna (Tvořivá improvizáční dílna)

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

4.ročník

Žák se naučí:

- vyjádřit pomocí nástrojů různé nálady a motivy (vesele, smutně, vznešeně)
- ztvárnit proměny pocitů v čase (situace, příběhy, poezie)
- vnímat opakování, varírování a kontrast jako základ hudebních forem

5.ročník

Žák se naučí:

- vyjádřit pomocí nástrojů různé nálady a motivy (vesele, smutně, vznešeně)
- ztvárnit proměny pocitů v čase (situace, příběhy, poezie)
- vnímat opakování, varírování a kontrast jako základ hudebních forem
- zapsat jednoduchou melodickou linku v jednom hlase v sudém i lichém taktu

6.ročník

Žák se naučí:

- vyjádřit pomocí nástrojů různé nálady a motivy (vesele, smutně, vznešeně)
- ztvárnit proměny pocitů v čase (situace, příběhy, poezie)
- vnímat opakování, varírování a kontrast jako základ hudebních forem
- zapsat jednoduchou melodickou linku v jednom hlase v sudém i lichém taktu
- použít pentatoniku a dur-mollový systém s menším počtem předznamenání (malé kadence)

7.ročník

Žák se naučí:

- vyjádřit pomocí nástrojů různé nálady a motivy (vesele, smutně, vznešeně)
- ztvárnit proměny pocitů v čase (situace, příběhy, poezie)
- vnímat opakování, varírování a kontrast jako základ hudebních forem
- zapsat jednoduchou melodickou linku v jednom hlase v sudém i lichém taktu
- použít pentatoniku a dur-mollový systém s menším počtem předznamenání (malé kadence)
- zhudebnit lidová říkadla a rozpoznat motivy
- orientovat se v notovém zápise a textu jednotlivých hlasů

Základní studium II. stupně

Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí:

- zařadit stylově skladatele a případně popsat okolnosti vzniku díla
- základy analýzy hudební formy skladby
- orientovat se v základních akordických značkách a harmonických funkcích při tvorbě doprovodu nebo instrumentálního sóla
- hrát podle sluchu a stále tuto schopnost rozvíjet
- tvořit drobnější variace a ronda
- základy transpozic a modulací
- hodnotit vlastní hru, případně improvizaci jiných hudebníků
- vyjádřit se k novějším skladebným technikám

2.ročník

Žák se naučí:

- zařadit stylově skladatele a případně popsat okolnosti vzniku díla
- základy analýzy hudební formy skladby
- hodnotit vlastní provedení, případně interpretaci jiných hudebníků
- - orientovat se v základních akordických značkách a harmonických funkcích při tvorbě doprovodu nebo instrumentálního sóla, zapisovat vlastní motivy a nápady
- hrát podle sluchu a stále tuto schopnost rozvíjet
- využít charakteristických rytmů pro improvizaci tanců
- tvořit drobnější variace a ronda
- základy transpozic a modulací
- hodnotit vlastní hru, případně improvizaci jiných hudebníků

3.ročník

Žák se naučí:

- zařadit stylově skladatele a případně popsat okolnosti vzniku díla
- základy analýzy hudební formy skladby
- hodnotit vlastní provedení, případně interpretaci jiných hudebníků
- orientovat se v základních akordických značkách a harmonických funkcích při tvorbě doprovodu nebo instrumentálního sóla, zapisovat vlastní motivy a nápady
- hrát podle sluchu a stále tuto schopnost rozvíjet
- rozpoznat charaktery stupnic a intervalů i méně obvyklých tónových řad (pentatonika, bluesová stupnice, celotónový modus) nebo hudebních symbolů
- využít charakteristických rytmů pro improvizaci tanců
- tvořit drobnější variace a ronda
- základy transpozic a modulací
- hodnotit vlastní hru, případně improvizaci jiných hudebníků
- vyjádřit se k novějším skladebným technikám

4.ročník

Žák se naučí:

- zařadit stylově skladatele a případně popsat okolnosti vzniku díla
- základy analýzy hudební formy skladby
- hodnotit vlastní provedení, případně interpretaci jiných hudebníků

- orientovat se v základních akordických značkách a harmonických funkcích při tvorbě doprovodu nebo instrumentálního sóla, zapisovat vlastní motivy a nápady
- hrát podle sluchu a stále tuto schopnost rozvíjet
- rozpoznat charaktery stupnic a intervalů i méně obvyklých tónových řad (pentatonika, bluesová stupnice, celotónový modus) nebo hudebních symbolů
- využít charakteristických rytmů pro improvizaci tanců
- tvořit drobnější variace a ronda
- základy transpozic a modulací
- hodnotit vlastní hru, případně improvizaci jiných hudebníků
- vyjádřit se k novějším skladebným technikám

Hodnocení žáků:

STUDIUM I. a II. Stupně základního studia

Žáci, kteří se účastnili významných soutěží nebo veřejných produkcí (např. koncert, vernisáž, akademie) nemusí skládat na konci šk. roku závěrečnou zkoušku.

Poznámka:

Žáci, kteří studují nástrojovou výuku (klavír, EKN atd.) a projevují kompoziční nadání, si mohou zvolit od 4. ročníku I. stupně základního studia předmět Tvořivá dílna. Následně lze pokračovat ve čtyřletém studiu Tvořivé dílny na II. stupni, případně po změně studijního zaměření přestoupit k individuálnímu studiu skladby.

Učební osnovy související s tímto studijním zaměřením:

Nauka o hudbě - 5.1.26.2, Sborový zpěv - 5.1.21, EZHZT modul B nebo C – 5.1.22

5.1.25 Vzdělávací obsah kolektivních předmětů, které jsou realizovány pro všechna studijní zaměření

5.1.25.1 Komorní hra

Základní studium I. stupně Učební osnovy

4.ročník

Žáci se naučí

- základy hry v kolektivu
- naslouchat jednotlivým hlasům – nástrojům
- zdokonalit ladění hrou v unisonu v rámci souboru
- odpovědnosti za společné dílo
- vnímat důležitost samostatné domácí přípravy

5.ročník

Žáci se naučí

- zdokonalit ladění hrou v unisonu v rámci souboru
- odpovědnosti za společné dílo
- vnímat důležitost samostatné domácí přípravy
- využívat všechny získané dovednosti z individuální výuky (prstová technika, rytmus, výrazové prostředky a agogika)

6.ročník

Žáci se naučí

- odpovědnosti za společné dílo
- vnímat důležitost samostatné domácí přípravy
- využívat všechny získané dovednosti z individuální výuky (prstová technika, rytmus, výrazové prostředky a agogika)
- pohotovosti při hře z listu, samostatnost při nacvičování partů
- sledovat nejen svůj part, ale i ostatní hlasy
- vnímat gesta vedoucího hráče souboru

7.ročník

Žáci se naučí

- využívat všechny získané dovednosti z individuální výuky (prstová technika, rytmus, výrazové prostředky a agogika)
- pohotovosti při hře z listu, samostatnost při nacvičování partů
- sledovat nejen svůj part, ale i ostatní hlasy
- vnímat gesta vedoucího hráče souboru
- rozlišovat interpretační styly skladeb různých období
- používat dostupné zdroje poznatků pro rozvoj vlastní umělecké činnosti

Základní studium II. stupně

Učební osnovy

1.ročník

Žáci se naučí

- zdokonalit ladění ve vícehlasu v rámci souboru
- odpovědnosti za společné dílo
- chápat důležitost samostatné domácí přípravy
- využívat všechny získané dovednosti z individuální výuky (prstová technika, rytmus, výrazové prostředky a agogika)
- aktivně se zapojovat do kulturního dění

2.ročník

Žáci se naučí

- zdokonalit ladění ve vícehlasu v rámci souboru
- odpovědnosti za společné dílo
- chápat důležitost samostatné domácí přípravy
- využívat všechny získané dovednosti z individuální výuky (prstová technika, rytmus, výrazové prostředky a agogika)
- aktivně se zapojovat do kulturního dění
- spolehlivě zvládat své party
- zaučít mladší spoluhráče

3.ročník

Žáci se naučí

- podle svých individuálních schopností vystihnout náladu hraných skladeb
- interpretovat skladby všech stěžejních hudebních období a stylů
- diferencovat dynamické rozdíly mezi melodickou linkou a doprovodným hlasem
- chápat důležitost vedoucího hlasu a při hře na něj pohotově reagovat
- ověřit si vlastní schopnosti, spolupracovat s ostatními žáky, rozvíjet dovednosti ve prospěch celku
- vše potřebné pro uplatnění pro hru v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

4.ročník

Žáci se naučí

- zapojovat se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracovat na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- aplikovat samostatně psanou dynamiku a fráze k prezentaci hudebního díla
- řešit problematiku skladby (technika, dynamika, intonace)
- chápat důležitost vedoucího hlasu a při hře na něj pohotově reagovat
- interpretovat různé styly a žánry, při vystoupeních působit jistě a uvolněně

5.1.25.2 Souborová a orchestrální hra

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

3.ročník

Žáci se naučí

- popsat základní obsazení orchestru (druhy nástrojových skupin včetně jejich posazení v orchestru).
- hrát jednoduché písně z paměti, unisono i vícehlasně
- individuálnímu i společnému ladění
- praktikovat rytmickou souhru

4.ročník

Žáci se naučí

- popsat základní obsazení orchestru (druhy nástrojových skupin včetně jejich posazení v orchestru). Učí se naslouchat jednotlivým hlasům – nástrojům
- vzájemně se poslouchat při hře unisona, doladřovat se a přizpůsobit se
- reagovat na základní dirigentská gesta (nasazení tónu, ukončení tónu, dynamika atd.)
- praktikovat rytmickou souhru
- nést zodpovědnost za společný výkon
- vnímat domácí přípravu jako nutnost

5.ročník

Žáci se naučí

- reagovat na základní dirigentská gesta (nasazení tónu, ukončení tónu, dynamika atd.)
- praktikovat rytmickou souhru
- nést zodpovědnost za společný výkon
- vnímat domácí přípravu jako nutnost
- aplikovat hudební dovednosti v dalších souborech
- respektovat vedoucího sekce či skupiny

6.ročník

Žáci se naučí

- nést zodpovědnost za společný výkon
- vnímat domácí přípravu jako nutnost
- aplikovat hudební dovednosti v dalších souborech
- respektovat vedoucího sekce či skupiny
- vnímat svůj vlastní výkon, výkon ostatních hráčů, orchestrální sekcí či skupin kolem sebe
- zachovat soustředění a pozornost, i když zrovna nehrají a vedoucí orchestru či dirigent se věnuje jinému jednotlivci či jiné části (skupině či sekci) v orchestru

7.ročník

Žáci se naučí

- aplikovat hudební dovednosti v dalších souborech
- respektovat vedoucího sekce či skupiny
- vnímat svůj vlastní výkon, výkon ostatních hráčů, orchestrální sekcí či skupin kolem sebe
- zachovat soustředění a pozornost, i když zrovna nehrají a vedoucí orchestru či dirigent se věnuje jinému jednotlivci či jiné části (skupině či sekci) v orchestru

- analyzovat vlastní výkon a výkon svých orchestrálních kolegů
- z nahrávky posoudit a analyzovat vlastní, skupinový a celkový výkon
- pomáhat při technickém zabezpečení orchestru

Základní studium II. stupně

Učební osnovy

1.ročník

Žáci se naučí

- aplikovat hudební dovednosti v dalších souborech
- respektovat vedoucího sekce či skupiny
- vnímat svůj vlastní výkon, výkon ostatních hráčů, orchestrální sekcí či skupin kolem sebe
- zachovat soustředění a pozornost, i když zrovna nehrají a vedoucí orchestru či dirigent se věnuje jinému jednotlivci či jiné části (skupině či sekci) v orchestru
- analyzovat vlastní výkon a výkon svých orchestrálních kolegů
- z nahrávky posoudit a analyzovat vlastní, skupinový a celkový výkon
- pomáhat při technickém zabezpečení orchestru
- aktivně podílet na přípravě a organizaci koncertu, zájezdu a na dalších aktivitách souvisejících s činností orchestru (propagace atd.)

2.ročník

Žáci se naučí

- respektovat vedoucího sekce či skupiny
- vnímat svůj vlastní výkon, výkon ostatních hráčů, orchestrální sekcí či skupin kolem sebe
- zachovat soustředění a pozornost, i když zrovna nehrají a vedoucí orchestru či dirigent se věnuje jinému jednotlivci či jiné části (skupině či sekci) v orchestru
- analyzovat vlastní výkon a výkon svých orchestrálních kolegů
- z nahrávky posoudit a analyzovat vlastní, skupinový a celkový výkon
- pomáhat při technickém zabezpečení orchestru
- taktním způsobem upozornit své kolegy na jejich chyby či jiná úskalí
- aktivně podílet na přípravě a organizaci koncertu, zájezdu a na dalších aktivitách souvisejících s činností orchestru (propagace atd.)

3.ročník

Žáci se naučí

- navzájem se motivovat a pomáhat si při nácviu skladeb
- analyzovat vlastní výkon a výkon svých orchestrálních kolegů
- z nahrávky posoudit a analyzovat vlastní, skupinový a celkový výkon
- pomáhat při technickém zabezpečení orchestru
- taktním způsobem upozornit své kolegy na jejich chyby či jiná úskalí
- poradit a doporučit mladším spoluhráčům vhodný způsob nácviu partů
- v případě potřeby zorganizovat samostatnou zkoušku sekce
- aktivně podílet na přípravě a organizaci koncertu, zájezdu a na dalších aktivitách souvisejících s činností orchestru (propagace atd.)

4.ročník

Žáci se naučí

- pomáhat při technickém zabezpečení orchestru
- taktním způsobem upozornit své kolegy na jejich chyby či jiná úskalí
- poradit a doporučit mladším spoluhráčům vhodný způsob nácvičku partů
- v případě potřeby zorganizovat samostatnou zkoušku sekce
- aktivně podílet na přípravě a organizaci koncertu, zájezdu a na dalších aktivitách souvisejících s činností orchestru (propagace atd.)
- mladším spoluhráčům pomáhat začlenit se do kolektivu a seznámit se s jeho vnitřní kulturou
- pravidla koncertního vystupování
- vnímat kolektivní hudební činnosti nejen jako možnost nastudovat a předvést zajímavá hudební díla, ale také jako prostor pro své další uplatnění a rozvoj své instrumentální praxe

5.1.26 Recepce a reflexe hudby

5.1.26.1 Studijní zaměření - Přípravné obecné studium

V *přípravném obecném studiu* se žáci setkávají se základy čtyř uměleckých oborů – hudebního, výtvarného, tanečního a dramatického. Aktivním kontaktem se základy umělecké tvorby získávají základní povědomí o podstatě, smyslu a významu umění, vytvářejí si vztah k uměleckým hodnotám, budují vlastní umělecký vkus, rozvíjejí svoji tvořivost a tříbí své předpoklady k osvojení praktických uměleckých dovedností. Toto studium je určeno pro žáky ve věku od 5 do 7 let.

V průběhu výuky žáci získávají:

Základy uměleckého povědomí

Na základě následujících přiměřeně didakticky aplikovaných oblastí učení a výchovného působení:

- umění jako součást kultury
- kategorie umělecké a estetické hodnoty
- umění jako společenská potřeba
- způsoby uměleckého vyjádření
- kreativita a umělecký prožitek
- umění jako forma sociální komunikace
- výchova k umělecké zkušenosti a umělecké náročnosti

Základy interaktivní komunikace

Na základě následujících přiměřeně didakticky aplikovaných oblastí učení a výchovného působení:

- budování sociálních vztahů prostřednictvím umělecké spolupráce
- kooperační aktivity na základě společné hudební, výtvarné, pohybové, literární a dramatické tvorby
- mezilidské vztahy v reálných i stylizovaných situacích
- interakce s publikem

Základy uměleckého vnímání

Na základě následujících přiměřeně didakticky aplikovaných oblastí učení a výchovného působení:

- Výrazové prostředky hudby, výtvarného umění, pohybové kultury, literatury a dramatické tvorby
- výchova k analytickému vnímání uměleckých forem
- aktivní přístup k pochopení umění

Učební plán

	1. r	2. r	Celkem hodin
Hudební a pohybové činnosti	1	1	2
Výtvarné a dramatické činnosti*	1	1	2
Celkem hodin	2	2	XXX

*Poznámka: dramatická výchova je do přípravného obecného studia začleněna jako součást komplexního učebního plánu, který poskytuje žákům možnost seznámit se s uměním jako uceleným a rozmanitým projevem kultury. POS tak poskytuje žákům příležitost ke kontaktu s mnoha uměleckými obory, buduje pozitivní vztah k umění a podněcuje obecný zájem o uměleckou činnost.

Učební osnovy

Hudební dovednosti

Žák se naučí

- deklamovat a rytmizovat říkadla a rytmické slovní fráze
- provádět jednoduchá rytmická a intonační cvičení
- hře na tělo a jednoduché instrumentaci na Orffovy hudební nástroje
- rozeznávat dechové, smyčcové, klávesové a bicí hudební nástroje
- orientovat se v notové osnově a ve stupnici C dur
- rozlišovat základní rytmické hodnoty not a podle nich interpretovat rytmus
- provádět dechová cvičení, techniky rozezpívání a zpívat písně základního dětského písňového repertoáru
- vnímat dynamiku a ve zpěvu i v instrumentaci ji uplatnit
- základům hudební spolupráce a interakce
- jednoduše rytmicky a pěvecky improvizovat
- základům analytického vnímání hudby a soustředěného poslechu
- pěstovat pozitivní vztah k hudbě a úctu ke kvalitní umělecké tvorbě

Výtvarné dovednosti

Žák se naučí

- jednoduše aplikovat základy výtvarných technik, rozpoznat jejich technologický charakter a výrazové možnosti
- testovat a v základech ovládat tvůrčí práci s různým materiálem
- využívat tvůrčí fantazii, prostorovou a barevnou představivost, kreativitu a uměleckou improvizaci
- akceptovat a jednoduše popsat náladu výtvarného díla a nejjednoduššími výtvarnými prostředky ji sám umělecky interpretovat
- hledat vlastní pozitivní vztah k výtvarnému umění a úctu ke kvalitní umělecké tvorbě
- používat základní postupy uměleckého vyjádření prostřednictvím výtvarných prostředků

Taneční a pohybové dovednosti

Žák se naučí

- řadu pohybových her a tanců zaměřených na taneční a pohybové dovednosti
- základní prostorové orientaci a koordinaci ve skupinových pohybových schématech a kracích
- kontrolovat koordinaci pohybu a rytmu, pohybu a hudby
- základům pohybového vyjádření pocitů a nálad
- hledat vlastní pozitivní vztah k tanečnímu umění a úctu ke kvalitní umělecké tvorbě

Dramatické dovednosti

Žák se naučí

- hodnotit kulturu slova a kvalitu slovního vyjádření
- kultivovaně používat svůj hlas, pracovat s dechem, aplikovat technické hlasové dovednosti: používání hlasové dynamiky, práce s přízvukem, frázováním, přesnou a srozumitelnou deklamací a precizní výslovností
- základům recitace a dramatické deklamace s výrazem
- používat základní pohybové výrazové prostředky a mimické výrazové prostředky
- uplatnit základy hlasové stylizace a dramatické hry
- základům dramatických žánrů: pantomima, maňáskové divadlo, loutkové divadlo
- sehrát jednoduché dramatické etudy
- základům pohybu po jevišti
- hledat svůj pozitivní vztah k dramatickému umění a úctu ke kvalitní umělecké tvorbě

Literární dovednosti

Žák se naučí

- základní techniku čtení a čtení s porozuměním
- základům čtenářských a uměleckých dovedností: dramatizace čteného textu, recitace s výrazem, základy stylizace, kompozice, tvorba verše
- hledat svůj pozitivní vztah k literatuře a úctu ke kvalitní umělecké tvorbě

Kombinované umělecké kreaace

Žák se naučí

- uplatnit získané schopnosti v kombinaci základních uměleckých dovedností při realizaci projektové práce: Koláž hudebních, výtvarných, pohybových, dramatických a literárních činností v komponovaném scénickém uměleckém vyjádření

5.1.26.2 Nauka o hudbě

Název předmětu je nauka o hudbě (dále jen NH), výuka probíhá jednou týdně 45 minut, vyučuje se skupinově s maximálním počtem žáků 20. Výuka je rozčleněna na přípravné hudební studium (dále jen PHS) a 1.- 5. ročník NH. Ve všech ročnících probíhá spolupráce s kolegy z hudebního oddělení formou vzájemných exkurzí do hodin, učitelé NH se s učiteli jednotlivých nástrojů v průběhu školního roku radí o doplnění některých potřebných vědomostí žáků, podporují propojenost teorie a praxe.

V hodinách NH žáci poslouchají hudbu, nejprve se s ní seznamují a ve vyšších ročnících již vyjadřují své názory na znějící dílo. Ve výuce je využíváno multimediální vybavení třídy na hlavním pracovišti v Hranicích (žáci se učí zapisovat a zpětně přehrávat jednoduché notové ukázky, dvojhlasy, akordy, transpozice v počítačovém programu) a interaktivní tabule (ta slouží k názorným ukázkám probíraného učiva).

Žáci PHS až 4. ročníku NH jsou hodnoceni podle aktivity v hodině, podle výsledků jejich pololetních a závěrečných testů a podle individuálních možností každého z nich. Žáci 5. ročníku absolvují studium NH závěrečnou zkouškou.

Přípravné hudební studium

Přípravné hudební studium (PHS) je určeno dětem ve věku od pěti do sedmi let, výuka probíhá jednou týdně 45 minut, vyučuje se skupinově s maximálním počtem žáků 15.

Cílem PHS je hravou formou podchytit zájem dětí o hudbu a na základě jejich předpokladů rozvíjet hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Aktivizovat je, podněcovat jejich tvořivost v základních činnostech pěveckých, pohybových a poslechových. Sledovat a rozvíjet zájem dětí o jednotlivé nástroje a pomáhat při jejich výběru.

Učební osnovy

Žák se naučí

- intonaci a rytmu pomocí jednoduchých lidových písní a říkadel
- rozeznávat hluboké a vysoké tóny a vyjádřit je pohybem celého těla
- rozeznávat rychlé a pomalé tempo vyjádřit je pohybem
- poznat houslový klíč a zapsat jej do notové osnovy
- hudební abecedě a čtení a zápisu not c1 – c2
- rozeznávat základní rytmické hodnoty not
- rozeznat při poslechu hudební ukázky zvuk a tón (s pomocí učitele popsat nástroj, na který hraje a sluchově ho rozeznat od ostatních nástrojů- k poslechu můžeme použít např. zvukových ukázek pro poslech na 1. stupni ZŠ „My pozor dáme a posloucháme“)

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1.ročník

Žák se naučí

- uplatnit a upevňovat přesnou intonaci - vyjádřit znějící melodii v rozsahu kvinty pomocí pohybu ruky nahoru a dolů, s pomocí učitele znějící melodii zpětně zazpívat
- experimentovat v improvizaci při hře na otázku a odpověď
- uplatňovat a zdokonalovat znalost základních rytmických hodnot not
- ovládat základní rytmické hodnoty pomlky a psát je do notové osnovy
- osvědčovat hudební paměť při hře na ozvěnu
- Číst noty v houslovém klíči c1 – c2
- Orientovat se v jednočárkové oktávě, malé oktávě a dvoučárkové oktávě

- vyjmenovat i zazpívat hudební abecedu a zapsat ji do notové osnovy
- vyjmenovat řadu posuvek a napsat je do notové osnovy a zpětně číst
- poznat basový klíč
- charakterizovat durovou stupnici, celý tón a půltón
- používat pojmy repetice, legato, ligatura a staccato a vyhledat je v notovém zápise
- rozeznat dynamická označení p, mf a f a zpívat v dané dynamice píseň
- při poslechu skladeb rozeznávat výšky, tempa, rytmy, barvy a dynamiku (poslechové skladby na úrovni „My pozor dáme a posloucháme“)
- v počítačovém programu zapsat a přehrát stupnici C dur

2.ročník

Žák se naučí

- zpěvem jednoduchých písní rozvíjet intonaci a rytmus
- zapsat znějící melodie v rozsahu kvinty
- zpívat z not v rozsahu kvinty
- osvědčovat znalost not (délka a výška) v houslovém klíči g – c3 s posuvkami a znalost pomlk
- poznávat basový klíč (žák hrající na violoncello a klavír odvodit noty v tomto klíči)
- orientovat se v durových stupnicích do 3křížků a 3b, určovat u těchto stupnic tónický kvintakord
- rozpoznat sluchem rozdíl mezi durovým a mollovým akordem, rozeznat tempová označení (Adagio, Moderato, Allegro), dynamická označení (p, mf, f, crescendo, decrescendo), označení různého způsobu hry (legato, ligatura, staccato, akcent) a rozumět pojům repetice, prima a seconda volta, Da Capo al Fine
- vyjmenovat názvy intervalů a odvodit je pomocí modelových písní
- pracovat s notovým materiálem, sledovat zapsaný notový záznam písně při zpěvu, s pomocí učitele určit tóninu, takt, sledovat hudební označení
- při poslechu hudby rozpoznávat nálady a kontrasty ve skladbě
- v počítačovém programu zapsat a přehrát durové stupnice a jejich T5 do 3křížků a 3b

3.ročník

Žák se naučí

- psát noty podle jednoduchého melodického a rytmického diktátu
- vytvořit jednoduchý rytmický doprovod k písni
- číst a psát noty g – c3 s posuvkami
- orientovat se v tečkovaném rytmu
- rozpoznat mezi rytmickými ukázkami a zápisy triolu a synkopu
- orientovat se v durových stupnicích do 4 křížků a 4 b, v určit kvintakord a hlavní stupně stupnice T – S – D
- sestavit mollové stupnice do 2 křížků a 2 béček
- rozeznat durový a mollový tónorod
- vyjmenovat intervaly názvem i číslem, rozlišovat intervaly sluchem, vyjmenovat intervaly čisté a velké, určit intervaly základní v durových stupnicích
- rozumět tempovým označením Allegro, Moderato, Adagio, dynamickým označením p, mf, f, crescendo a decrescendo, označením různého způsobu hry legato, ligatura, staccato, akcent a pojům repetice, prima a seconda volta, Da Capo al Fine
- rozumět dynamickému označení pp, ff, a označení přednesu cantabile, dolce, espressivo
- transponovat písně, s pomocí učitele píseň zazpívat i zapsat
- orientovat se v jednoduchém notovém zápise

- při poslechu hudby vnímat rozdělení hudebních nástrojů do jednotlivých skupin – př. G. F. Händel-Vodní hudba, Hornpipe
- v počítačovém programu zapsat jednoduchou píseň a transponovat ji do jiné tóniny

4.ročník

Žák se naučí

- vnímat tečkovaný rytmus, noty šestnáctinové
- vyjádřit trioly a synkopu
- orientovat se ve struktuře durových stupnic do 5křížků a 5b, určit kvintakord a hlavní stupně T – S – D, vnímat malou harmonickou kadenci a její využití pro jednoduchý doprovod
- od durových stupnic odvodit mollové stupnice, orientovat se v jejich struktuře do 2křížků a 2b, s pomocí učitele tvořit aiolskou, harmonickou a melodickou stupnici a sluchově je rozeznávat, určit kvintakord a hlavní stupně T – S - D
- poznat, sestavit kvintakord, vytvářet jeho obraty
- sluchově rozpoznávat intervaly základní a tvořit je v durových stupnicích
- rozumět tempovým označením Allegro, Moderato, Adagio, pojům Grave, Presto, A Tempo, Andante, Largo, Lento, Ritardando a Accelerando
- rozumět dynamickým označením pp, p, mf, f, ff, crescendo a decrescendo
- rozumět přednesovým označením cantabile, dolce, espressivo a pojům meno, simile, marcato
- rozumět pojům legato, ligatura, staccato, akcent, repetice, prima a seconda volta, Da Capo al Fine
- rozlišovat melodické ozdoby (příraz, nátryl, trylek), jejich označení v notovém zápise tak i způsob hry
- transponovat jednoduchou píseň, zazpívat ji i zapsat
- rozeznávat a členit hudební nástroje, rozeznat je sluchem, rozlišovat pojmy sólová, komorní, orchestrální a sborová hudba, vysvětlit pojmy duo, trio, kvartet...smyčcový, dechový a symfonický orchestr, znát obsazení orchestrů, znát rozdělení lidských hlasů, v této oblasti si uvědomovat své související znalosti a zkušenosti z komorní, souborové a orchestrální hry či zkušenosti ze sborového zpěvu
- poznávat hudební formy – malou a velkou písňovou formou
- při poslechu hudby sledovat znějící hudbu v notovém záznamu, vyjadřovat své názory na znějící hudbu a pocity, jak na něj hudba působí – př. Mozart – Malá noční hudba, Vivaldi – Čtvero ročních období, Beethoven - Osudová
- v počítačovém programu vytvořit jednoduchý harmonický doprovod k písni

5.ročník

Žák se naučí

- rytmicky i intonačně reprodukovat jednoduchý notový zápis
- orientovat se ve struktuře durových a mollových stupnic, znát princip kvartového a kvintového kruhu, znát princip paralelních stupnic, vytvořit aiolskou, harmonickou i melodickou mollovou stupnici, označit hlavní stupně T – D – S a vytvořit malou harmonickou kadenci
- tvořit obraty kvintakordů, odvodit dominantní septakord a jeho obraty, uplatnit jeho použití pro jednoduché doprovody písní
- rozumět základním tempovým, dynamickým a výrazovým označením
- rozlišovat základní intervaly (čisté, velké, malé) a tvořit je v durových stupnicích, vyjmenovat intervaly odvozené (zvětšené, zmenšené)
- orientovat se v základních hudebních formách
- orientovat se ve vývoji hudby od počátku až po hudbu 20. století

- vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- na interaktivní tabuli prezentovat připravený referát

Závěrečná zkouška z NH :

1. písemná část:

- rytmický a melodický diktát v rozsahu kvinty c1 – g1
- zápis dané stupnice, určení půltónů a vytvoření T5 – S5 – D5 – D7 akordů
- tvoření základních intervalů – čistých a velkých od daných tónů
- vysvětlení daných dynamických, tempových a výrazových označení

2. ústní část:

- prezentace referátu o zvoleném hudebním skladateli

5.2 VÝTVARNÝ OBOR

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika

Výtvarný obor je na ZUŠ Hranice vyučován od roku 1962. Obor je orientován na děti, mládež a dospělé, kteří projevují zájem o výtvarné vzdělávání.

Cílem výtvarného oboru je seznamovat žáky s uměním jako důležitým aspektem existence, který umožňuje aktivní prožívání vlastního života i okolního světa. Výtvarný obor připravuje na život člověka vnímavého a samostatně myslícího, který reflektuje problémy okolního světa a uvažuje o nich v duchu principů humanity. Je schopen vlastní autorské výpovědi a kreativních řešení problémů, zároveň autoreflexe a myšlenkové obhajoby své tvorby.

Výuka výtvarného oboru probíhá ve třech atelierech v počtu max. 15 žáků ve skupině, ve specializovaných studijních zaměřeních jako je Grafika a Keramika a modelování se sníženým počtem žáků, to je v počtu max. 10 žáků ve skupině. Naše škola nabízí kvalitní pracovní prostředí, které je inspirativní a přátelské. Ať už jde o prostory, které jsou využity k prezentaci děl a slouží jako malé výstavní síně, tak i o atmosféru během vyučování, kdy se ve skupině učíme chápat rozdílné přístupy a názory a obhajovat vlastní stanoviska. Učitel je autoritou, ale zároveň také kamarádem a rádcem, který dětem nabízí témata vycházející z prožívání okolního světa a motivuje žáky k jejich vlastnímu autorskému uchopení a řešení. Díky sledování tiskovin, navštěvování výstav a práci s internetem je žák v neustálém kontaktu se světem výtvarné kultury a učí se v tomto světě orientovat, vyhledávat informace a sledovat historické souvislosti.

Studium výtvarného oboru se člení na přípravné výtvarné studium v délce trvání 2 let, 1. stupeň studia v délce trvání 7 let, 2. stupeň studia v délce trvání 4 let a studium pro dospělé. Kromě výtvarného studia se lze specializovat na studijní zaměření Grafika a Keramika a modelování.

Žák je průběžně hodnocen během celého roku. Nedílnou součástí postupu do dalšího ročníku je účast na některé z výstav školy, kdy se žák podílí na výběru prací, instalaci a prezentaci díla. V pololetí a na konci školního roku je žák klasifikován známkami na vysvědčení.

5.2.1 Studijní zaměření – Výtvarné studium

Učební plány

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	PVS 1	PVS2	Celkem hodin
Plošná tvorba	1,5	1,5	3
Prostorová tvorba	1,5	1,5	3
Celkem hodin týdně	3	3	6

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Plošná tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	10,5
Prostorová tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	10,5
Celkem hodin týdně	3	3	3	3	3	3	3	21

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Plošná tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Prostorová tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Celkem hodin týdně	3	3	3	3	12

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- *Výuka probíhá ve tříhodinových vyučovacích blocích týdně*

Přípravné výtvarné studium I. stupně (2 ročníky PVS1 a PVS2)

Cílem PVS je připravit žáka hravou formou na základní výtvarné studium na ZUŠ a pomocí her a experimentů jej seznámit se základními výtvarnými technikami plošné a prostorové tvorby. Dítěti je zprostředkován aktivní kontakt s materiály a nástroji, díky kterému vnímá jejich odlišné vlastnosti a může pak s nimi svobodně pracovat. Pomocí citlivě zvolených námětů vycházejících z bezprostředního prožívání okolního světa rozvíjí žák svoji spontánní tvořivost a individualizuje svůj výtvarný projev. Díky účasti na skupinových projektech si osvojuje komunikační návyky, učí se spolupracovat s ostatními a být součástí kolektivu. Během krátké výstavy na konci hodiny se učí bez ostychu okomentovat vlastní práci. Žák získá základní sociální návyky spojené s výukou ve výtvarném atelieru, naučí se samostatně pohybovat v pracovním prostředí a prostorách školy, dodržovat hygienické návyky spojené s výukou, zacházet adekvátně se školními pomůckami a materiálem a akceptovat výuku s jejím časovým členěním. Výuka PVS probíhá jednou týdně ve dvouhodinovém až tříhodinovém vyučovacím bloku podle možností školy.

Učební osnovy

Plošná tvorba - PVS1

Žák se naučí

- pracovat soustředěně a samostatně, nenapodobovat ostatní
- využívat své fantazie a představ při subjektivním zpracování námětu
- spontánně využívat bodů, linií a ploch
- používat správný úchop pracovního nástroje
- pojmenovat své pocity z jednotlivých barevných kombinací
- používat princip otiskování, množení, vrstvení
- zkoumat materiály a vnímat jejich rozmanitost
- popsat, co se mu na uměleckém díle líbí a nelíbí
- pozorovat a popisovat obrázky a vyhledat jejich tvarové rozdíly

Prostorová tvorba - PVS1

Žák se naučí

- vnímat haptické odlišnosti jednotlivých materiálů
- hníst hlínu a uvědomovat si její vlastnosti
- odebírat a přidávat hmotu
- budovat jednoduchý tvar
- objevovat technické možnosti kombinování
- při dekorování zkoumat rozdílné stopy nástrojů v materiálu
- soustředit se na prozkoumání uměleckého díla, rozlišovat hmoty a tvary

Plošná tvorba - PVS2

Žák se naučí

- slovně popisovat své zážitky a inspirovat se jimi
- subjektivně zobrazovat skutečnost
- zpracovat plochu pomocí šrafování
- pracovat s rozdílnou stopou kreslicích nástrojů
- zkoumat vzájemné působení barev, pracovat s náhodou
- pracovat s prvky a hrát si s výtvarnými variantami
- spoluvytvářet výslednou podobu kolektivní práce
- naslouchat svým spolužákům při popisování vlastních výtvorů
- vyjadřovat pocity a zážitky z uměleckého díla

Prostorová tvorba - PVS2

Žák se naučí

- zkoumat proměny tvaru materiálů při vědomém tvarování
- uplatňovat své představy v prostorovém zpracování námětu
- pracovat s keramickým plátem a kompozičně rozvrhovat námět
- porovnávat základní vlastnosti objemů a povrchů
- zaznamenávat subjektivně skutečnost v hmotě
- zkoumat technické možnosti materiálů v rámci spojování
- vyjmenovat základní nástroje, se kterými pracuje
- vyjadřovat libost a nelibost při komentáři k uměleckému dílu

Žáci jsou průběžně hodnoceni během celého školního roku, v pololetí a na konci školního roku obdrží diplom o absolutoriu přípravného výtvarného studia. Na základě svých výsledků postupují do dalšího ročníku studia.

Základní studium I. stupně (7 ročníků)

Výuka základního studia 1. stupně se zaměřuje na osvojení výtvarných a osobnostních dovedností, které vedou k autorské výtvarné výpovědi a samostatnému zpracování námětu. Žáci si osvojují vlastní výtvarný jazyk a plynule přecházejí od spontánního dětského projevu k vědomým a promyšleným řešením výtvarných problémů. Pracují s fantazií, ale i realitou, kterou se učí objektivně zachytit, nebo autorsky přetavit a parafrázovat až do výtvarné zkratky. Během společných diskuzí nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních se učí naslouchat

druhým a prezentovat vlastní práci. Pod vedením učitele se učí orientovat ve světě výtvarné kultury. Výuka 1. stupně probíhá jednou týdně v tříhodinovém vyučovacím bloku.

Učební osnovy

1.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- vystihnout tvar lineární kresbou a kresebně zpracovat plochu
- rozvrhnout intuitivně námět ve formátu
- pozorovat světlo a stín na zobrazovaném objektu
- pracovat s velikostí objektů v popředí a pozadí
- míchat barvy a zkoumat barevné kombinace
- dosáhnout správné hustoty barev
- uplatňovat jemnou motoriku při práci s nástrojem
- porozumět pojmu grafika a specifiku grafického zpracování plochy
- naslouchat soustředěně učiteli a aktivně na něj reagovat
- porovnávat viděnou skutečnost a její výtvarné ztvárnění

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- vnímat specifické vlastnosti materiálů, zkoumat je hapticky
- zpracovat hlinu a používat techniku lepení šlikrem
- ztvárnit subjektivně motiv v plošném nebo prostorovém pojetí
- respektovat pravidla práce v keramické dílně
- šetrně zacházet s pracovními pomůckami a po ukončení práce je uložit na místo
- slovně popsat nabízenou ukázkou z děl moderního umění
- hapticky prozkoumat plastiku a vyjádřit své pocity

2.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- využívat různých stop kreslicích nástrojů v rámci zpracování plochy
- pracovat s prvky v ploše a vědomě je umísťovat do kompozice
- objevovat výtvarnou strukturu
- rozlišovat teplé a studené barvy, syté a bledé
- uplatňovat specifickou barevnost při zobrazování skutečnosti
- využívat technik tisku a otiskování v kombinovaných technikách
- všimnout si tvarových a barevných nuancí materiálů
- porovnávat výtvarné reprodukce, hledat shodné a odlišné znaky

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- vytvořit samostatně kresebný návrh
- rozlišovat vnější a vnitřní prostor objektu
- testovat používané nástroje a rozšiřovat jejich rejstřík
- vytvářet kompozice z přírodních materiálů
- objevovat rozdílné textury a struktury přírodních materiálů
- v rámci skupinové spolupráce se spolužáky dodržovat pravidla týmové spolupráce
- pod vedením učitele vnímat a připomínkovat estetické podněty ve svém okolí

3.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- zkoumat plasticitu věcí a používat techniku stínování
- využívat optické působení výtvarných kontrastů
- rozvrhovat náměty do různých formátů výkresů
- zobrazovat proměny jevů, pocitů a nálad výtvarnými prostředky
- pracovat s emocionálním působením barev a barevnou nadsázkou
- přetvářet realitu v grafických zadáních, zjednodušovat, stylizovat
- využít imaginace a kombinování tvarů a barev
- uvědomovat si roli světla, barev a prostoru v uměleckém díle
- během prezentace v rámci výstavy na konci hodiny akceptovat názory druhých

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- vnímat plasticitu věcí a působení světla a stínu na objektech
- zaměřit se na podstatné tvary v návrhu, rozlišovat důležité
- respektovat vícehledovost prostorové práce
- připravovat a aplikovat glazuru
- kombinovat barvy glazur v rámci posílení výrazu
- prezentovat svoji tvorbu v rámci kolektivu
- pojmenovat pocity ze sochařského díla
- pracovat se základními výtvarnými pojmy

4.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- vnímat proporční vztahy objektů, rozlišovat odlišné materiály objektů
- realizovat dílo jako kompozičně vyvážený celek
- zvětšovat a zmenšovat motiv
- vnímat rozdíly barevnosti mezi popředím a pozadím, podstatným a doplňujícím
- zjednodušit tvar, stylizovat dle své vlastní estetiky
- využívat struktur ve zpracování ploch, vytvářet matrice z různých materiálů
- spolupracovat konstruktivně se spolužáky na společném projektu
- slovně vyjádřit svůj názor a mravní postoje v souvislosti s námětem
- všimnout si estetických možností propagační tvorby

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- posuzovat prostor a objemy, modelací vystihnout tvar
- pracovat s detailem a jeho zasazením do celku
- zpracovat povrch plastiky doporučeným nástrojem
- respektovat pravidla uložení plastiky do pece na výpal
- zkoumat konstrukční možnosti kombinování materiálů
- slovně komentovat nabízené ukázky sochařské práce
- pomocí učitele chápat smysl objektové tvorby ve veřejném prostoru

5.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- vnímat dimenze zobrazovaného, pracovat s proporcemi
- pracovat s výtvarným rytmem, harmonií a disharmonií
- experimentovat s prostředky zaměřenými na expresivitu výrazu
- pracovat s barevnými odstíny, valéry a kontrasty
- experimentovat v rámci tisku, využívat nezdařených tisků v další práci
- objasnit své záměry a postupy práce, přemýšlet koncepčně
- spolupracovat na instalaci školní výstavy, pracovat s výstavním prostorem
- vnímat videoart a performance jako nedílnou součást výtvarného umění
- prohlubovat své znalosti z oblasti výtvarného umění

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- dokonaleji řemeslně opracovat materiál
- využívat výrazové možnosti objemů, linií a ploch v prostoru
- rozvrhnout vědomě dekor v rámci objektu
- pracovat s kontrastem a rytmem, harmonií a disharmonií v rámci dekoru
- hledat neotřelá autorská řešení dekoru v kombinaci s používáním nástroje
- komentovat nabízené ukázky keramických dekorů různých kultur
- naslouchat svým spolužákům a využívat jejich postřehů k autoreflexi
- analyzovat základní architektonické rysy uměleckých slohů
- inspirovat se architekturou pro další výtvarnou práci

6.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- experimentovat s prvky v kompozičních variantách
- respektovat zákonitosti perspektivy při přepisu reality do výtvarné zkratky
- pracovat s výtvarným rytmem, harmonií a disharmonií
- pracovat s plasticitou prvků a detaily v rámci výtvarné studie
- malovat v lokální či omezené barevnosti
- pracovat s doplňkovými barvami, využívat výrazových účinků barev
- abstrahovat realitu, provést posun ke grafickému zjednodušení
- spolupracovat aktivně při tisku s učitelem, ctít pravidla práce s grafickým lisem
- parafrázovat umělecká díla dle výtvarného zadání
- porovnávat různé oblasti výtvarného umění
- popisovat své zážitky spojené s návštěvou výstavy
- komentovat ukázky probíhajících výstav současného umění

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- pracovat uvědoměle s celkem a detailem
- aplikovat pozorovací schopnosti při přenosu reality
- volit vhodné kombinace barev a materiálů v rámci instalace
- pracovat s výrazovými možnostmi výtvarné instalace v prostoru
- respektovat vztah mezi prostorovým dílem a prostředím
- obhájit myšlenkově svá východiska a umělecké záměry
- vyjadřovat se k estetickým proměnám ve městě
- vnímat důležitost kulturních památek v historickém kontextu

7.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- pracovat s vlastním výtvarným jazykem, vnímat svoji jedinečnost
- pracovat s liniemi, plochami, světlem, barvami, strukturami a kontrasty
- ovládat základy perspektivy a výtvarné zkratky
- rozfázovat svoji práci do technologických kroků
- inspirovat se smyslovými vjemy a zobrazovat je výtvarnými prostředky
- rozlišovat důležité, typické, zajímavé a netradiční v rámci zobrazení reality
- stylizovat realitu, parafrázovat a abstrahovat
- prezentovat se svojí volnou tvorbou
- slovně prezentovat svoji práci a obhájit ji adekvátními argumenty
- instalovat svoji práci a zvolit citlivé instalační řešení vzhledem k prostoru
- orientovat se v základních uměleckých pojmech
- obhájit důvody své specializace na určité oblasti umění

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- analyzovat námět a vnášet do něj vlastní nápady a připomínky
- hledat originální řešení v rámci zadání
- pracovat s objemy, vnitřním a vnějším prostorem
- kreativně využívat své fantazie a inspirovat se smyslovými vjemy
- pracovat s tvárnými materiály v souladu s jejich technickými vlastnostmi
- rozfázovat svoji práci do logických a technologických kroků
- vyhledávat informace z oblasti výtvarné kultury a umění
- komunikovat v základních výtvarných pojmech z oblasti prostorové tvorby
- zaujímat postoj k dílům současného výtvarného umění

Žák je průběžně hodnocen během celého školního roku, v pololetí a na konci školního roku je klasifikován známkami na vysvědčení. Na základě svých studijních výsledků postupuje do dalšího ročníku studia. Nedílnou součástí postupu do dalšího ročníku je účast na některé z výstav školy, kdy se žák podílí na výběru prací, instalaci a prezentaci díla.

V 7. ročníku I. stupně se žák stává absolventem Výtvarného studia I. stupně. Studium ukončuje absolventskou prací, která je vystavena na výstavě v rámci absolventského koncertu.

Základní studium II. stupně výtvarného studia (4 ročníky

)
Studium základního studia II. stupně prohlubuje výtvarné zkušenosti studentů a zkvalitňuje jejich osobnostně sociální, kulturní a umělecké kompetence. Díky experimentům a vhodně voleným námětům si žáci uvědomují inklinování k vlastnímu uměleckému zaměření. Jsou schopni vlastní volby tématu a svébytného výtvarného zpracování s prezentací a obhajobou myšlenkových a výtvarných postupů. Díky sledování aktuálních novinek z oblasti výtvarné kultury se učí vnímat svoji tvorbu v kontextu domácího i světového výtvarného umění. Výuka 2. stupně probíhá jednou týdně v tříhodinovém vyučovacím bloku.

Studium pro dospělé (4 ročníky)

Je určeno dospělým zájemcům o výtvarné vzdělávání, kteří mají chuť pronikat do světa výtvarné kultury a tvorby. Výuka probíhá jednou týdně ve tříhodinovém vyučovacím bloku.

Učební osnovy

1.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- přepisovat plochy a objemy pomocí výtvarné zkratky
- využívat vlastností perspektivy při přepisu reality
- pracovat s autorskou barevnou nadsázkou
- rozšiřovat spektrum odstínů použitých barev
- využívat své kreativity v návrhových činnostech
- pracovat s vizuálními symboly a znaky
- hledat nejvhodnější kompoziční varianty vzhledem k zadání
- respektovat technologické principy jednotlivých technik
- pomocí experimentů posilovat výtvarnou výpověď
- respektovat odlišné výtvarné přístupy
- analyzovat obrazotvorné prvky v ukázce uměleckého díla
- orientovat se ve výtvarných pojmech
- komentovat výtvarnou akci, performance, videoart

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- vytvořit autorskou přípravnou kresbu pro plastickou realizaci díla
- pomocí objemů a jejich přechodů ztvárňovat skutečnost
- zohledňovat současně více pohledů na objekt
- tvarovat materiály a odhadovat jejich technické možnosti
- v objektové a akční tvorbě pracovat s nalezenými předměty a přetvářet je
- v jednoduchém konceptu přenést informaci na diváka
- samostatně vyhledávat informace o umění na internetu
- analyzovat umělecké dílo z pohledu použitých materiálů a technologií
- na ukázkách komentovat umístění sochařského díla ve veřejném prostoru

2.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- poměřovat proporce zobrazovaných objektů
- uplatňovat teplé a studené barvy a barevné kontrasty
- využívat stylizace reality v návrhových činnostech
- abstrahovat a posunovat význam zobrazovaného
- posilovat výraz netradičními výtvarnými přístupy
- vytvářet myšlenkově podložený koncept
- mezioborově spolupracovat a propojovat témata
- dávat si do souvislostí získané informace
- diskutovat a obhajovat svá myšlenková východiska
- být sebekritický, přijímat kritiku učitele i svých spolužáků

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- respektovat technologické zákonitosti práce s hlinou
- postupovat od celku k detailům
- zpracovat povrch plastiky autorským způsobem
- rozdílně zpracovat vnější a vnitřní prostor, používat výtvarný kontrast
- akceptovat vlastnosti materiálů a daná omezení práce s nimi
- experimentovat s výtvarnými technikami, materiály a nástroji
- na ukázkách komentovat umístění sochařského díla ve veřejném prostoru

3. ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- prožívat námět, přidat vlastní zkušenosti a poznatky
- vědomě uplatňovat vlastnosti barev se znalostí spektra barev v barevném kruhu
- porovnat a zhodnotit účinky prvků plošného vyjádření- bod, linie, tvar, plocha, objem
- volit si samostatně adekvátní výtvarné prostředky pro sdělovaný obsah
- pracovat uvolněně, soustředěně a dlouhodobě
- vnímat ekologický aspekt práce s materiály a výtvarnými prostředky
- vnímat historické a společenské souvislosti výtvarného umění
- formulovat svůj názor na výtvarné dílo
- vyjadřovat své postoje k designu užitých věcí, které nás obklopují
- používat výtvarné tvarosloví
- sledovat kulturní dění ve svém okolí

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- respektovat technologické zákonitosti práce s materiály
- stylizovat realitu a dát ji vlastní autorský výraz
- používat materiállové kontrasty v prostorové tvorbě
- využívat působení výtvarného rytmu a řádu
- komponovat pravidelné i nepravidelné sestavy z prvků
- samostatně volit téma a konceptuálně jej uchopit
- spolupracovat na koncepci výstavy a instalaci prací
- slovně komentovat své dílo s použitím výtvarného tvarosloví
- v jednoduchém konceptu přenést informaci na diváka

4.ročník

Plošná tvorba

Žák se naučí

- dát si do souvislostí obsah a formu zpracování námětu
- zabývat se realitou jako materiálem pro důkladné studium objektivního přepisu
- zpracovávat realitu s použitím abstrahování, parafráze a stylizace
- v rámci malířských studií pracovat s individuální barevností
- svobodně zacházet s materiálem, nástrojem a technikou
- experimentovat, kombinovat materiály, recyklovat
- zkoumat svět a mezilidské vztahy, kulturní a ekologické souvislosti
- zabývat se příbuznými otázkami, přemýšlet, analyzovat, vyvozovat závěry, klást si otázky a hledat odpovědi
- diskutovat o svých výtvarných postupech s učitelem, konfrontovat s ním svoji práci
- uplatňovat sebekritiku, objektivně hodnotit své dílo i práci svých spolužáků
- sledovat aspekty výtvarné práce v divadle a filmu

Prostorová tvorba

Žák se naučí

- pracovat s variantami přípravných kreseb
- rozvrhnout tvarově vyváženou kompozici
- využívat tvarové nadsázky v rámci posilování výrazu
- vyjadřovat se podle potřeby v prostorové, objektové a akční tvorbě
- samostatně volit téma své práce a obohacovat je vlastními postřehy a nápady
- navrhnout koncepci výstavy a spolupracovat na instalaci prací
- vyjadřovat se k urbanistickým proměnám města a krajiny
- referovat o návštěvě výstavy

Žák je průběžně hodnocen během celého školního roku, v pololetí a na konci školního roku je klasifikován známkami na vysvědčení. Na základě svých studijních výsledků postupuje do dalšího ročníku studia. Nedílnou součástí postupu do dalšího ročníku je účast na některé z výstav školy, kdy se žák podílí na výběru prací, instalaci a prezentaci díla.

Ve 4. ročníku II. stupně se žák stává absolventem Výtvarného studia II. stupně. Studium ukončuje absolventskou prací, která je vystavena na výstavě v rámci absolventského koncertu.

5.2.2 Studijní zaměření Grafika

Je určeno studentům s vyhraněnou specializací. V Grafice si žák osvojuje principy grafického zpracování námětu, seznamuje se s technologiemi opracování matrice a zákonitostmi tisku. Díky experimentování proniká do magie grafického světa. V rámci výtvarné kultury je poučen o historii jednotlivých grafických technik a je seznámen s důležitými grafiky a ilustrátory.

Učební plány

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Volná grafika	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	10,5
Užitá grafika	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	10,5
Celkem hodin týdně	3	3	3	3	3	3	3	21

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Volná grafika	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Užitá grafika	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Celkem hodin týdně	3	3	3	3	12

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Výuka probíhá ve tříhodinových vyučovacích blocích týdně

Učební osnovy

1.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- nekopírovat druhé a pracovat samostatně
- samostatně rozvrhnout námět ve formátu
- správně uchopit doporučený grafický nástroj
- spontánně pracovat s liniemi a plochami
- subjektivně zobrazovat pozorovanou realitu
- pozorovat grafické struktury na přírodninách a objektech

- použít grafické zpracování dekoru prostorového objektu
- analyzovat předloženou ukázkou výtvarného díla na tvary a barvy
- popsat, co se mu líbí a nelíbí na grafickém díle

Užitá grafika

Žák se naučí

- pracovat s vlastní fantazií a představami
- samostatně vytvářet kresebný návrh
- subjektivně zjednodušovat realitu do znaků
- objevovat ve výtvarných zadáních estetiku písma
- poznávat odlišnosti použitých materiálů
- vnímat estetiku užitě grafiky v nabízených tiskovinách

2.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- rozvíjet vlastní nápad ve variantách
- dělit prostor na logické části
- vnímat prostorové odlišnosti tvarů
- zjednodušovat tvary podle potřeby stylizace
- porovnat otisk s originálem
- strukturálně zpracovat plochu
- zkoumat stopy grafických nástrojů
- analyzovat různost zpracování ploch v nabízených ukázkách
- pomáhat učiteli s přípravou pracoviště
- vnímat výrazové odlišnosti grafických technik v nabízených ukázkách

Užitá grafika

Žák se naučí

- rozvrhnout samostatně námět ve formátu
- uplatňovat specifickou barevnost
- zkoumat detaily písma na zvětšeninách
- pracovat s různými formáty výkresů
- porovnávat s učitelem estetické znaky obalů výrobků

3.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- převést námět do návrhové kresby pro tisk z výšky
- zvýraznit podstatné, upozadit nedůležité v rámci kompozice
- používat kontury, rozlišovat hranice tvarů
- pracovat s negativem a pozitivem
- provádět zrcadlové převrácení předlohy
- rozlišovat techniku tisku z výšky a plochy
- všimnout si odlišností ve grafickém zpracování objemů v nabízených ukázkách

- spolupracovat s učitelem při tisku na grafickém lisu
- slovně popisovat ilustraci grafického charakteru

Užitá grafika

Žák se naučí

- rozlišit negativ a pozitiv
- pracovat s barevnými kontrasty
- množit prvky, pracovat s harmonií a disharmonií
- využívat emocionální působení barev
- slovně popisovat plakát a obal knihy
- šetrně zacházet s pomůckami a materiálem
- pod dohledem učitele vyhledávat obrázky na internetu

4.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- pracovat s inspiračními zdroji při tvorbě návrhu
- převádět působení světla a stínu do plochy
- hledat varianty umístění motivu do formátu
- samostatně vytvořit matici pro tisk z plochy
- využívat plastického reliéfu a struktur materiálů
- propojovat grafické motivy s prostorovou tvorbou
- kombinovat materiály v rámci tvorby matrice
- kombinovat tisk z plochy s jinými výtvarnými technikami
- pomáhat s přípravou pracoviště a úklidem
- komentovat pohnutky své práce
- analyzovat bary a tvary v ukázce dětské ilustrace

Užitá grafika

Žák se naučí

- pozorovat realitu, zjednodušovat ji a stylizovat
- pracovat s detaily pomocí výřezů
- využívat vlastní kreativitu v omezeném zadání
- hrát si s variantami textu a obrazu
- experimentovat s otiskováním různých materiálů
- využívat doporučených netradičních materiálů v prostorové tvorbě
- popisovat své myšlenkové postupy při realizaci návrhu
- analyzovat ukázky typografické tvorby

5.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- fixovat opakovaním svoji výtvarnou zkušenost, poučit se
- být originální a osobitý ve výtvarném výrazu

- vnímat rozdílné optické působení barev
- používat barevný výtvarný kontrast k posílení výrazu
- navrhopvat barevné varianty pro barevný soutisk
- pochopit principy grafického soutisku z více matic
- spolupracovat s učitelem při tisku
- diskutovat se spolužáky nad svoji práci
- srovnávat svoji práci s nabízenými ukázkami grafické tvorby

Užitá grafika

Žák se naučí

- pracovat s barevnými variantami návrhu
- recyklovat nepovedené tisky v kolážích
- kombinovat písmo s obrazem
- využívat xerox, princip množení, kupení a vrstvení
- posilovat výraz experimentováním s technikami
- vytvořit prostorovou instalaci s využitím grafického designu
- popisovat své myšlenkové postupy při realizaci návrhu
- slovně se vyjadřovat k nabízeným ukázkám tvorby z oblasti užití grafiky

6.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- autorsky přetavit realitu do osobitého výtvarného zjednodušení
- využívat inspirace okolním světem při tvorbě návrhu
- pracovat s výtvarným rytmem a dynamikou
- respektovat vlastnosti materiálů a technická omezení při rytí
- pracovat s grafickou jehlou pro hlubotisk
- akceptovat a využívat specifika tisku z hloubky
- akceptovat základní technologické zákonitosti tisku na grafickém lisu
- obhajovat motivy svého řešení před spolužáky
- parafrázovat motivy předložených ukázek děl výtvarného umění

Užitá grafika

Žák se naučí

- používat kontury a zvýrazňovat podstatné
- porovnávat loga v nabízených ukázkách
- využívat výtvarného vtípu při tvorbě návrhu
- začlenit písmo do kompozice
- experimentovat s netradičními materiály a jejich otisky
- pracovat s různými druhy struktur
- ověřit si působení struktur na nefigurativní plastice
- slovně se vyjadřovat k vybraným oblastem propagační grafiky
- analyzovat ukázky typografické tvorby

Volná grafika

Žák se naučí

- přepisovat realitu do osobité grafické zkratky
- pracovat s negativem a pozitivem v návrhu, upravit návrh pro grafické zpracování
- zdůraznit detail v rámci celku, vyzdvihnout podstatné
- strukturálně zpracovávat plochu autorským způsobem
- čerpat inspiraci z fantazie a vnitřního světa
- zacházet korektně s grafickým nástrojem
- pracovat vybranou technikou tisku z výšky, plochy nebo hloubky
- chápat a využívat zákonitosti barevného soutisku
- samostatně tisknout na grafickém lisu, připravit a uklidit pracoviště
- vnímat charakteristické znaky grafických technik při studiu reprodukcí
- konzultovat s učitelem své postupy a obhajovat své kroky
- prezentovat svoji grafickou tvorbu ve výstavním prostoru

Užitá grafika

Žák se naučí

- abstrahovat realitu do výtvarné zkratky a znaku
- vytvořit jednoduché logo
- využívat výtvarného kontrastu, vyzdvihnout podstatné
- zacházet hravě s textem, včlenit text do kompozice
- samostatně vytvořit návrh jednoduchého obalu výrobku
- vytvořit prostorový objekt inspirovaný grafickým tvaroslovím
- rozlišovat charakteristické znaky knižní tvorby při studiu nabízených ukázek
- analyzovat detaily druhu písma vybraného učitelem

Žák je průběžně hodnocen během celého školního roku, v pololetí a na konci školního roku je klasifikován známkami na vysvědčení. Na základě svých studijních výsledků postupuje do dalšího ročníku studia. Nedílnou součástí postupu do dalšího ročníku je účast na některé z výstav školy, kdy se žák podílí na výběru prací, instalaci a prezentaci díla.

V 7. ročníku I. stupně studijního oboru Grafika se žák stává absolventem I. stupně studia a ukončuje studium oboru absolventskou prací vystavenou v rámci absolventského koncertu.

Základní studium II. stupně Učební osnovy

1.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- vybrat námět a rozkreslit jej do kompozice v rámci různých formátů
- vyzdvihnout důležité a zajímavé při studiu reality
- využívat tvarové a barevné nadsázky
- pracovat s prostorem a proporcemi objektů v ploše

- využívat dynamiku kontrastů ploch a linií
- využívat principů kombinování materiálů při technice tisku z plochy
- ovládat základní technologické postupy při tisku na grafickém lisu
- experimentovat s otisky různých materiálů v prostorové tvorbě
- pracovat s vlastní výtvarnou představou, odolávat názorovým vlivům
- diskutovat s učitelem a akceptovat názor autority
- reflektovat nabízené ukázky práce grafiků a ilustrátorů
- prezentovat svoji práci v rámci společné výstavy
- naslouchat druhým a tolerovat jejich výtvarný přístup

Užitá grafika

Žák se naučí

- pracovat s kompozičními variantami výtvarných návrhů
- využívat výrazových prostředků, jako jsou kontrast, negativ x pozitiv, světlo x stín
- pracovat s tištěným materiálem a xeroxem
- testovat různé techniky otiskování a dokreslování
- uplatnit svou kreativitu při návrhu jednoduchého grafického designu
- pracovat s písmem, zkoumat „magii“ písma
- kriticky zhodnotit typografickou úpravu vybraných obalů výrobků
- vysvětlovat své pohnutky a obhajovat výtvarná řešení

2.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- vytvořit kresebný návrh vhodný pro příslušnou grafickou techniku
- hledat kompoziční řešení se silným výrazem
- abstrahovat realitu do stylizovaného zobrazení, převádět realitu do černobílého zobrazení
- uplatňovat výrazové prostředky, které umocňují autorskou výtvarnou výpověď
- experimentovat s rozdílnými stopami grafických nástrojů při technice tisku z výšky
- dělit proces tisku do dílčích kroků- příprava pracoviště, příprava barev (hustota barvy, rozválení), naválení matrice (práce s válečkem), příprava papíru, práce s lisem (nastavení tlaku), uskladnění tisků, úklid pracoviště, vyčištění pomůcek a matic
- využívat zbytků barev a potištěných papírů v objektové tvorbě
- komentovat nabízené ukázky tisku z výšky, vnímat autorské odlišnosti zpracování námětů
- v nabízených ukázkách vnímat přesah grafických technik do moderního umění
- prezentovat svoji práci v rámci jednoduché výtvarné instalace

Užitá grafika

Žák se naučí

- samostatně vypracovat návrh pro propagační grafiku
- využívat harmonie a disharmonie, struktur, množení, pohybu
- experimentovat s kombinováním výtvarných technik
- uplatnit výtvarný vtíp při tvorbě plakátu
- vnímat abecedu jako komplexní souhrn znaků
- pracovat s tištěným materiálem, materiál kolorovat, přetvářet
- využívat zbytků barev a potištěných papírů v další práci

- vyjadřovat své pocity z typografické úpravy plakátů
- vysvětlovat a obhajovat zdroje vlastní inspirace

3.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- pracovat s přípravnými kresbami, hledat nejvhodnější kompoziční varianty
- ctít soulad technologie a sdělovaného obsahu, dbát na přesnost provedení v detailu
- používat technologii tisku z hloubky, pracovat s grafickou jehlou
- využívat rytmu rytí, harmonie a disharmonie v kompozici, struktur a textur
- připravit grafické papíry pro tisk z hloubky
- připravit pracoviště a spolupracovat s učitelem při tisku z hloubky
- uplatnit grafické přístupy v prostorové tvorbě, zpracovávat strukturálně povrch
- vyjadřovat se slovně k nabízené tvorbě našich i světových grafiků
- samostatně prezentovat, obhájit a instalovat svoji práci v prostoru
- vysvětlovat své pohnutky, obhajovat své inspirace a vývoj k výslednému produktu
- přijímat kritiku druhých a tolerovat jejich názory

Užitá grafika

Žák se naučí

- myšlenkově obohacovat téma o vlastní poznatky
- pracovat s barevnými a tvarovými variantami návrhů
- hledat novátorské přístupy ve využití materiálů
- vytvářet vlastní znaky a symboly, zjednodušovat a stylizovat do výtvarné zkratky
- pracovat s možnostmi zvětšování a zmenšování
- navrhnout grafický design obalu knihy nebo časopisu
- čerpat poučení a inspiraci z moderní typografie
- vnímat kritiku jako přínos pro svoji tvorbu
- vyjadřovat své pocity z typografické úpravy knihy
- svoji práci pojímat konceptuálně, uvědomovat si souvislosti

4.ročník

Volná grafika

Žák se naučí

- vybrat samostatně námět vhodný pro grafické zpracování, myšlenkově jej rozvinout
- používat individuální výtvarný jazyk, uvědomovat si svoji jedinečnost
- autorsky a neotřele zacházet s realitou a přetvářet ji podle svých potřeb
- soustředit se na podstatné detaily, vyzdvihnout výtvarně důležité momenty
- zobrazovat plasticitu grafickými prostředky, využívat šrafur a textur pro vyjádření objemů
- pracovat samostatně v technice tisku z plochy, výšky nebo hloubky
- vytvořit jednoduchou grafickou etudu v samostatně zvolené grafické technice
- provázat grafické zpracování námětu s prostorovou a objektovou tvorbou
- vyjadřovat se slovně k tvorbě vybraných grafiků a grafických studií v nabízených ukázkách
- samostatně pracovat s dostupnými informacemi, třídit je podle potřeby

Užitá grafika

Žák se naučí

- samostatně volit námět svojí práce a myšlenkově jej rozvinout
- pracovat s přípravnými kresbami a jejich variantami
- samostatně pracovat s vlastním výtvarným jazykem
- autorsky a kreativně nakládat s realitou, stylizovat ji
- navrhnout vlastní grafický design obalu produktu
- kombinovat autorsky text s obrazem
- instalovat samostatně svoji práci ve výstavním prostoru
- komentovat práci počítačových grafiků ve video ukázkách
- komentovat a analyzovat design vybraných webových stránek
- obhajovat pohnutky svých postupů a řešení

Žák je průběžně hodnocen během celého školního roku, v pololetí a na konci školního roku je klasifikován známkami na vysvědčení. Na základě svých studijních výsledků postupuje do dalšího ročníku studia. Nedílnou součástí postupu do dalšího ročníku je účast na některé z výstav školy, kdy se podílí na výběru prací, instalaci a prezentaci díla.

Ve 4. ročníku II. stupně studijního oboru Grafika se žák stává absolventem II. stupně studia a ukončuje studium oboru absolventskou prací vystavenou v rámci absolventského koncertu.

5.2.3 Studijní zaměření Keramika a modelování

Je určeno studentům s vyhraněnou specializací. V keramice a modelování se žák učí pracovat s prostorem a materiálem a využívat různých technik zpracování keramické hlíny a jiných materiálů. Rozvíjí hrubou i jemnou motoriku při práci s materiály a nástroji. S keramickou hlínou pracuje jak na hrnčířském kruhu, tak během modelování z volné ruky. V rámci teoretické přípravy je seznámen s fungováním keramické pece a bezpečnostními a hygienickými pravidly v keramickém atelieru.

Učební plány

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Celkem hodin
Keramika a modelování	2	2	2	2	2	2	2	14
Plošná tvorba	1	1	1	1	1	1	1	7
Celkem hodin týdně	3	3	3	3	3	3	3	21

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1.r	2.r	3.r	4.r	Celkem hodin
Keramika a modelování	2	2	2	2	8
Plošná tvorba	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	3	3	3	3	12

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Výuka probíhá ve tříhodinových vyučovacích blocích týdně

Základní studium I. stupně

Učební osnovy

1.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- vnímat specifické vlastnosti materiálů, zkoumat je hapticky a vyjádřit své pocity
- pomocí výtvarných her rozvíjet prostorovou představivost
- ovládat jednoduché postupy při práci s hlínou (např. odebrání, přidávání)
- vnímat učitele jako autoritu, která mu otevřeným způsobem ukazuje možnosti keramiky

- seznámit se se základními vyjadřovacími prostředky a technikami v oboru keramiky a modelování
- pomocí výtvarných akcí a her rozvíjet prostorovou představivost

Plošná tvorba

Žák se naučí

- vystihnout tvar lineární kresbou a kresebně zpracovat plochu
- rozvrhnout intuitivně námět ve formátu
- míchat barvy a zkoumat barevné kombinace
- dosáhnout správné hustoty barev
- uplatňovat jemnou motoriku při práci s nástrojem
- porovnávat viděnou skutečnost a její výtvarné ztvárnění

2.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- pracovat s technikou reliéfu
- provést základní kompoziční rozvržení kachlíku
- využívat jednoduchých nástrojů při tvorbě
- využívat jednoduchých technik pro vyjádření specifického povrchu
- v rámci skupinové spolupráce se spolužáky dodržovat pravidla týmové spolupráce
- přemýšlet nad pohledem z různých stran prostorové práce
- chápat vztah mezi jednotlivými hmotami a modelovat základní tvary

Plošná tvorba

Žák se naučí

- využívat různých stop kreslicích nástrojů v rámci zpracování plochy
- pracovat s prvky v ploše a vědomě je umísťovat do kompozice
- objevovat výtvarnou strukturu
- rozlišovat teplé a studené barvy, syté a bledé
- uplatňovat specifickou barevnost při zobrazování skutečnosti

3.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- vnímat plasticitu věcí a působení světla a stínu na objektech
- připravit plastiku k výpalu, částečně vydlabat
- zobrazovat námět v reliéfu
- seznámit se s technikou točení na hrnčířském kruhu
- koordinovat pohyb rukou a nohou při práci na hrnčířském kruhu s pomocí učitele
- využívat svých smyslů při kontaktu s materiálem
- pracovat samostatně a dělit činnosti do dílčích kroků

Plošná tvorba

Žák se naučí

- zkoumat plasticitu věcí a používat techniku stínování
- využívat optické působení výtvarných kontrastů
- zobrazovat proměny jevů, pocitů a nálad výtvarnými prostředky
- pracovat s emocionálním působením barev a barevnou nadsázkou
- přetvářet realitu v grafických zadáních, zjednodušovat, stylizovat
- využít imaginace a kombinování tvarů a barev
- během prezentace v rámci výstavky na konci hodiny akceptovat názory druhých

4.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- posuzovat prostor, objemy a modelací vystihnout tvar
- používat techniku prostorové tvorby - sestavování z plátů keramické hlíny a lepení šlikrem
- samostatně volit a používat odpovídající nástroje k modelování
- pracovat s technikou točení na hrnčířském kruhu
- koordinovat pohyb rukou a nohou při práci na hrnčířském kruhu
- pracovat s detailem
- vymodelovat hlavu ve zmenšené podobě

Plošná tvorba

Žák se naučí

- realizovat dílo jako kompozičně vyvážený celek
- zvětšovat a zmenšovat motiv
- vnímat rozdíly barevnosti mezi popředím a pozadím, podstatným a doplňujícím
- zjednodušit tvar, stylizovat dle své vlastní estetiky
- využívat struktur ve zpracování ploch, vytvářet matrice z různých materiálů
- slovně vyjádřit svůj názor a mravní postoje v souvislosti s námětem
- všimnout si estetických možností propagační tvorby

5.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- inspirovat se uměním a nacházet k němu vztah pomocí vlastních výtvarných aktivit
- zdokonalovat v technice točení na hrnčířském kruhu
- aplikovat výtvarnou techniku dekorování otiskem – samostatně pracovat s rozdílnými strukturami otiskovaných materiálů, kombinovat je do kompozičního celku
- tříbit cit pro převedení tvaru z návrhu do materiálu
- komponovat tvarové a prostorové vztahy (kontrast, rytmus, velikost) a jejich účinky porovnat
- dokonaleji řemeslně opracovat materiál
- navrhnout tvar a převést ho do materiálu

Plošná tvorba

Žák se naučí

- vnímat dimenze zobrazovaného, pracovat s proporcemi
- pracovat s výtvarným rytmem, harmonií a disharmonií
- experimentovat v rámci tisku, využívat nezdařených tisků v další práci
- objasnit své záměry a postupy práce, přemýšlet koncepčně
- spolupracovat na instalaci školní výstavy, pracovat s výstavním prostorem
- prohlubovat své znalosti z oblasti výtvarného umění

6.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- pracovat systematicky na přípravných studiích
- pracovat s výrazovými možnostmi jako je harmonie a její narušení
- vyhledávat informace a inspiraci pro svou tvorbu
- využívat výrazové možnosti objemu, tvaru, linie a plochy v prostoru
- citlivě převést tvar z návrhu do materiálu
- důmyslně kombinovat tvary
- popsat svými slovy postup vypalování v keramické peci

Plošná tvorba

Žák se naučí

- pracovat s výtvarným rytmem, harmonií a disharmonií
- pracovat s plasticitou prvků a detaily v rámci výtvarné studie
- malovat v lokální či omezené barevnosti
- pracovat s doplňkovými barvami, využívat výrazových účinků barev
- abstrahovat realitu, provést posun ke grafickému zjednodušení
- spolupracovat aktivně při tisku s učitelem, ctít pravidla práce s grafickým lisem

7.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- uvědomovat si své přednosti a pracovat na svých nedostatecích
- při tvorbě objektu a plastiky uplatňovat pohled z různých stran prostorové práce
- zvolit a realizovat dekor pro tvar vytvořený na hrnčířském kruhu
- uplatňovat a prohlubovat svůj smysl pro detail
- komentovat vybrané sochařské dílo jako součást veřejného prostoru
- sledovat sochařskou tvorbu na internetu a televizi

Plošná tvorba

Žák se naučí

- pracovat s vlastním výtvarným jazykem, vnímat svoji jedinečnost

- pracovat s liniemi, plochami, světlem, barvami, strukturami a kontrasty
- ovládat základy perspektivy a výtvarné zkratky
- rozfázovat svoji práci do technologických kroků
- inspirovat se smyslovými vjemy a zobrazovat je výtvarnými prostředky
- stylizovat realitu, parafrázovat a abstrahovat
- prezentovat se svojí volnou tvorbou

Žák je průběžně hodnocen slovně během celého školního roku a v pololetí a na konci školního roku je klasifikován známkami na vysvědčení. Na základě svých studijních výsledků postupuje do dalšího ročníku studia. Nedílnou součástí postupu do dalšího ročníku je účast na některé z výstav školy, kdy se žák podílí na výběru prací, instalaci a prezentaci díla.

V 7. ročníku I. stupně studijního zaměření Keramika a modelování se žák stává absolventem a ukončuje studium I. stupně absolventskou prací vystavenou na výstavě v rámci absolventského koncertu.

Základní studium II. stupně Učební osnovy

1.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- pracovat s variantami výtvarných návrhů, hledat řešení
- inspirovat se realitou, přetvářet ji a abstrahovat
- pracovat s proporcemi pozorovaného objektu
- cíleně pracovat s prostorem, vnímat působení světla v prostoru
- experimentovat s nástroji, zkoumat jejich stopy v hmotě
- zkoumat působení objektu v daném prostoru
- spolupracovat s učitelem na vhodné instalaci výrobku v rámci výstavy školy

Plošná tvorba

Žák se naučí

- přepisovat plochy a objemy pomocí výtvarné zkratky
- využívat vlastností perspektivy při přepisu reality
- pracovat s autorskou barevnou nadsázkou
- využívat své kreativity v návrhových činnostech
- pracovat s vizuálními symboly a znaky
- hledat nejvhodnější kompoziční varianty vzhledem k zadání
- respektovat technologické principy jednotlivých technik

2.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- při zpracování námětu hledat originální a důvtipná řešení
- při přepisu reality využívat výtvarné zkratky a posunu významu
- zvolit vhodnou povrchovou úpravu výrobku

- postupovat logicky od celku k detailům
- inspirovat se smyslovými vjemy a prožitky
- vytvářet struktury a rastry v materiálu, otiskovat
- pracovat s materiálovými kontrasty

Plošná tvorba

Žák se naučí

- poměřovat proporce zobrazovaných objektů
- uplatňovat teplé a studené barvy a barevné kontrasty
- využívat stylizace reality v návrhových činnostech
- abstrahovat a posunovat význam zobrazovaného
- posilovat výraz netradičními výtvarnými přístupy
- vytvářet myšlenkově podložený koncept
- mezioborově spolupracovat a propojovat témata

3.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- samostatně autorsky zpracovat námět, obohatit ho o vlastní postřehy
- vědomě využívat kompozičních zákonitostí
- samostatně volit techniku a pracovat v ní uvolněně
- pracovat se symboly a znaky, které sám vytváří
- definovat plastiku z hlediska její funkce a významu
- zabývat se povrchem jako svébytnou součástí plastiky, technicky čistě jej zpracovat
- instalaci práce v prostoru vnímat jako nedílnou součást své práce

Plošná tvorba

Žák se naučí

- respektovat technologické zákonitosti práce s materiály
- stylizovat realitu a dát jí vlastní autorský výraz
- používat materiálové kontrasty v prostorové tvorbě
- využívat působení výtvarného rytmu a řádu
- komponovat pravidelné i nepravidelné sestavy z prvků
- samostatně volit téma a konceptuálně jej uchopit

4.ročník

Keramika a modelování

Žák se naučí

- vybírá si samostatně námět své práce, inspiruje se světem kolem sebe
- vhodnou volbou kompozice podporuje silný umělecký výraz
- aplikovat technologické postupy práce na hrncířském kruhu, vytočit menší nádobu a vytvořit na ní dekor
- použít postupy tvorby průmyslového designu, navrhnout jednoduchou sadu výrobků
- konfrontovat své dílo s nabízenými ukázkami současné keramiky
- experimentovat s materiály a nástroji, hledat zajímavá řešení zpracování povrchu
- samostatně řešit výtvarný problém, volit vlastní postup, dělit práci do technologických kroků, obhajovat svá rozhodnutí a stanoviska

Plošná tvorba

- pracovat s variantami přípravných kreseb
- rozvrhnout tvarově vyváženou kompozici
- využívat tvarové nadsázky v rámci posilování výrazu
- vyjadřovat se podle potřeby v prostorové, objektové a akční tvorbě
- samostatně volit téma své práce a obohacovat je vlastními postřehy a nápady
- navrhnout koncepci výstavy a spolupracovat na instalaci prací

Žák se naučí

Žák je průběžně hodnocen během celého školního roku, v pololetí a na konci školního roku je klasifikován známkami na vysvědčení. Na základě svých studijních výsledků postupuje do dalšího ročníku studia. Nedílnou součástí postupu do dalšího ročníku je účast na některé z výstav školy, kdy se žák podílí na výběru prací, instalaci a prezentaci díla.

Ve 4. ročníku II. stupně studijního zaměření Keramika a modelování se žák stává absolventem a ukončuje studium II. stupně absolventskou prací vystavenou na výstavě v rámci absolventského koncertu.

5.3 TANEČNÍ OBOR

VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Tanec je píseň těla. (Martha Graham)

Historie tanečního oboru ZUŠ Hranice

Taneční obor se řadí mezi nejmladší obory na ZUŠ. V dřívější době se na této škole vyučovala pohybová výchova a oficiálně do tanečního oboru přivítal své žáky v roce 1992. Významně tak rozšířil nabídku uměleckých směrů školy. Na vývoji tanečního oboru se podílela řada pedagogů od PhDr. Ivy Pavlové přes Jolanu Součkovou, Irenu Junáškovou, Janu Kvapilovou, Janu Erbenovou - Zlámalovou až po současnou Kamilu Martínkovou. Svými vystoupeními pro veřejnost si obor získal četné příznivce a dobré jméno. Není možno opomenout péči, kterou věnuje vedení školy tomuto oboru. Svědčí o tom i vybudování velmi pěkného tanečního sálu.

Charakteristika tanečního oboru

Taneční obor základních uměleckých škol (dále jen TO ZUŠ) podchycuje a rozvíjí taneční nadání dětí. Probouzením smyslu pro krásu tance a harmonii spolu s rozvíjením tvůrčích schopností prohlubuje taneční výchova duševní život člověka a ovlivňuje tváření jeho hlubších vztahů k životu i jeho okolí. Poskytuje každému žákovi podle míry jeho schopností a zájmu takové základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník v souborech zájmové umělecké činnosti nejružnějšího zaměření, nebo v povolání, pro která jsou kultura pohybového projevu a zvládnutí základů tance vhodným předpokladem. Taneční obor je nezastupitelnou přípravou ke studiu na konzervatoři.

Tanec je jako neverbální vyjadřovací prostředek projevem rozmanitým, mnohotvárným, bohatým a proměnlivým ve formě i obsahu. Současně však má přísný řád, jehož osvojení a respektování je podmínkou kultivovaného, harmonického a individuálního tanečního projevu. V souladu s těmito požadavky rozvíjí TO ZUŠ správné držení těla a pohybovou techniku žáka a současně pěstuje jeho vnitřní citlivost, vnímavost, představivost, hudební a prostorové citění, tvořivost.

Studium tanečního oboru se člení na přípravné taneční studium PTS do kterého mohou být přijímány i děti předškolního věku (pro děti 5 - 6 let.), základní studium I. stupně (7 ročníků), základní studium II. stupně (4 ročníky) a studium pro dospělé (4 ročníky).

V průběhu školního roku hodnotí učitel žáky s ohledem na jejich aktivní a soustředěnou práci ve vyučování. Z tohoto průběžného hodnocení vychází učitel při pololetní a závěrečné klasifikaci a při návrhu postupu do vyššího ročníku se zohledňuje povinná postupová zkouška. Forma a obsah je žákům sdělována na začátku školního roku. I. a II. stupeň TO ZUŠ zakončí žáci interpretací absolventské taneční skladby na závěrečném veřejném nebo interním vystoupení.

Cílem TO ZUŠ je vychovat mladého člověka se smyslem pro harmonický kultivovaný pohyb, aktivního, tvořivého, vnímavého a citlivého ke svému okolí. Absolvent tanečního oboru je schopen chápat taneční umění a orientovat se v jeho formách a žánrech.

Důležitou a nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu TO ZUŠ je korepetice. Základem práce korepetitora ve vyučování je improvizace, vycházející důsledně z citění pohybu. Korepetitor úzce spolupracuje s pedagogem.

5.3.1 Studijní zaměření – Taneční studium

Učební plány

Přípravné taneční studium

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	1. ročník	2. ročník
Pohybová a rytmická průprava	1	1

Taneční studium I.stupeň

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	I. stupeň							Celkem hodin
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
Taneční průprava	1	1						2
Základy tanečních technik			1	2				3
Různé taneční techniky					2	2	2	6
Taneční praxe	1	1	1	1	2	2	2	10
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	4	4	4	21

Taneční studium II.stupeň

VYUČOVANÉ PŘEDMĚTY	II. stupeň				Celkem hodin
	1.r	2.r	3.r	4.r	
Různé taneční techniky	2	2	2	2	8
Taneční praxe	2	2	2	2	8
Celkem hodin týdně	4	4	4	4	16

Přípravné taneční studium

Přípravné taneční studium I. stupně základního studia je určeno pro děti předškolního věku (pro děti od 5 do 7 let.). Pomocí pohybových her a hravých cvičení, se rozvíjí přirozený dětský projev.

Pohybová a rytmická průprava

podněcuje tělesnou citlivost a vede ke správnému, vyváženému držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa, rozvíjí elementární taneční techniku, taneční projev žáků a jejich hudební cítění. Učí prostorové orientaci a vhodnými prostředky motivuje vzájemné vztahy. V improvizaci pěstuje schopnost pravdivě se vyjadřovat. Využívá vlastních námětů dětí, jednoduchých lidových tanečních her a tanců, pohybových a tanečních her s náčiním a drobných hudebních skladeb pro děti. Cílem taneční praxe je přivést žáky k tanci. Zároveň slouží k přípravě tanečních skladeb pro interní i veřejná vystoupení, soutěže atd. V souladu s postupným rozvojem taneční techniky a tanečního projevu žáků se zařazují pohybové a taneční hry lidové i umělé, drobné taneční skladby inspirované hudbou pro děti, jednoduché lidové tance a stále náročnější taneční skladby. Taneční praxe organicky navazuje na vyučovací předměty a slouží k zdokonalování a prohlubování taneční techniky a tanečního projevu žáků.

Učební osnovy

Pohybová a rytmická příprava

Žák se naučí

- rozvíjet přirozený dětský projev formou pohybových her a hravých cvičení
- kontrolovat a podporovat správné držení těla, pružnost, obratnost
- orientovat se v prostoru
- uplatnit základy rytmiky a intonace s podporou vhodných námětů a přiměřených hudebních skladeb v podání korepetitora
- projevit schopnost samostatné pohybové tvořivosti
- spolupracovat s kolektivem
- předvést nacvičenou choreografii
- veřejně vystoupit na jevišti
- experimentovat s rekvizitou na úrovni přiměřené věku žáků

Přijímací zkouška do 1. ročníku, I. stupně

Ukázka taneční přípravy

Ukázka nacvičené choreografie

Zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

Přípravné taneční studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně je studiem pro žáky ve věku 14 let, kteří plně vyhovují podmínkám přijetí do ZUŠ a mají o studium vybraného uměleckého oboru hlubší zájem. Základy zvoleného oboru budou např. potřebovat při přijímacím řízení na Vysokou uměleckou školu (AMU, JAMU, DAMU)

Po důkladném ověření žákových předpokladů, znalostí a dovedností je žák přijat a přiřazen do skupiny, kde bude plnit osnovy I. Stupně s tím, že se očekává rychlejší postup vpřed a kontrakce ročníků. V okamžiku, kdy žák dosáhne očekávaných výstupů 7. ročníku/I. Stupně, pokračuje v plnění učebních plánů II. stupně.

Základní studium I. Stupně

Je určeno pro děti od 7 let. Žáci se zaměřují na správné držení těla, rozvoj jeho jednotlivých částí a vytvoření celkové harmonie pohybu prostřednictvím jednotlivých tanečních technik. Zdokonaluje se prostorové a hudební cítění.

Vyučovací předměty:

Taneční příprava – TP

Základy tanečních technik – ZTT (klasický tanec, současný tanec, lidový tanec)

Různé taneční techniky – RTT

Taneční praxe – TPX

Charakteristika předmětů

Taneční průprava

podněcuje tělesnou citlivost a vede ke správnému, vyváženému držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa, rozvíjí elementární taneční techniku, taneční projev žáků a jejich hudební cítění. Učí prostorové orientaci a vhodnými prostředky motivuje vzájemné vztahy. V improvizaci pěstuje schopnost pravdivě se vyjadřovat. Využívá vlastních námětů dětí, jednoduchých lidových tanečních her a tanců, pohybových a tanečních her s náčiním a drobných hudebních skladeb pro děti.

Základy tanečních technik

od 3. ročníku zahrnují klasickou taneční techniku, základní techniky současného a lidového tance.

- **Klasická taneční technika**

rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku žáků. Upevňuje správné držení těla, zdokonaluje pohyby dolních a horních končetin, prohlubuje pohybovou koordinaci, rovnováhu, smysl pro přesnou formu a čistotu vedení pohybu. Učí pohybové kázni, vytrvalosti a vůli.

- **Základy současného tance**

rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku a taneční projev žáků, prohlubuje a rozšiřuje jejich hudební a prostorové cítění, kvalitu vzájemných vztahů a uvolňuje jejich osobité tvořivé schopnosti. V taneční technice učí žáky uvědoměle řídit pohyb s těžištěm a orientovat se ve svém těle. Vede žáky k samostatnému řešení prostorových, rytmických a výrazových úkolů, k vyjádření hudby, hledání individuálního pohybového slovníku, citlivému vyjádření soudobé hudby a vlastních námětů. Samozřejmou součástí předmětu současný tanec je taneční improvizace.

- **Základy lidového tance**

rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku a taneční projev žáků, prohlubuje a rozšiřuje jejich hudební cítění, smysl pro taneční formu a jemnou pohybovou souhru. Učí se zvládnout základní kroky a charakteristické české a moravské lidové tance, případně taneční kroky a lidové tance jiných národů. Vede k citlivému a přesnému vyjádření tempa, rytmu, dynamiky a výrazu lidové písně i lidové hudby v nejrůznějších úpravách. Aktivním osvojováním tanečního stylu jednotlivých oblastí spolu s poznáváním hudebního materiálu, učí žáky chápat kořeny a podstatné rysy naší národní kultury.

Různé taneční techniky

nabízí podle schopností pedagoga, specifických podmínek školy, podle fyzických předpokladů a schopností žáků různé taneční směry. Tento předmět může být proměnlivý, pedagog přistupuje tvůrčím způsobem a nabízí různorodost tanečních stylů.

Taneční praxe

od 1. ročníku organicky navazuje na vyučovací předměty a slouží k zdokonalování a prohlubování taneční techniky a tanečního projevu žáků. Úkolem taneční praxe je přivést žáky k tanci. Zároveň slouží k přípravě tanečních skladeb pro interní i veřejná vystoupení, soutěže atd. V souladu s postupným rozvojem taneční techniky a tanečního projevu žáků se zařazují pohybové a taneční hry lidové i umělé, drobné taneční skladby inspirované hudbou pro děti, jednoduché lidové tance a stále náročnější taneční skladby.

UČEBNÍ OSNOVY

1.ročník

Taneční průprava

Žák se naučí

- tančit přiměřeně svým schopnostem jednoduché dětské choreografie obsahující hravou pohybovou průpravu
- pracovat s využitím základních učebních pomůcek
- pracovat samostatně a ve skupině (prostorové vztahy)
- harmonicky posilovat a zcitlivovat jednotlivé svalové oblasti
- aktivně pracovat na správném držení těla
- v hudební průpravě uplatňovat a rozvíjet hudební cítění
- rozpoznat pomalý a rychlý pohyb, reagovat na rytmické změny a vyjádřit se na zadané téma v doprovodu hudby (zvíře, radost, lenost)
- opakovat prvky či pohyby zadané verbálně
- improvizovat na zadané či vlastní téma (např. zvířátko)

Taneční praxe

Žák se naučí

- uplatňovat a rozvíjet schopnost samostatné tvořivosti
- pracovat v kolektivu
- předvést nacvičenou choreografii
- veřejně vystoupit na jevišti
- přiměřeně věku experimentovat s rekvizitou
- hodnotit provedení prvků u sebe a svých spolužáků
- vystoupit na jevišti v nacvičené choreografii

Postupová zkouška:

- Ukázka taneční průpravy
- Ukázka nacvičené choreografii

Postupová zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

2.ročník

Taneční průprava

Žák se naučí

- uplatňovat a prohlubovat získané dovednosti v pohybu na místě a v prostoru
- přiměřenými cviky zvyšovat celkovou sílu, pružnost, koordinaci a pohyblivost jednotlivých částí i celého těla
- aktivně pracovat na správném držení těla, aplikovat je při chůzi a běhu
- pracovat na rozsahu, vytočení dolních končetin
- opakovat zadané prvky či pohyb pomocí verbální (vysvětlení) komunikace
- rozpoznat pomalý a rychlý pohyb, reagovat na rytmické změny a vyjadřovat se na zadané téma v doprovodu hudby (zvíře, radost, lenost)
- ovládat základní kroky lidových tanců
- využívat taneční pomůcky ve skupině i samostatně s možností taneční improvizace

Taneční praxe

Žák se naučí

- uplatňovat a rozvíjet schopnost samostatné tvořivosti
- pracovat v kolektivu
- předvést nacvičenou choreografii
- veřejně vystoupit na jevišti
- přiměřeně svým schopnostem experimentovat s rekvizitou
- hodnotit provedení prvků u sebe a svých spolužáků
- provádět náročnější choreografie s možností aktivně se podílet na jejich tvorbě
- aktivně hodnotit sebe a skupinu
- rozhodnout, zda se mu choreografické dílo líbilo, či nelíbilo a vysvětlit proč.
- na závěrečné prezentaci vystoupit na jevišti v nacvičené choreografii

Postupová zkouška:

Ukázka taneční průpravy

Ukázka nacvičené choreografie

Postupová zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

3.ročník

Základy tanečních technik

Žák se naučí

- pohybovat se v kruhu, řadě, zástupu, respektovat rozestoupení
- používat $\frac{3}{4}$ takt při zpěvu lidových písniček a následném vytleskávání
- vyložit historii jednotlivých tanečních technik a znát základy (pozice nohou ve vytočeném a i paralelním postavení a paží v 1., 2., a 3. pozici)
- v klasické taneční technice rozumět základním francouzským názvoslovím probíraných prvků a postavením čelem k tyči
- uplatňovat dovednosti jednotlivých tanečních technik pomocí jednoduchých tanečních vazeb a to ve skupině i sólově, tyto vazby opakovat a fixovat
- pomocí jednoduchých vazeb pracovat na rozsahu, vytočení a zároveň na posílení jednotlivých svalových oblastí těla
- předvést dle svých možností kotouly vpřed a vzad a svíčku

Taneční praxe

Žák se naučí

- v improvizaci pokročileji pracovat s učebními pomůckami a reagovat samovolně na hudbu
- vědomě aplikovat nabyté dovednosti a zkušenosti z předchozích ročníků a zařazovat je do svého tanečního projevu
- vystupovat sám před skupinou
- sžívat se s vlastním projevem a výrazem
- hodnotit choreografická díla a jejich části
- uvědomovat si svou důležitost a zodpovědnost ve skupině a roli v představení
- vystupovat na jevišti v nacvičené choreografii

Postupová zkouška:

Ukázka taneční průpravy

Ukázka nacvičené choreografii

Postupová zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

4.ročník

Základy tanečních technik

Žák se naučí

- pohybovat se v kruhu, řadě, zástupu, respektovat rozestoupení
- uplatňovat, prohlubovat a rozšiřovat své hudební cítění,
- aktivně se zdokonalovat v citlivém a přesném vyjádření tempa, rytmu, dynamiky
- ovládat tanec ve dvojici, trojici
- osvědčovat znalosti taneční techniky a jejich základy v jednoduchých tanečních vazbách
- aktivně pracovat na zvládnutí prvků s větší náročností
- v postavení čelem k tyči zaujímat V. pozici
- osvojené návyky z předchozích ročníků využívat při tanci
- aktivně pracovat na rozsahu a posílení jednotlivých svalových skupin
- provádět cviky s rozdílnou dynamikou (švih, tah), rozpoznávat 2/4,3/4, a 4/4 takt
- do své improvizace zapojovat probrané prvky a jejich techniku
- aktivně pracovat na provedení harmonického a koordinovaného pohybu
- uplatňovat, prohlubovat a rozšiřovat svoje hudební a prostorové cítění
- rozvíjet specifickými prostředky taneční techniku
- řídit pohyb s těžištěm a orientovat se ve svém těle.
- samostatně řešit prostorové, rytmické a výrazové úkoly
- uplatňovat základy tanečních technik moderního tance

Taneční praxe

Žák se naučí

- hodnotit své spolužáky a i sám sebe, hodnotit jejich improvizaci, vysvětlit, proč se mu líbí či nelíbí
- rozpoznávat své klady a nedostatky a s pomocí svého učitele tyto nedostatky odstraňovat
- aktivně pracovat na svém rozsahu a vytočení dolních končetin
- spolupracovat s kolektivem a pedagogem
- pomáhat svým slabším spolužákům ke zvládnutí zadaných prvků či vazeb
- experimentovat s tvorbou choreografie
- rozumět názvosloví probíraných prvků
- uvědomuje si svou důležitost i zodpovědnost ve skupině a roli v představení
- na závěrečném představení vystoupit na jevišti v nacvičené choreografii

Postupová zkouška:

Ukázka taneční průpravy

Ukázka nacvičené choreografii

Postupová zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

Různé taneční techniky

Žák se naučí

- pohybovat se v kruhu, řadě, zástupu, respektovat rozestoupení
- uplatňovat, prohlubovat a rozšiřovat hudební cítění,
- aktivně se zdokonalovat v citlivém a přesném vyjádření tempa, rytmu, dynamiky
- zvládat tanec ve dvojici, trojici
- zvládat základní taneční kroky (polka, valčík)
- osvědčovat a prohlubovat znalosti tanečních technik a jejich základů v jednoduchých tanečních vazbách
- systematicky opakovat a procvičovat náročnější a delší kombinace jak u tyče, tak i na volnosti
- aktivně pracovat na zvládnutí prvků s větší náročností
- zaujímat postavení čelem k tyči s V. pozicí
- zaujímat boční postavení u tyče
- naučené návyky z předchozích ročníků využívat při tanci
- aktivně pracovat na rozsahu a posílení jednotlivých svalových skupin
- do své improvizace zapojovat probrané prvky a jejich techniku
- provádět harmonický a koordinovaný pohyb
- rozumět názvosloví probíraných prvků a překládat odborný název do češtiny
- aktivně pracovat na svém rozsahu a vytočení dolních končetin
- uplatňovat, prohlubovat a rozšiřovat své hudební a prostorové cítění
- rozvíjet specifickými prostředky taneční techniku
- pracovat s těžištěm a orientovat se ve svém těle.
- samostatně řešit prostorové, rytmické a výrazové úkoly
- uplatňovat a prohlubovat své znalosti tanečních technik a jejich základů v jednoduchých a náročnějších tanečních vazbách
- provádět cviky s rozdílnou dynamikou (švih, tah), rozpoznávat 2/4, 3/4, a 4/4 takt
- využívat dovednost izolovat jednotlivé části těla na místě

Taneční praxe

Žák se naučí

- v improvizaci aplikovat přirozený projev, používat zvládnutou taneční techniku
- improvizovat na zadané téma či vlastní téma
- hodnotit své spolužáky a i sám sebe, rozpoznat své klady a nedostatky a s pomocí svého učitele tyto nedostatky odstraňovat
- aktivně pracovat na svém rozsahu a vytočení dolních končetin
- spolupracovat s kolektivem a vytvořit malý výstup na zadané téma či hudbu
- pomáhat svým slabším spolužákům ke zvládnutí zadaných prvků či vazeb
- zapojovat se do tvorby choreografie a popisovat své nápady, používat správnou terminologii klasického tance
- uvědomovat si svou roli při představení a zodpovědnost ke spolužákům, s nimiž nastudoval choreografii
- uvědomovat si důležitost kolektivní práce
- na závěrečném představení vystoupit na jevišti v nacvičené choreografii

Postupová zkouška:

Ukázka taneční průpravy

Ukázka nacvičené choreografie

Postupová zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

6.ročník

Různé taneční techniky

Žák se naučí

- aplikovat a zdokonalovat dříve nabyté dovednosti
- zlepšovat koordinaci pohybu dolních i horních končetin u všech základních prvků u tyče i na volnosti
- aplikovat prvky a vazby s větší náročností, provádět je čistě a harmonicky
- používat klasickou terminologii včetně náročnějších pojmů, termíny rozlišovat a rozumět jim
- propojovat improvizální prvky s hudbou a technikou
- na volnosti cvičení obohacovat o obraty deturné
- naučenou techniku převádět do vlastní tvorby a aktivně s ní pracovat
- používat správnou terminologii klasického tance
- aplikovat prvky a vazby s větší náročností a provádět je čistě a harmonicky
- k tématu improvizace volit přiměřený výraz
- rozpoznávat své klady a zápory a s pomocí pedagoga pracovat na odstranění nedostatků
- aktivně se podílet na tvorbě tanečních kompozic, cíleně používat taneční prvky
- spolupracovat ve dvojici i se skupinou na daném úkolu či vlastní choreografii
- správně držet tělo během kombinace a prvky provádět čistě
- zapojovat během svého cvičení vlastní nápady
- aktivně, soustavně a cílevědomě zdokonalovat nabyté dovednosti
- zlepšovat koordinaci pohybu dolních i horních končetin

Taneční praxe

Žák se naučí

- v improvizaci aplikovat přirozený projev, používat osvojenou taneční techniku
- improvizovat na zadané téma či vlastní téma
- hodnotit své spolužáky i sám sebe, rozpoznat své klady a nedostatky a s pomocí svého učitele tyto nedostatky odstraňovat
- aktivně pracovat na svém rozsahu a vytočení dolních končetin
- spolupracovat s kolektivem při vlastní kompozici výstupu na zadané téma či hudbu
- pomáhat svým slabším spolužákům ke zvládnutí zadaných prvků či vazeb
- zapojovat se do tvorby choreografie a realizovat své nápady
- používat správnou terminologii klasického tance
- uvědomovat si svou roli při představení i zodpovědnost ke svým spolužákům, s nimiž nastudoval choreografii
- uvědomovat si důležitost kolektivní práce
- hodnotit vystoupení své i svých vrstevníků (vyzvedne klady a vytkne zápory)
- vyjmenovat charakteristické prvky daného stylu tance

Postupová zkouška:

Ukázka taneční průpravy

Ukázka nacvičené choreografie

Postupová zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

Různé taneční techniky

Žák se naučí

- aplikovat pohybové prvky v nejrůznějších vazbách u tyče i na volnosti
- v klasické taneční technice koordinovat pohyb dolních končetin, horních končetin a hlavy
- provádět základní skoky klasické taneční techniky
- aktivně, samostatně a cíleně zdokonalovat nabyté taneční a pohybové dovednosti
- uplatňovat a zlepšovat koordinaci pohybu dolních i horních končetin u všech základních prvků u tyče a na volnosti
- ovládat klasickou terminologii včetně náročnějších názvů a rozlišovat význam termínů
- propojovat improvizální prvky s hudbou a technikou
- na volnosti cvičení obohacovat o obraty deturné
- osvojenou techniku převádět do vlastní tvorby a aktivně s ní pracovat
- používat správnou terminologii klasického tance
- v současném tanci aplikovat všechny dosud zvládnuté pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby v polohách přízemních, u tyče, na volnosti i v pohybu z místa s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- aplikovat prvky a vazby s větší náročností a provádět je čistě a harmonicky
- k zadanému tématu improvizace připojit přiměřený výraz
- naučenou techniku převádět do vlastní tvorby a aktivně s ní pracovat
- rozpoznávat své klady a zápory a s pomocí pedagoga pracovat na odstranění nedostatků
- aktivně se podílet na tvorbě tanečních kompozic, cíleně používat taneční prvky
- spolupracovat ve dvojici i se skupinou při daném úkolu či vlastní práci
- správně držet tělo během kombinace a prvky provádět čistě
- zapojovat během svého cvičení vlastní nápady
- aktivně, soustavně a cílevědomě zdokonalovat své taneční a pohybové dovednosti
- samostatně a soustavně zlepšovat koordinaci pohybu dolních i horních končetin
- orientovat se a reagovat na tempo
- tančit danou variací se všemi detaily
- v improvizaci na dané či vlastní téma předvést taneční výstup
- vkládat do tance svou osobitost, výraz, svůj prožitek

Taneční praxe

Žák se naučí

- hodnotit své spolužáky a i sám sebe
- pojmenovat své klady a zápory, pracovat na kvalitě techniky i projevu
- odhadovat své síly a technické i výrazové možnosti
- diskutovat o vystoupení, variacích a hudební předloze
- spolupodílet se na tvorbě choreografie a volbě tanečních prvků
- reagovat na hudbu a vytvářet malé taneční etudy
- osvojenou techniku používat k vytvoření vlastních kreačí
- spolupracovat ve dvojici, se skupinou, s korepeticí
- při realizaci choreografie naučit spolužáky taneční prvky, variace a vazby
- u tance zhodnotit techniku, rytmus, správné provedení a celkový dojem,
- rozpoznávat taneční techniky

- kriticky a poučeně hodnotit choreografické dílo s použitím správných výrazů a termínů
- poučit se ze svých chyb a opravit je a používat odbornou taneční terminologii
- uvědomovat si svou roli při představení i zodpovědnost ke svým spolužákům, s nimiž choreografii nastudoval

Absolventská zkouška:

Ukázka zvládnutí taneční průpravy

Ukázka nacvičené choreografie

Zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném veřejném nebo interním vystoupení.

Základní studium II. stupně

- pro žáky od 14 let. Cílem výuky ve II. stupni je zdokonalovat jednotlivé taneční techniky a osobitý pohybový projev žáka, podporovat jeho taneční fantazii a kreativitu.

UČEBNÍ OSNOVY

1.ročník

Různé taneční techniky

Žák se naučí

- technicky čistě dle svých schopností provádět taneční prvky a uvědoměle dodržovat jejich principy
- podle svých schopností improvizovat a vytvářet jednoduché pohyby a vazby
- vytvářet pohyby na dané téma a spojovat je v kompaktní celek
- předvést prvky různých tanečních stylů
- vytvářet a propojovat vztahy mezi emocemi, intelektem a fyzickou i technickou stránkou taneční kreaace

Taneční praxe

Žák se naučí

- podle svých schopností předvést naučenou taneční choreografii
- uplatňovat nabytou technickou a výrazovou zdatnost při tvorbě choreografií
- spolupracovat na přípravě scény a návrhů kostýmů
- ohodnotit zhlédnuté dílo na základě vlastních uměleckých názorů
- využívat znalost odborného názvosloví

Postupová zkouška:

Ukázka z nacvičených choreografií

Postupová zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

2.ročník

Různé taneční techniky

Žák se naučí

- dle svých pohybových schopností si vybrat, zapamatovat a předvést delší pohybovou vazbu
- vytvářet pohyby na základě slovního zadání
- používat odborné názvosloví pohybu a různých technik
- vnímat dění a prostor kolem sebe a reagovat na ně pohybem

Taneční praxe

Žák se naučí

- pamatovat si a provést delší a náročnější pohybovou vazbu
- spoluvytvářet nové choreografie a obohacovat je vlastními návrhy
- pohybem vyjádřit vlastní či zadané téma

Postupová zkouška:

Ukázka z nacvičených choreografií

Postupová zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

3.ročník

Různé taneční techniky

Žák se naučí

- zvládat podle svých možností kvalitní a technicky přesné provedení zadané pohybové vazby v odpovídajícím tanečním stylu
- prostřednictvím improvizace vytvářet vlastní specifické pohyby
- spontánně vymyslet delší a složitější sólovou i skupinovou pohybovou variaci
- pracovat s tanečními vztahy ve skupině
- propojit tanec s vnitřními prožitky a emocemi
- kriticky hodnotit sám sebe
- používat odborné názvosloví

Taneční praxe

Žák se naučí

- prezentovat vlastní práci
- spolupracovat na návrzích scény, rekvizit a kostýmů
- slovně odborně popsat předvedené pohyby a naopak odborné termíny znázornit pohybem
- dokáže ohodnotit zhlédnuté dílo i vlastní pohybový a taneční projev

Postupová zkouška:

Ukázka z nacvičených choreografií

Postupová zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném ročníkovém veřejném nebo interním vystoupení.

Různé taneční techniky

Žák se naučí

- předvést a přiřadit taneční prvek k tanečnímu žánru
- zapamatovat si a provést viděný či slovně zadaný pohybový úsek
- uvědoměle dle svých schopností pracovat na zdokonalování prováděných tanečních prvků
- vnímat při tanci své nitro a vztahy kolem sebe
- využít osvojené techniky ve vlastní tvorbě
- uplatnit při tanci svůj vnitřní prožitek, vlastní osobnost i emoce

Taneční praxe

Žák se naučí

- hodnotit vlastní i týmovou práci při realizaci tanečního projektu, analyzovat choreografické dílo a jeho detaily – taneční prvky, vazby a pohybové kreace
- přijímat konstruktivní kritiku
- předvést vlastní improvizaci
- navrhnout a vytvořit vlastní choreografii
- realizovat a prezentovat vlastní choreografii
- plně si uvědomovat vztahy mezi tancem a náladou, atmosférou a děním na tanečním sále i mimo něj

Absolventská zkouška:

Ukázka nacvičené choreografie

Zkouška může být nahrazena interpretací taneční skladby na závěrečném veřejném nebo interním vystoupení.

Studium pro dospělé

je určeno zájemcům z řad dospělých, kteří chtějí dále rozvíjet své taneční vědomosti a dovednosti. Učitel jim vždy na jeden školní rok vypracuje studijní plán, do kterého se promítnou jejich individuální potřeby a schopnosti.

Je organizováno ve všech oborech v rozsahu učebních plánů druhého stupně základního studia (stejně skladby předmětů a hodinových dotací).

Učební osnovy studia pro dospělé stanoví učitel a schválí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky.

Přípravné studium u studia pro dospělé není organizováno

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pokud o studium na naší škole projeví zájem žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP - zdravotně postižení, zdravotně znevýhodnění a sociálně znevýhodnění - v souladu s § 16 zákona č. 561/2004 Sb. a dále s vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění) a prokáží nezbytné předpoklady pro studium zvoleného uměleckého oboru, vytvoří jim škola podle svých možností vhodné podmínky ke studiu.

Za spolupráce s rodiči a odbornými pedagogickými pracovišti (Pedagogicko-psychologická poradna - PPP, Speciální pedagogické centrum - SPC) jim bude podle požadavků vytvořen individuální vzdělávací plán, jenž zohlední doporučení odborného pedagogického vyšetření a jejich potřeby a možnosti. Těmto žákům bude vytvořen také roční individuální studijní plán a podle potřeby upraven i učební plán.

Vybavení školy

- hlavní budova školy na Školním náměstí 35 má bezbariérový přístup do přízemí budovy a bezbariérové WC
- budova na Masarykově náměstí 71 je plně bezbariérově přístupná a má také bezbariérové WC
- obě budovy jsou vhodné pro výuku žáků se zdravotním postižením

Přípravenost učitelů

- škola (vedení školy) zajistí základní proškolení učitelů pro práci s žáky se SVP
- učitelé budou úzce spolupracovat s rodiči a odbornými pedagogickými pracovišti (PPP, SPC) a řídit se jejich doporučeními
- hodnocení žáků se uskuteční s ohledem na míru postižení

7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

V souladu s § 17 zákona č. 561/2004 Sb. a dále s vyhláškou č. 27/2016 Sb., s účinností 1. 9. 2016, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění, je škola připravena na práci s žáky mimořádně nadanými. Identifikaci těchto žáků provádí odborné pedagogické pracoviště (PPP, SPC).

Mimořádně nadaným žákům nabízíme:

- podle požadavku odborného pedagogického pracoviště vytvoření individuálního vzdělávacího plánu
- výuku s rozšířeným počtem vyučovacích hodin
- individuální roční studijní plány, do kterých se promítne prohloubení a rozšíření učiva
- dohled nad průběhem vzdělávání předmětovou komisí
- konzultaci s předními pedagogy na vyšších uměleckých školách
- účast na uměleckých kursech, seminářích
- účast na soutěžích
- možnost vytvoření studijních nahrávek ve školním studiu

Vedle žáků mimořádně nadaných může škola podle svých možností podporovat i žáky, kteří dosahují ve studiu výborných výsledků a jako mimořádně nadaní označení nejsou. Hrají například látku vyššího ročníku, jsou úspěšní na národních či mezinárodních soutěžích nebo se připravují ke studiu na uměleckých školách. Identifikaci těchto žáků provádí třídní učitel, potvrzuje předmětová komise, která návrh předloží řediteli školy. Ten návrh posoudí a podle možností školy o případné podpoře rozhodne.

Podpora znamená navýšení hodinové dotace v hlavním oboru o půl nebo celou hodinu, povinnost vyučujícího rozšířit a prohloubit učivo v ročním studijním plánu, sledování uměleckého rozvoje žáka předmětovou komisí a podle potřeby konzultace na vyšších uměleckých školách.

Podpora se poskytuje vždy na jeden školní rok. Na konci roku si však žák může podporu prodloužit podle možností školy přesvědčivým výkonem na ročníkových zkouškách nebo úspěchem na národních či mezinárodních soutěžích.

8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

Přijímání žáků do ZUŠ

Přijímací řízení pro zájemce o studiu v ZUŠ se uskutečňuje pro další školní rok tradičně od ledna do května, při zápisech žáků do základní školy, ve dnech otevřených dveří ZUŠ, případně po dohodě rodičů a vedení školy. Tříčlenná komise učitelů hodnotí žáky písmeny A, B, C podle toho, jak naplňují kritéria pro přijetí do zvoleného oboru. Písmeno A vyjadřuje nejlepší hodnocení.

Kritéria pro přijímání žáků do hudebního oboru

Žák komunikuje s učitelem, spolupracuje a plní zadané úkoly. Zaspívá jednoduchou píseň, zaspívá zahraný tón, zopakuje předvedený rytmus a krátký melodický model. Zjišťujeme sociální zralost, ověřujeme rytmickou a intonační vlohu, hudební paměť a podle potřeby jemnou motoriku.

Kritéria pro přijímání žáků do tanečního oboru

Žák komunikuje s učitelem, spolupracuje a plní zadané úkoly. Zatleská nebo zaťuká předvedený rytmus, zaspívá jednoduchou píseň. Pomocí základních cviků zjišťujeme rozsahové dispozice v kyčelních kloubech a páteři. Pro přijetí je nezbytné lékařské potvrzení o zdravotním stavu žáka, z něhož vyplývá, že může navštěvovat taneční obor. Ověřujeme sociální zralost, rytmické cítění, zpěv, rozsahové a kloubní dispozice a zdravotní stav.

Kritéria pro přijímání žáků do výtvarného oboru

Žák komunikuje s učitelem, spolupracuje a plní zadané úkoly. Pozorujeme jeho samostatnost při práci, úchop kreslicího nástroje a manipulaci s ním. Ověřujeme zkušenost se základními výtvarnými pomůckami a nástroji. Sledujeme uchazečův smysl pro kompozici, rozmístění jednotlivých prvků ve formátu, vztahy mezi zobrazovanými objekty, cit pro barevnost a zacházení s barvami. Sledujeme individuální přístup uchazeče k tématu, jeho výrazové prostředky a výrazová specifika. Ověřujeme sociální zralost, zvládnutí základních technických dovedností, kompozici, barevnost, originalitu při ztvárnění zadaného úkolu, motivaci uchazeče o studium.

Hodnocení žáků ZUŠ

je zpětnou vazbou, která poskytuje žákům a rodičům (zákonným zástupcům) informace o průběhu a výsledku vzdělávání.

Zásady hodnocení

Při hodnocení je přihlíženo k zájmu žáka o studium, k přípravě do vyučování, aktivitě při vyučování, jak si žák osvojuje poznatky a dovednosti, jak s nimi umí samostatně pracovat, zda dodržuje základní pravidla slušného (kulturního) chování a také k jeho individuálním schopnostem. U druhého stupně studia přihlížíme také k sebehodnocení žáka.

Způsobem hodnocení je klasifikace.

Průběžné hodnocení žáků

se uskutečňuje v hodině na základě praktické činnosti, v Nauce o hudbě ústním nebo písemným přezkoušením. Z hlavního oboru je žák hodnocen minimálně 2x za měsíc, z Nauky o hudbě 1-2x za měsíc. V dalších kolektivních předmětech alespoň 2x za pololetí. Nedílnou součástí průběžného hodnocení je také hodnocení veřejných vystoupení, výstav, soutěží a všech druhů předepsaných zkoušek (ověřovací, postupová závěrečná atd.).

Hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení

řídí se vyhláškou č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání v platném znění. Klasifikace je čtyřstupňová. Při klasifikaci vycházíme z průběžného hodnocení a výše uvedených zásad hodnocení.

- 1 - **výborný**
žák má o studium zájem, pravidelně a kvalitně se připravuje, v hodinách je aktivní, svou práci veřejně prezentuje. Požadavky učebních osnov naplňuje s přehledem.
- 2 - **chvalitebný**
žák projevuje o studium zájem, vcelku pravidelně se připravuje, nedosahuje ale vždy potřebné kvality, dokáže být v hodinách aktivní, svou práci příležitostně veřejně prezentuje. Požadavky učebních osnov naplňuje.
- 3 - **uspokojivý**
žák neprojevuje o studium dostatečný zájem, příprava je nepravidelná a málo kvalitní, v hodinách není aktivní, jen obtížně dosahuje na požadavky učebních osnov, veřejně svou práci neprezentuje.
- 4 - **neuspokojivý**
žák neprojevuje o studium zájem, nepřipravuje se do vyučování, v hodinách je pasivní, nedosahuje na požadavky učebních osnov.

Mimořádná situace v průběhu školního roku

Z objektivních příčin, jako jsou např. zdravotní, sociální a rodinné problémy, ručí za ročníkové a závěrečné výstupy žáka třídní učitel.

Vlastní hodnocení školy

Obecná pravidla vlastního hodnocení školy:

ZUŠ Hranice užívá a bude nadále užívat všechny existující, dostupné, prověřené, osvědčené a vlastní potřebě adekvátní autoevaluační prostředky, postupy, metody a nástroje. Systém těchto nástrojů je a bude otevřený pro vstupy, strategické obměny, vylepšení a korekce, které vyplynou z postupně získávaných zkušeností s jejich praktickou aplikací. Podle potřeby budou sumarizovány a vyhodnocovány výsledky působení autoevaluačních procesů a na základě jejich průkaznosti, informační hodnoty, motivační hodnoty a zpětnovazebného účinků budou kultivovány i samotné autoevaluační nástroje.

Cíle vlastního hodnocení školy:

Základním cílem vlastního hodnocení školy je získání konkrétního, kontinuálního, strukturovaného a operativně použitelného přehledu o veškerých aktuálních kvalitách všech podstatných součástí vyučovacího procesu a jeho podmínek. Hodnocením získané poznatky po pečlivé analýze slouží jako východisko pro pedagogickou, organizační, systémovou a řídicí činnost na všech úrovních organizace školy. Přináší podněty pro korekce výukové nabídky, personálního zabezpečení, režimu školy i školního vzdělávacího programu. Přináší zpětnou vazbu vykazující míru úspěšnosti naplňování preambule, která formuluje obsah a smysl uměleckého vzdělání pro harmonický život.

Základní oblasti vlastního hodnocení školy:

Podmínky ke vzdělávání, personální, materiální zabezpečení

Obsah vzdělávání, průběh vzdělávání a účinnost výchovných a vzdělávacích strategií

Výsledky vzdělávání, úroveň dosahovaných výstupů a osvojených kompetencí

Sdílení a předávání informací, komunikace na úrovních učitel – žák, škola – rodina, škola – veřejnost

Řízení školy, systém řídicích pravomocí, kontrolní systém, personální struktura a systém dalšího vzdělávání

Praktické nástroje vlastního hodnocení školy:

Praktickými nástroji pro vlastní hodnocení školy jsou především komunikační a informační aplikace a materiály společně vytvořené schválené a doporučené pedagogickou radou:

Webové stránky, mediální ohlasy, dotazníky, ankety, průzkumy veřejného mínění, hospitační zápisy, inspekční zprávy, pedagogická dokumentace, sebehodnotící protokoly, zápisy pedagogických rad, výsledky soutěží, přehlídek, ohlasy uměleckých prezentací a další.